Bismillahirahmanirahim

Izdavač Kulturno-umjetničko udruženje Sejfullah, Konjic Za izdavača Ćukle Muamer Tehnički urednik Ale Puzić Korektura Jasminko Šarac Design Acid DTP studio Stolac Ilustracija na korici Kalki Avatar jaše na tigru, skulptura Štampa Sabah-print, Sarajevo Za štampariju Šećo Elezović Tiraž 300 primjeraka

Jasminko Šarac

Kalki Avatar

Sjeme zajedništva

Bratstvo svih ljudi postoji oduvijek ali ga neznanje pokriva.

Osnovne karakteristike Kali Yuge (tamnog doba) jesu neznanje, pohlepa i razdori svih vrsta, mržnja i netrepeljivost među ljudima. To je doba u kojemu sada živimo i sadašnje vrijeme je posljednja trećina zadnje trećine univerzumskog sna. Zbog zamiranja temeljnih duhovnih i moralnih istina (pravde, istinoljubivosti i milosrđa) dolazi do rasne, nacionalne i vjerske netrepeljivosti koja je (u biti) strana svakoj religiji. Nemogućnost teofaničke percepcije čovjeka, posljednjeg vremena je kako evidentna tako i posve logična.

Jer, Bog je Jedan a puteva do Njega je mnogo. Zato je temeljni cilj svih velikih

Jedinstvo religija po učenju Sai-Babe

religija duhovno bratstvo ljudi odnosno jedinstvo čovječanstva u miru, nenasilju i harmoniji. Zloupotreba (institucionalne) vjere za druge ciljeve je konstanta sadašnjih okolnosti i vremena a nikako religije kao takve.

Pripovijest o Isusu nam kazuje:

"Dođoše k njemu majka i njegova braća, ali nisu mu mogli prići zbog mnoštva. Dojaviše mu: "Tvoja majka i tvoja braća stoje vani i žele te vidjeti!" A on im odgovori: "Moja majka i moja braća su oni koji slušaju riječ Božju i vrše je". (Luka, 8;19)

U pomenutom iskazu Isus daje prednost duhovnoj rodbini u odnosu na krvnu. Ovo uprkos tome što je po njegovim riječima (u Evanđelju Esena)

Papa Ivan Pavao II, mirotvorac koji je obilježio XX vijek

majka "najpoštovanije biće nakon Boga". U tom smislu je i Muhammed a.s. rekao: "Raj je pod majčinim nogama". Ovi iskazi kazuju kako je velika moralna dužnost koju nosimo prema ženi koja nas je rodila, te se prema njoj iskazuje poseban i jedinstven obzir.

Ku'ran ostavlja mogućnost neprijateljstva od strane očeva, braće i sinova ali je majka izuzeta od takvih težnji jer ona (osim patoloških izuzetaka) ne može biti neprijatelj svome djetetu.

Ljubav prema stvorenjima je temeljna oznaka svih posvećenika koji sav svemir promatraju kao mjesto očitovanja Božanskog u kome smo svi povezani u "veliku porodicu".

Vidimo da uprkos svemu tome Isus "majkom i braćom svojom" smatra isključivo one koji "slušaju riječ Božju i vrše je". Ovo zato jer je duhovno bratstvo izabrano po slobodnoj volji dok krvne veze (baš kao i nacija, rasa i pol) dolaze iz svijeta neslobode i niko ih nije izabrao. Ono što nije svjesno odabrano kao dobro ne može uvećavati ljudsku vrijednost.

U Evanđelju Esena Isus kaže:

"I vaša prava braća su svi oni koji ispunjavaju volju Nebeskog Oca i Zemaljske majke; a ne vaša braća po krvi. Zaista vam kažem da će vas prava braća po volji Nebeskog Oca i Zemaljske Majke voljeti hiljadu puta više nego braća po krvi. Jer od dana Kaina i Abela, kada su se braća po krvi ogriješila o Božju volju, nema više istinskog bratstva po krvi. I braća braći čine kao što čine stranci. Zbog toga vam kažem volite svog pravog brata po volji Božijoj hiljadu puta više nego svoju braću po krvi.

Jer vaš nebeski otac je ljubav. Jer vaša zemaljska majka je ljubav. Jer sin čovječiji je ljubav".

U iskazu se jasno naznačava vrijednost duhovnog bratstva koje je važnije od

bratstva po krvi jer je riječ o udruživanju slobodnih ljudi koje veže zajednička sklonost ka dobru što samo po sebi nadilazi sve oblike vezanosti koje nijedan čovjek ne izabire. Porodica, rasa, nacija i pol imaju svoje mjesto u životu ali ih duhovno srodstvo nadilazi.

Nebeska priroda čovjekova teži isključivo dobru i svi ljudi posjeduju božanski duh u sebi i svako je biće sa svrhom spušteno na zemlju čak i kad nije svjesno svog zemaljskog zadatka (što je najčešći slučaj u Kali Yugi). Današnji željezni čovjek je odavno izgubio vezu sa sveukupnošću i umišlja da je dovoljan sebi, te ga ne zanima budućnost čovječanstva nakon njega. To je dovelo do barbarskog odnosa spram prirode i postojanja uopće.

Svoju transcedentnu suštinu niko ne može napustiti sve i da hoće premda zamračenja koja dolaze od puti (duše i tijela) mogu dovesti do takve nesvjesnosti da i samo ljudsko biće (povremeno) povjeruje kako i osobno nije ništa drugo do "prilagođena životinja". Životinjski način života je danas stanje većine čovječanstva. Mrak koji pokriva izvornu ljudskost duha ponekad može biti tako velik da je očišćenje moguće tek u onostranom svijetu (pakla) no, poslije duhovne katarze svako će se (na neki način) vratiti svom vlastitom nebeskom biću. Smisao onostranih patnji je u dosezanju vlastite i izvorne prirode kojoj se nužno vraćamo.

Ukoliko se sagledaju moralni principi svih religija lako je uvidjeti da je moralni zakon isti te da savjest (kao unutarnji "poslanik Božji") djeluje i na najokorjelije jedinke. Jevrejstvo, hinduizam, budizam, kršćanstvo i islam predstavljaju pet latica istog cvijeta i kuda god da se okrenemo tamo je "Lice Božje".

Razlike koje se potenciraju vjerskim ili nacionalnim fanatizmom karakteristične su za željezno doba i plod su neznanja i kolektivnih manipulacija čemu je um robotiziranog, "praktičnog" čovjeka itekako podložan. Današnje ljude je općenito vrlo lako ubijediti u bilo šta jer je transcedentnost posve izgubljena, a moguća "kritičnost" zaposijeda efikasno tek ono što je u dosegu vidljivog. Bez sumnje, "moderni" čovjek je itekako spretan i lukav.

U zlatnom dobu sve razlike među ljudima će biti prevaziđene a duhovnost odnijeti prevagu nad materijalnim koje će (još uvijek postojati) i zadobiti onu razinu kakvu zaslužuje u sveukupnoj realizaciji čovjekovoj. Ovo znači da svijet materije biva prisvajan u skladu sa nepromjenjivom biti čovjekovom. Taj svijet neće ni tada biti odbačen ali će intuicija koja sagledava metafizičku prozirnost stvorenog staviti sve na svoje mjesto.

Ku'ran muslimanima poručuje kako su njima "najbliži oni koji govore: "Mi smo kršćani..." te se prema njima i treba odnositi kao prema najbližima. Pripadnici Islama moraju (iznova) izgraditi odnos poštovanja prema kršćanima te pripadnicima svih religija kao i ateistima.

Sljedbenici Islama su općenito izgubili moć tolerancije i uspješnog dijaloga.

Sveti Sava, znamenita ličnost Srpskog naroda

U smislu jedne strogo duhovne individualnosti koja slijedi iznutarnji i urođeni poriv za povratkom Bogu Muhammed a.s. je rekao: "Puteva do Boga je koliko i dahova ljudskih". Dah je vezan za pluća a pluća su sjedište ruh - a (Duha). Kako je svaki duh unekoliko različit shodno svom preegzistentnom izričaju o Božjem Jedinstvu tako je (shodno tome) različit i "dah" u fizičkom svijetu. Na ovaj način pluća su u fizičkom svijetu sjedište života.

"Dah" predstavlja simbolizam kosmičkog gibanja koje podrazumijeva "udahnuće života" (jer je kisik "život" za čovjeka) te "izdahnuće" (ugljen dioksida) koje treba biti motreno kao kosmička neizbježnost očitovanja stvorenog jer bi zadržavanje daha (kod čovjeka) značilo smrt. "Smrt" ovdje treba biti shvaćena kao negacija onog najvrijednijeg u svakoj osobi.

Strogo individualna putanja koja vodi do Boga ne znači da ljudsko biće ne pripada nijednoj religiji već da nijedna religija ne "pripada njemu". Ovo u smislu zablude o njenoj izvrnosti koja bi nadmašivala drugačije puteve do Boga a što tako često vidimo u ovom dobu pomračenosti. Svađa oko ispravnosti puteva do Boga je znak duhovne zaostalosti.

Akcenat se u Muhammedovom a.s. iskazu stavlja na fitret, čovjekovu izvornu prirodu po kojoj je Islam definiran kao vjera kojoj "ljudska srca po prirodi teže". Kako je srce izgubljeno središte bića da bi ono bilo pronađeno Duh koji je sačinjen od najprofinjenije svjetlosti mora asimilirati dušu putem usvajanja moralnih vrlina kako bi se ona lišila animalnog te se preobrazila zahtjevima tog istog Duha (Ruh). Put do toga je jako težak te zbog toga definiran kao "Veliki Sveti Rat", odnosno "borba protiv sebe".

Zbog toga "dah" kao savršena ravnoteža udisaja i izdisaja predstavlja prirodnu težnju srca, te je u tom smislu "puteva do Boga koliko i dahova ljudskih" pošto čovjek prirodnu vjeru nikada ne može u potpunosti napustiti. On iskonski teži Bogu na način kako mala beba teži majci.

Ukazujući na "prvobitno stanje" ravnoteže velikog i malog svemira ("udisaja" i "izdisaja") gdje je čovjek "svemir u malom" Ku'ran u suri "Krava" (sura 2,

286 ajeta), ajet 213 kaže: "Svi ljudi su sačinjavali jednu zajednicu, i Allah je slao vjerovjesnike da donose radosne vijesti i opomene, i po njima je slao Knjigu, samu istinu, da se po njoj sudi ljudima o onome u čemu se oni ne bi slagali. A povod neslaganju je bila međusobna zavist, baš od strane onih kojima je data, i to kada su im već bili došli jasni dokazi, i onda bi Allah, voljom Svojom, uputio vjernike da shvate pravu istinu o onome u čemu se nisu slagali - A Allah ukazuje na pravi put onome kome On hoće".

Početak ajeta kaže kako su "svi ljudi sačinjavali jednu zajednicu". Upotrijebljena je riječ "ljudi" (i to svi ljudi) a da pri tome nije izdvojena nikakva posebna grupa, rasa ili nacija. Pojam "zajednica" svakako može ukazivati na "prvobitnu" zajednicu, naravno ne u Darvinovom smislu te riječi već u smislu spiritualne virilnosti koja je kod svih ljudi (tada) bila jednaka. Motreno na način velikih duhovnih ciklusa (JUGA) koji se smjenjuju "jedna zajednica" bi predstavljala stanje jednakosti, pravde i milosrđa koje dominira zlatnim dobom. Nema podjela, svađe ni zavisti. Ljudi su mirni, dobrodušni i neiskvareni te "država" (u onom

smislu kako danas razumijevamo tu riječ) uopšte nije (bila) potrebna. Nepravda je minimalna a stvorena bića se posvećuju vlastitom duhovnom napretku. Nemoralnost gotovo da i ne postoji. Vlada maksimalna posvećenost duhovnim vrijednostima a spoznaja doseže neslućene razmjere.

U Islamskom smislu riječ je o zajednici na poziciji fitreta (prvobitne nebeske prirode) odnosno vjere kojoj "srca po naravi svojoj teže", kako je to rekao Muhammed a.s. pojašnjavajući kakav je Islam.

Pravi put je (sam po sebi jasan), vladaju unutarnja ravnoteža i harmonija sa prirodom i drugim stvorenjima, zajednica ne poznaje nasilje niti uzurpaciju tuđeg. Pošto su usmjereni duhovnom napretku ljudi omogućavaju ostalim stvorenjima da se realiziraju na ljestvici postojanja.

Bog šalje Navjestitelje vjere ("Vjerovjesnike") kako bi obnovio svoj savez sa čovjekom i podsjetio ga na zavjet dat Njemu. Još uvijek nema Božjih Poslanika, Poslanika koji obznanjuju Božanske zakone i uče ćudoređu. Obznanjuju se navjestitelji vjere govoreći ljudima preko njihovih srca. Vjerovjesnici donose najprije radosne vijesti, potom opomene te se po njima šalje Knjiga, sama istina.

"Radosne vijesti" jesu vijesti o porodici Božjeg Poslanika Muhammeda a.s. Kako se Ku'ran tumači samim Ku'ranom (i to je praksa i metod Kuće Čiste) potrebno je navesti jedan drugi ajet u kome Isus (Isa a.s.) navješćuje Muhammeda kao "Radosnu Vijest". On naime kaže: "... i da vam donesem radosnu vijest o Poslaniku koji će poslije mene doći i čije će ime biti Ahmed". Znamo da je Muhammed a.s. (u povijesnom vremenu) došao na ovaj svijet poslije Isusa, i njih dvojica su, ne slučajno, "najbliži među ljudima".

Riječ "Ahmed" je korijen riječi "Muhammed" i ukazuje na nebesku prirodu Poslanika Muhammeda odnosno Muhammedansku svjetlost kao ono prvostvoreno, ili prvoodsjevnuto iz čega je kasnije nastala kreacija.

Ta svjetlost sadržava cijeli plerom od 14 Bezgriješnih Osoba (Muhammed, Fatima i 12 Svetih Imama). Dakle, "radosne vijesti" (iz ajeta 213 sure "Krava") su vijesti o Poslanikovoj Porodici, vijesti koje su i sami Božji Poslanici primili prije svojih poslanstava jer svaki Poslanik je "otkrio" Poslanstvo u "mjestu Poslaničke Poruke", što je Ehli - Bejt navlastito. Još u prapostojanju oni su bili superiorni ostalim stvorenjima.

Nakon radosnih vijesti Vjerovjesnici donose "opomene". "Mudra opomena" iz ajeta 12 sure "Ja'sin" jeste Dvanaesti Imam, Muhammed-el-Mehdi a.s., koji je Spasitelj čovječanstva. Kako će on rasvijetliti učenja svih vjera i svih Božjih Poslanika ta učenja jesu "opomene". Potom Bog po vjerovjesnicima šalje "Knjigu". Božjih Knjiga je bilo nekoliko (Ibrahimovi i Musaovi listovi, Zebur, Tevrat, Indžil i Ku'ran). No, u ajetu 213 se spominje jednina: "Knjigu". Ovo zato jer je čovječanstvo (budući da su svi ljudi sačinjavali jednu zajednicu) bilo u stanju primiti iznutarnjost svih Objava zajedno jer podjele među ljudima (još) nisu postojale. Spiritualna virilnost je u potpunosti očuvana, kao i svijest o metafizičkoj prozirnosti stvorenog. Zbog toga je Knjiga "sama istina".

Pećinsko slikarstvo je divan primjer povezanosti okultnog i estetskog, u dobu koje je prethodilo željeznom čovjeku kojim dominira kvantitet. Iako se zidne slikarije (još i danas) zovu "primitivnim" riječ je o formama umjetnosti koje daleko nadilaze mogućnosti današnjeg čovjeka.

Vratimo se ajetu 213 sure "Krava".

Po Knjizi se sudilo ljudima o onome u čemu se oni ne bi slagali. Ovo već ukazuje na razmimoilaženja u "prvobitnoj" zajednici te dolazi do različitih sporova. U zlatnom dobu nema nikakve potrebe za "privatnim vlasništvom" u onom smislu kako mi to danas shvatamo. Stanovnici zemlje koriste prirodna bogatstva koliko je potrebno, ne postoji iskorištavanje prirode niti drugih bića.

Povod neslaganju je međusobna zavist, i to baš kada su im došli jasni dokazi (o Imametu i Vilajetu). Valja naglasiti kako postoje 2 vrste zavisti. Za dozvoljenu zavist Muhammed a.s. je rekao: "Dozvoljeno je zaviditi dvojici; onome kome je Bog dao imetak pa ga dijeli na Božjem Putu i onome kome je Bog dao znanje pa ga on širi i poučava druge". Zatim Bog Voljom Svojom upućuje vjernike da shvate pravu istinu, o onome u čemu se nisu slagali. Ovdje se po prvi put spominju "vjernici" dok se početak ajeta odnosi na sve ljude. Za razliku od muslimana (koji svjedoče Božju jednoću) vjernik (mumin) je na određenom stepenu uvjerenosti što opet podrazumijeva određenu svijest o Imametu i Vilajetu. Svako ko svjedoči Božju jednost i Poslanstvo Muhammedovo je musliman dok je "vjernik" za općenitu svijest nedokučiv. Ovo stoga jer je riječ o dosezanju (manje ili više) iznutarnjih nebesa, spoznaji ezoterijskih istina koje izmiču prosječnoj svijesti.

To je "prava istina" a budući da je volja Božja (kojom Bog upućuje vjernike) preegzistentna i nedjeljiva ovo ukazuje kako na aspekt sudbine tako i na činjenicu preegzistentnog očitovanja 14 Prečistih (Muhammed, Fatima i 12 Imama). Jer, Bog Uzvišeni nije spomenuo Božju uputu, moć ili svjetlost već upravo Volju. Oni su kao savršeni ljudi utjelovljenje istine, odnosno "prava istina" koju vjernici treba da shvate.

Savršen čovjek je stjecište Božjih Atributa i Imena a Poslanikova Porodica je od savršenih najsavršenija.

"Ono o čemu se nisu slagali", počelo je još za vrijeme Muhammedovog a.s. života. Pravo Imama Alija je osporeno i oduzeto a kasnije i svih Svetih Imama. No, kraj ajeta ukazuje da su upravo Ali i njegovi sljedbenici spašena grupa jer su oni Pravi Put navlastito ("A Allah ukazuje na Pravi Put kome "On hoće"). Ajet u suri "Fatiha" ("Uputi nas na Pravi Put") ukazuje na Imame koji su vodiči i učitelji. Oni su svjetlo Božije, strana Božija, jezici Božji. Po njima je sve počelo i po njima će se sve vratiti.

To je moguće i brojčano pokazati. Naime, ukupan broj ajeta sure "Krava" je 286. Ajet koji smo razmatrali je rednog broja 213. Razlika između njih je broj 73 jer 286 - 213= 73. To je upravo broj muslimanskih pravaca na koji će se podijeliti ummet Muhammedov a.s. i sve će propasti osim jedne. Dužni smo pronaći spašenu grupu među 73 pravca u Islamu.

Jer Poslanik a.s. je rekao: "Jevreji su se podijelili u 71 grupu, kršćani u 72 a moj ummet će se podijeliti u 73, sve će u vatru osim jedne". Naravno, hadis ne prioćava da će u vatri vječno ostati već da će u nju ući jer "ko ne zna Imama umire smrću neznabožca".

Ova spašena grupa jesu Ali a.s. i njegovi sljedbenici. Za Ku'ranski ajet ("A oni koji vjeruju i čine dobra djela - oni su najbolja stvorenja") Poslanik je rekao Imamu Aliju - "Ovo se odnosi na tebe i tvoje sljedbenike i vi ste spašeni na Sudnjem Danu.

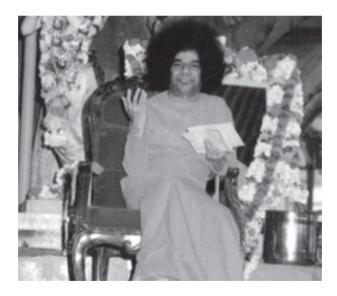
Podjele koje među ljudima stvara sama logika Tamnog Doba onemogućavaju viđenje stvarne ravnopravnosti koja seže do prvog čovjeka i prve žene (Adama i Eve). Izokrenuta i pogrešna percepcija je prisutna pogotovo među muslimanima za koje Imam Ali (navješćujući Ahiri

Zeman) kaže kako će (u svojstvu posjetilaca džamija) biti "najgori stanovnici zemlje". To doba je odavno počelo i stanje će bivati sve gore. U tom smislu

treba naglasiti kako je Američka pomoć u ratu (i nakon njega) za Bosnu i Hercegovinu bila presudna. Amerikanci su najviše pomogli obnovu ratom razrušene zemlje i pokazali se kao istinski prijatelji Bosanaca i Hercegovaca. To je važno shvatiti prije svega zbog vulgarizacije poimanja duhovnosti na istoku a "nemorala" na zapadu. "Istok" i "zapad" su u nama a Božja Strana tamo "kuda se god okrenemo".

Kraj Mračnog razdoblja još se ne nazire, ali kada dođe obilježit će ga Kalki Avatar. On je spomenut u svim svetim Knjigama i on je očekivani, onaj koji će svojim učenjem preobraziti ljudski rod.

Zlatno doba čovječanstva se bliži i jahač na konju bijelcu će obznaniti svrhu svih stvari, te će svako biće do kraja upoznati razlog svog postojanja.

Sai-Baba

Na granici smrti

Smrt ne traži nas već mi nju, uvijek dolazeći kada smo za odlazak najspremniji

Islamska predaja nam priopćava kako božansku ekstazu od sotonske rzalikuje jedino djelo. Dakle, naše djelovanje je presudno za razlikovanje otkrovenja a viši svijet je (budući suptilniji od ovog svijeta grubih, čvrstih tijela) "mjesto" težeg razlikovanja istinitog od lažnog. Zacijelo, to je jedan od razloga zbog kojega mnogi "mistici" završe u bespovratnom rascijepljenju, odnosno ludilu. Da je tako, potvrđuje jedna druga predaja koja kaže kako Sotona (prilikom lažne ekstaze koju doživljava posvećenik) može čak "prikazati (mu) dijelove Božanskog prijestolja" dok Ku'ranski ajet potvrđuje kako je čak i Poslanička svijest podložna tom (djelimičnom) uticaju. Jer "Bog nije objavljivao a da šejtan u ono što je objavljivao nije nešto svoje ubacivao. Poslije bi Bog ono što je šejtan ubacivao otklonio i riječi Svoje učvrstio". Ovdje je riječ o nižim razinama poslaničke svijesti dok za Poslanike koji su bili "ljudi Knjige" i 14 Prečistih (Muhammed, Fatima i 12 Imama) važi pravilo Bezgriješnosti. Sve naprijed navedeno odslikava zapravo kako je "tanka linija" koja (autentično) mistično iskustvo odjeljuje od satanskih podsticaja i vizija koji to iskustvo mogu djelimično preoblikovati kako bi se ekstatično stanje na duhovnoj razini posuvratilo u svoju suprotnost. Zbog toga svako iskustvo te vrste mora biti potvrđeno od strane ovlaštenog autoriteta (Imam, učitelj, ili šejh) inače se odbacuje kao autentično.

Uzimajući u obzir pomenute opasnosti kao realne u tekstu ćemo se pokušati osvrnuti na fenomen "kliničke smrti", fenomen koji postaje sve zapaženiji i češći (pogotovu) u Zapadnom svijetu.

Najprije valja reći da svako promišljanje o smrti pred nas postavlja dvije činjenice. Prva je da je od svih bića na zemlji jedino čovjek svjestan smrti kao kraja zemaljskog postojanja, i druga koja predstavlja pitanje o smrti kao takvoj; da li je ona potpuni završetak života ili se pak život nastavlja u nekom obliku u kojemu besmrtni duh (nadživljavajući raspad tijela) i dalje optrajava uprkos dezintegraciji na materijalnoj razini!?

Ova druga mogućnost, nasuprot prvoj koja je "evidentna" na ravni osjetilnog svijeta (i koja je osnov svake materijalističke filozofije), dakle mogućnost nadživljavanja fizičke smrti tijela nalazi se u osnovi svih monoteističkih religija svijeta i duhovnih pravaca, općenito. (Budizam tako negira Boga kao vrhovno biće ali vjeruje u nastavak života, odnosno reinkarnaciju). Transcedentna bit čovjekova hiljadama godina optrajava posve nepromijenjena, i tako će biti do kraja vremena.

Po učenju Islama i Kršćanstva Bog je stvorio čovjeka na Svoju "sliku i priliku" te Mu se nakon života na ovom svijetu ljudsko biće neminovno vraća preuzimajući svoju eshatološku sudbinu koja ponajprije ovisi o zemaljskom djelovanju (mada Božanska Milost ostaje presudna). Božanske Objave se kontinuirano javljaju kroz povijest da podsjete i vrate dušu Izvoru.

Filozofi i pjesnici su u svim vremenima vjerno zapažali svu besmislicu slučajnog postojanja "ukoliko nema Boga" zaključujući sasvim ispravno da (jedino) metafizička sudbina čovjekova daje smisao ljudskom životu. Duhovna i spiritualna nastojanja uzdižu čovjekovo postojanje iznad puke slučajnosti animalnog stavljajući ga u šire okvire Kosmičkog zakona (Hinduska - darma, odnosno Staroegipćanski maat), zakona (ili Islamski šerijat), koji osmišljava ulogu čovjeka kao namjesnika Božjeg na ovoj zemlji. Jer, ukoliko je "sve ovdje" čovjek u najboljem slučaju biva "prilagođenja životinja" ili kako je to dijalektički materijalizam Marksa i Engelsa formulirao na socijalnom planu, čovjek kao "biće potreba" što je u osnovi isto, jer se prosta neobuzdanost duše nastoji društveno racionalizirati. Obrazac je (potpuno zanemarivši božansku prirodu čovjekovu) kao što znamo doživio istorijski poraz i nije ni mogao drugačije završiti "zažmirivši" naivno na duhovnu stranu čovjekovu. Vezano za temu smrti u ovom dobu vlada prava poplava pseudoduhovne literature koja opisuje "otkrovenja" samozvanih proroka i proricatelja.

Ovo je posve logična posljedica uzaludnog pokušaja "modernog" čovjeka da progna smrt iz postojanja na šta se teomorfna ljudska priroda osvetila te je osakaćeni željezni čovjek posljednjeg vremena dospio u stanje užasne duhovne gladi.

Posljedice su posvuda vidljive a osnovna karakteristika tamnog doba je da se (izgubljeni) kvalitet nadomješta kvantitetom. U tom smislu treba promatrati i sve češće pojave raznih "izvantjelesnih iskustava" (skraćeno "ITI") koja su za mistike svih vremena bila uobičajena pojava. Dešavalo se to u prijašnjim vremenima kada se istina potvrđivala samim životima a cjelovito mistično iskustvo inicijacijom prenosilo direktno sa učitelja na učenika. Današnja iskustva (neiniciranih osoba) samo potvrđuju prirodu tamnog doba u kojem se onostrano bespoštedno racionalizira kao nešto što je "tamo" i "negdje" dok nauka tvrdi da je sve spiritualno isključivo vezano za mozak i njegove funkcije. Obje tvrdnje ukazuju na pomračenost. Autentična iskustva su pak u suprotnosti sa javnim obznanjivanjem što je jasno po samoj prirodi spiritualnog života ("Kada se znanje potpuni, govor se umanji" - kaže Imam Ali a.s. ukazujući na pravu prirodu mističnog iskustva koja je jezikom nepriopćiva).

Padre Pio, veliki kršćanski svetac koji je nosio "Kristove rane"

Kao što znamo, spiritualna pregnuća nalazimo u svim velikim religijama.

Sama priroda inicijacijskog postupka (ukoliko je ono autentično) jeste oslobađajuća na način preobrazbe koja inklinira višim oblicima svjesti kada se mogućnosti satanskih (a tako i egoističnih) težnji bitno reduciraju. Vidjet ćemo da iskustva "kliničke smrti" odudaraju od bilo kakve autentične duhovnosti. Kada Isus kaže da "ne treba bacati bisere pred svinje" on (ezoterijski) smjera reći kako općenita svijest nije kadra razumjeti mistično iskustvo te da je vertikalno izjednačavanje i usklađivanje svetog i profranog praktički nemoguće. Vanjsko slovo Zakona naravno važi za sve ("Ne ubij" - "Ne ukradi"...) i taj egzoterijski pit je kako neizbježan tako i jedini dostupan prosječnim nastojanjima. Zbog toga manjina posvećenih (u svim religijama) oduvijek prakticira "zakon tajne" i tako će biti sve do kraja vremena. Naravno, i "biseri" i "svinja" ostaju biti to što jesu, nije problem u svojstvima već u nesamjerljivosti.

Ovo stoga jer je sama priroda inicijacijske duhovnosti takva da je samo mali broj ljudi (danas je to elita ljudskog roda) sposoban za dosezanje konačnih istina u okviru zemaljskih okolnosti. Zapravo, većinska svijest nije nikada a danas ponajmanje bila prosvjetljujuća.

Današnja, izvantjelesna iskustva ne samo da nisu svjesno kontrolirana već su i potpuno nepoznata ispitanicima koji su doživjeli "kliničku smrt". Svijet grubih, čvrstih tijela je tako suptilno razdvojen od svijeta aktivne imaginacije (Berzah, u Islamskom shvatanju) da postaje

mogućim prilazak samoj "granici" razdvajanja, no ponavljamo, on je za mističnu svijest uvijek kontroliran. Svi ispitanici se zapravo vraćaju iz kliničke a ne stvarne smrti, te je nakon potpunog prelaska povratak u ovozemaljsko stanje nemoguć.

Islamska Sveta Knjiga to potvrđuje kad kaže kako "Bog nikome neće povratiti dušu kada mu dođe njegov smrtni čas". Ovo jasno ukazuje da je povratak iz stvarne smrti (za razliku od kliničke) nemoguć.

Iskustvo kliničke smrti obuhvata nekoliko tačaka koje su zajedničke (gotovo) svim iskušenicima. Osjećaj mira i spokojstva nakon izlaska iz tijela, vizualne slike minulog života te susret sa već prije umrlim rođacima i prijateljima. Na kraju se pojavljuje veliko sjajno svjetlo koje zrači nezamislivom ljubavlju i toplinom. Nakon susreta sa svjetlošću (koje neki doživljavaju i kao "granicu" dva svijeta) slijedi povratak u tijelo, prije kojega se umirućem (često) sugerira da još nije završio zemaljsku misiju te da se mora vratiti u ovozemaljski život.

Opisujući izlazak duše iz tijela Tibetanska knjiga mrtvih kaže: "S obzirom na nečiju dobru ili lošu karmu, vitalna snaga otiče dole, ili u desni ili u lijevi nerv, i izlazi kroz bilo koji od otvora na tijelu. Onda dolazi do bistrog stanja uma".

Prema lamaističkom učenju ovo stanje se javlja prije nego (nad umrlim) osvanu užasavajuće - karmičke iluzije odnosno vizualizacije moralnog djelovanja na ovom svijetu. Sufijskim jezikom rečeno, u pitanju su "zaodijevanja duše u likove" odnosno u svijet međustanja kojega neki smatraju "mjestom" očitovanja aktivne, kosmičke imaginacije. Riječ je o svijetu gdje se materijalno oduhovljuje a duhovno biva suptilnom "materijom". Veliki Andalužanski mistik i filozof, Ibn Arebi o tome kaže: "U berzahu svako biva talac onoga što je uradio (na zemlji) i biva zarobljen u likove svojih djela sve do Sudnjeg Dana".

Berzah je upravo međusvijet (doslovno - granica) u koji ulazimo nakon smrti. To je svijet objektivne mašte koja stvari pokazuje onakvima kakve jesu ("čitaj svoju Knjigu" - kaže Ku'ran ukazujući na ovo stanje).

Dajući komentar pomenutom citatu iz Tibetanske knjige mrtvih Lama Kazi Dava Samdup kaže: "Vitalna snaga, koja dolazi preko pupčanog, psihičkog, nervnog centra i princip svijesti koji dolazi preko moždanog psihičkog/nervnog centra sjedinjuju se u srčanom psihičkom/nervnom centru, a pri izlasku iz tijela odatle, normalno - kroz otvor brame, uzrokuju u umirućoj osobi stanje ekstaze najvećeg intenziteta. Sljedeći stupanj je manje intenzivan".

Ovdje opisana vitalna snaga u Islamskom sufizmu se motri pod obzirom

"životinjskog duha" čije je sjedište fizičko srce (ruh - al - hajwani). Taj duh se sastoji od srdžbe i požude te njima pripadajućih snaga koje ga održavaju i pokreću. Valja podsjetiti kako su Stari Egipćani prilikom mumificiranja umrlih od svih organa u tijelu jedino ostavljali srce, smatrajući ga sjedištem duše. Izlazak ovog duha (iz tijela) treba promatrati tek kao prvu fazu umiranja kada stvarna granica koja razdvaja dva svijeta još nije niti dosegnuta.

Opisano ekstatičko stanje (umirućeg) predstavljeno u Tibetanskoj knjizi mrtvih na izvjestan način sukladira stanjima kakva susrećemo prilikom "kliničke smrti", no stanje kliničke smrti nema inicijacijski karakter niti je svjesno kontrolisano što je važno za pretpostavku o mogućem satanskom uplitanju u stanje onoga ko je medicinski proglašen "mrtvim". Inače, smatra se da je bistro stanje uma oko 9 puta jače (intenzivnije) od razine uobičajene svjesnosti (u budnom stanju).

Ukazujući na posthumno podizanje koprena materijalne iluzije (na Sudnjem Danu) Ku'ran kaže: "Skinuli smo ti koprenu tvoju, danas ti je oštar vid". Osvrćući se na postmortalnu "oštrinu vida", odnosno novonastalo stanje (relativne budnosti) Muhammed a.s., je izrekao poznati hadis: "Ljudi spavaju, a kada umru probude se". Poslanik a.s. nije u svom iskazu izdvojio nijednu kategoriju ljudi (kao "muslimani", "nevjernici" i td.) već je obuhvatio sve (ljude). Ovo zato jer iz smrtnog sna postojanja niko nije izuzet. Budnost koju može postići ljudsko biće uopšte, po svemu je strogo relativna i nepotpuna, jer budnost kao takva je rezervirana za Božansko ("Ne obuzima ga ni drijemež ni san" - kaže Ku'ran za Boga dž.š.).

"Ko nas iz grobova probudi" govori jedan ajet naglašavajući kako je svijet berzaha budnost u odnosu na stanje ovoga svijeta ali san u odnosu na Sudnji Dan. Na taj način se ljudska egzistencija odvija u različitim etapama sna nikada ne dosežući potpunu budnost.

Blagoslovljeni su (ovdje) oni koji još za vrijeme ovosvjetskog života mogu postići kakvu - takvu budnost, a ona se uvijek sastoji u pobjedi duha nad tijelom koje se odvija u etapama.

Zato je Uzoriti Poslanik rekao: "Umirite prije smrti" ukazujući na to da fizička smrt za neralizirane osobe može predstavljati užasan oblik nasilja. Da bi preduprijedio teškoće smrti Muhammed a.s. kao što vidimo preporučuje borbu protiv sebe odnosno poništenje tjelesne duše još za života.

Zbog toga je stjecanje znanja osnovni zadatak čovjekov dok živi na zemlji. Prema Tibetanskoj knjizi mrtvih stanje (početnog) ushićenja (kod umrlog) biva zamjenjeno blistanjem karmičkih iluzija kad se princip svjesti susreće sa posljedicama ovosvjetskog i djelovanjima iz prošlih života što tvori ukupnu karmu umirućeg. Pomenute "iluzije" u Islamskom sufizmu se motre pod obzirom likova u koje se djela učinjena na ovom svijetu zaodijevaju. Uzročno - posljedični zakon se tako manifestira precizno i strožije nego to ljudski um može i zamisliti. Po sufijskom učenju svijet berzaha (međustanja) na Sudnjem Danu preuzima novo "stečeno tijelo" te nakon svijeta materije (ovaj svijet) i svijeta aktivne imaginacije (međustanje)slijedi svijet "čistog" duha, odnosno Sudnji Dan. Za "novo stvaranje" je karakteristično potpuno oduhovljenje tjelesnih čula. Ku'ran jasno kaže kako će tog Dana i "sluh i vid i kože njihove svjedočiti" na način oduhovljenja cijelog ovosvjetskog postojanja. Već smo kazali kako "klinička" smrt nipošto ne znači i stvarnu smrt poslije koje nema povratka na ovaj svijet. Ku'ran to potvrđuje i kaže kako nema vraćanja na ovu zemlju ("Gospodaru moj povrati me, da u onom što sam ostavio uradim kakvo dobro"... i dalje - "Nikada, to su riječi koje će uzalud ponavljati, pred njima će prepreka biti sve do Dana kad će oživljeni biti").

Ova pregrada jeste svijet međustanja (riječ berzah doslovno znači, kao što smo već rekli - prepreka, pregrada), svijet kosmičke ili velike mašte, različite od one koju svi imamo kao moć zamišljanja a koja dolazi iz moždane sfere. U svijetu aktivne imaginacije forma biva "materijom" naših djela koje na taj način (poslije smrti) susrećemo u njima sukladnim likovima.

Sama priroda tog svijeta (ukoliko su na ovom svijetu prevladavala zla djela i nakane) može biti zastrašujuća ali takva iskustva se (uglavnom) ne javljaju prilikom kliničke smrti. Ovo zato jer klinički "mrtav" čovjek zapravo nije niti umro te ne proseže tako duboko u onostranost da bi susreo likove

vlastitog djelovanja. Zbog toga se milosrdna priroda ekstatičke svjetlosti s pravom može motriti (i) kao sotonsko djelovanje jer je posve jasno da sve duše ne čeka dobrodošlica mada se to tako može priviđati klinički "mrtvim" osobama koje nemaju nikakvo

iskustvo svjesnog napuštanja tijela. Ponavljamo, iskustva kliničke smrti nemaju inicijacijski karakter i nisu svjesno kontrolirana a prava poplava takvih "vizija" samo svjedoči da živimo u posljednjoj trećini zadnje trećine tamnog doba.

Kako su naše aktivnosti na ovome svijetu različite iz tog proizilazi da je i eshatološka sudbina za svakog različita te ne može biti nikakvog izjednačavanja. Na to je smjerao Časni Poslanik a.s. kada je rekao:"Ovaj svijet je ahiretska njiva". Ovdje sijemo, radimo i uzgajamo ali plodove svog rada ubiremo (tek) na onom svijetu. "Saosjećajnost" svjetlosnog bića prema svim (čak i velikim) greškama koje smo počinili za života rezultat je povišene ekstaze, kada prema Tibetanskoj knjizi mrtvih "um postaje bistar". Radi se tek o prvoj etapi umiranja iza koje slijede faze kada je povratak u tijelo nemoguće.

Tibetanska knjiga mrtvih ukazuje na posthumno (bardo) postojanje (perioda između smrti i ponovnog rođenja) gdje je dezintegracija Bardo "tijela" posve realna a karmičke iluzije isijavaju svom žestinom osvićući nad umrlim. Valja podsjetiti kako je veliki Pakistanski filozof i mistik Muhammed Igbal shvatao pakao (motreno sa Islamske tačke gledišta) kao "raspad za manje srećne ego - e" što sukladira pomenutoj realnosti u Tibetanskoj Knjizi Mrtvih. "Razbuktala Allahova vatra koja će do srca dopirati" (Kuʻran) je prema Igbalu "žalosna realizacija čovjekovog posrnuća" a "karmičke iluzije" tibetanske Kinjige Mrtvih sljedstveno tome imale bi analogiju u "likovima međustanja" sufijski motreno.

U oba slučaja, dakle po učenju lama i sufija proživljena stvarnost nakon smrti je "balansiranje" između dobra i zla počinjenog na ovom svijetu gdje duša katkad očajnički pokušava novonastalu stvarnost promijeniti u svoju korist, no, to biva nemoguće. Karma se svom silinom obara na umirućeg

nemilosrdno obznanjujući zakon uzroka i posljedice, zakon koji je kosmičkog karaktera te baš zato (i po tome) neizmjenjiv.

Teoretičari medicinskih znanosti, pak tvrde da se iskustvo "kliničke smrti" može u cjelini objasniti znanstveno, odnosno da je pomenuto iskustvo posljedica hemijskih reakcija u mozgu umirućeg. Riječ je o očaju željeznog čovjeka spram smrti i svega vezano uz nju te scijentističkom pristupu koji aktivira "svemogući" razum u pokušaju da objasni metafizičke pojmove čisto znanstveno. Potreba "moderne" svijesti da baš sve objasni, svodi i pitanje kliničke smrti na puku "robotiku mozga" što je samo jedna od ilustracija spiritualne nemoći i duhovnog nazadovanja čovjeka ovog posljednjeg vremena.

I kvazispiritualnost i vjera u svemoć činjenica svjedoče o tamnom dobu i obo-

Kvaziduhovnost je osnovna crta mračnog razdoblja

je obznanjuju retrogradnu ideju progresa, koji se samo manifestuje pod različitim obzirima. Pseudoduhovnost ne posjeduje inicijacijsku moć i tek "otkriva" puke obrazce spiritualnog "napretka" dok nauka (lišena svake duhovnosti) svodi ljudsko biće na "prilagođenu životinju" koja se na zemlji pojavljuje slučajno i bez svrhe te nakon života odlazi u prašinu nepostojanja. Riječ je dakle o tehnološkom napretku ali je ta nauka "bez duše".

Zbog svega ovoga biva jasno zašto nauka očajno nastoji (u cjelini) objasniti fenomen "tik do smrti", jer današnji znanstvenici uopšte ne uvažavaju mogućnost da postoji bilo šta što se ne može objasniti. Ali život i smrt se nikada neće moći znanstveno objasniti, ta pitanja spadaju u područje metafizike. Nikakve moždane reakcije ne mogu proizvesti efekte poput lebdenja u prostoru i promatranja vlastitog tijela, ulaska u mračni tunel te suočenja sa bićem od svjetlosti. Usput spomenimo kako su neki od ispitanika opisali tunel kao nešto što se "okreće" ili "zavija" (prema unutra) što je mogući ekvivalent anđeoskoj "ruci" koja prihvata dušu umirućeg.

No, oni koji su bili u kliničkoj "smrti", naglasimo to još jednom i nisu bili stvarno mrtvi te nisu niti dosegnuli dublja postmortalna stanja kada karmičke iluzije (likovi međustanja) počnu isijavati i zaodijevati dušu umrlog. Oni su iskusili tek ekstatičku snagu prvog stepena umiranja i zapravo nisu ni bili mrtvi. Muhammed a.s. je rekao:

"Čovjek umire onako kako je živio a bit će proživljen onako kako je umro".

Uzročno - posljedični zakon se neumoljivo obznanjuje iako promjena od strane Božanske Milosti uvijek ostaje kao utočište i za najveće griješnike ("Ta svi će oni... u Milostivog tražiti utočište" - kaže Ku'ran ukazujući na sveopšti karakter božje Milosti). Koliko su opasnosti međusvijeta realne pokazuje jedan iskaz Imama Alija a.s. gdje on pored ostalog kaže kako su pred ljudima (nakon smrti) "boravišta puna straha i opasnosti", kod kojih se mora zaustaviti i kroz koja se mora proći. Poznato je da je i sam Poslanik a.s. tražio zaštitu od "iskušenja kabura" (groba) poučavajući nas tako da se još za života suočimo sa odgovornošću za vlastita djela.

Na temu kliničke smrti snimljen je (pored ostalih) i dokumentarni film "život poslije smrti" (film je Zapadne proizvodnje i preveden je na Hrvatski jezik).

Promatrajući ljude koji su bili "tik do smrti" teško se oteti utisku da su neki od njih (postali) psihotični. Jedna žena, naime, izjavljuje kako ju je onostrani glas oslovio "kravom" što samo potvrđuje pretpostavke o pravoj satanskoj igri. Mogućnost da su doživljaji šizofrenog karaktera je posve realna, iako ne važi za sve slučajeve. Što je još gore, određen broj ispitanika koji su doživjeli "izvantjelesno iskustvo" u kasnijem razdoblju života ozbiljno naginje samo-ubistvu nastojeći povratiti već doživljeno stanje mira i spokojstva.

Ovi samonasilni pokušaji su još jedna potvrda (mogućeg) satanskog karaktera pomenutih "otkrovenja" jer stvarno mistično iskustvo osigurava cjelovit i netaknut integritet duše koja se posve nepromjenjena vraća u ovosvjetsko stanje i nastavlja živjeti uobičajenim životom. Za razliku od kvaziduhovnog doživljaja koji uvijek (na ovaj ili onaj način teži "dole"), mistično iskustvo ide ka "gore", tačnije govoreći ono se "spušta" (sa neba mistikove duše) onoliko koliko ta duša teži ka tom nebu. Istinsko iskustvo povećava znanje (u njegovoj dubini) šireći njegov opseg. Budući da je mistik potpuno svjestan da se ozbiljuje u granicama ljudskog spiritualno je isključeno da (nerealiziranim dušama) priopćava svoje iskustvo, još manje da se (pred drugima) oholi kako to (često) čine ispitanici koji su doživjeli kliničku smrt. Većina njih uobražava da su "malo zavirili" na drugu stranu no znakovito je kako često zapravo njihov krajnje optimističan doživljaj vodi ka samoubistvu nakon povratka iz "mrtvih". Težina iskustva sama po sebi ukazuje na satansko uplitanje, jer cjelovito duhovno iskustvo osigurava upravo "lakoću" u daljem životu. Mistična svijest uvijek posjeduje neophodnu snagu da se nosi sa novonastalom situacijom a vraćanje uobičajenom stanju ne prate nikakve promjene (u) ličnosti. Promjene ličnosti, ponekad katastrofalne, naročito se daju primijetiti kod djece koja su doživjela "izvantjelesno iskustvo" tokom kliničke smrti.

Djeca novonastalu situaciju ne mogu nikako racionalizirati niti odgovoriti zahtjevima okoline koja traži suvislo "objašnjenje" često pripisujući doživljaj dječijim maštarijama.

Nasuprot tome, Sveti tekstovi prave preciznu razdiobu postmortalnih stanja vezano za ovosvjetsko djelovanje sasvim jasno ukazujući na različite oblike umiranja. Ku'ran spominje anđele smrti koji ljudske duše (u času smrti) "vade blago" i na one koji te duše "čupaju grubo". Ove mogućnosti naravno nisu date same po sebi već su vezane za način života na ovom svijetu. Produhovljena osoba koja nije vezana za grubi svijet materije doživljava blaženo uznesenje dok onaj ko živi životinjskim načinom života (usljed prijanjanja za svijet tame i oblika) osjeća izvjesnu grubost prilikom odvajanja duše upravo srazmjerno vezanosti za ovaj svijet.

Nije Bog taj koji šalje ovakve ili onakve anđele shodno nekoj nama nepoznatoj providnosti već smo mi ti koji svojom blizinom ili udaljenošću od Boga formiramo (u duši) lakoću odnosno grubost posmrtnog odvajanja. Sukladno našoj (od Boga datoj) slobodnoj volji kadri smo činiti i dobro i zlo i sami (za vrijeme ovosvjetskog života) gradimo vlastitu postmortalnu sudbinu. U svijetu protežnosti gdje forma biva "materijom" duše djela se nemilosrdno predočavaju umrlom.

Bez sumnje, smrt može biti doista teška. Govoreći o toj temi, Imam Ali a.s. je kazao kako "smrt ima muke koje se ne mogu iskazati niti shvatiti umom ljudi na svijetu ovome".

Ova strahotnost smrti potiče prije svega od pomenute sklonosti duše ka svijetu materije i njenoj žudnji da tu vječno ostane. Takav, animalni način života je danas stanje većine čovječanstva, čak štaviše, dobar dio onog što zovemo "civilizacijom" zasnovan je na egoističnim instiktima pohlepe i volje za moći, ugnjetavanja drugih te shvatanja prirode kao "mjesta iskorištavanja". Nasuprot tome, istinska civilizacija počiva na tri temelja: nenasilje, pravednost i milosrđe.

U tom smislu je Isus rekao: "Ne čini drugom ono što ne bi volio da drugi čine tebi". Čovječanstvo na ovom stepenu duhovne evolucije još uvijek nije zrelo za aktivno življenje (iz) ovog iskaza, no u zlatnom dobu (koje je pred nama) prevladaće (u cijelom čovječanstvu) pomenuta 3 principa življenja:

nenasilje, pravednost i milosrđe. U ovom vremenu duhovna samorealizacija je moguća tek za mali broj ljudi. Spiritualna oholost i duhovna prostitucija dominiraju tamnim dobom i to će se nastaviti. Broj "lažnih proroka" će se drastično uvećavati i oni će shodno Isusovom iskazu dolaziti kao vukovi u jagnjećoj koži.

Vratimo se temi smrti. Odlazak duše iz tijela može dakle (prema iskazu Imama Alija a.s.) biti dosta težak. Jasno je da se u međusvijetu duh suočava sa svim (mogućim) aspektima vlastite nesavršenosti a tu nesavršenost (ili "tamne tačke" na srcu, po jednom hadisu) neizbježno motri sa pozicije primordijalne neukaljanosti, odnosno "prirodne vjere". Ta narav čovjekova (fitret) po kojoj je on i stvoren "upija" u sebe sva zemaljska zatamnjenja i očitovanja duše u ovom svijetu. Ukoliko je poistovjećenje sa svijetom slijepih

Hiieronimus Boš, Uzdizanie u rai

nagonskih sila potpuno, animalne forme naših dijela (budući utisnute u dušu i "srasle" s njom) vrše neizdržljiv pritisak na našu nebesku prirodu. Takva duša (zbog poistovjećenja sa svijetom materije) mora doslovno biti "isčupana", i u tome leži suština samrtnih muka, baš kao i suština (budućeg) paklenog stanja gdje mrlje primljene od puti moraju "sagorjeti" u vlastitoj nesavršenosti.

"Blago vađenje" (duše) se odnosi na produhovljene i moralne duhove koji su se oslobodili (bar relativno) okova materijalnosti još na ovom svijetu. Takve duše (posve svjetlosnog karaktera) prema riječima Imama Alija a.s. "ni časa ne bi ostale u tijelima" (da ne moraju ispuniti svoju ovosvjetsku zadaću). Činjenica je da broj "izvantjelesnih iskustava" (ITI) u "modernoj" kulturi raste i uvećava se te se može konstatovati kako je u pitanju univerzalni fenomen a arhetipska slika blistavog svjetla, iako optrajava kroz vijekove, njena autentičnost je upitna kada je riječ o masovnim "otkrovenjima" i vizijama, kako je to oduvijek bilo.

Ipak, prava "zaraza" pseudoduhovnim "vizijama" ljubavlju ispunjenog nebeskog svijetla svakako govori o nedostatku te ljubavi među ljudima te se s tog aspekta vizije mogu motriti (i) kao kompenzacijske. Savremena znanost pomenuta iskustva do kraja pokušava objasniti čisto fiziološki, tj. reakcijama mozga na traumatični doživljaj smrti, što je još jedan u nizu pokušaja željeznog čovjeka da sve objasni i svede na nivo pragmatičnog racionalizma. No, kako nauka ima svoje mjesto i značaj potrebno je fenomene "izvantjelesnih iskustava" promotriti i sa te strane. U Islamu, konkretno, nikada nije postojala suprotnost vjere i nauke.

Današnja medicina, naime tvrdi da se u nedostatku kiseonika umirući mozak brani te da dolazi do njegove prestimulacije što rezultira različitim vizuelnim efektima halucinantnog karaktera. Spominje se serotonin a posebno je akcentiran endorfin (takozvani "hormon sreće"), neurotransmiter koji se luči kao odgovor na traumatičnu blokadu i nedostatak kiseonika u mozgu. Ovo otvara put za povezivanje moždanih i duhovnih funkcija (unutar) svjetlosnog tijela. Fiziologija suptilnog tijela je današnjem čovjeku posve nepoznata jer je on odavno nesposoban za tako suptilna opažanja duhovnim čulima.

S tim u vezi napravljen je zanimljiv eksperiment. Nekim pacijentima je davan morfij, koji blokira djelovanje endorfina pa su se javljala zastrašujuća iskustva, nešto što bi se uvjetno rečeno zvalo "pakao". Tom prilikom vizije jasnog svjetla punog ljubavi i razumijevanja bi redovito izostajale. Ovo poimanje koje u suštini ništa ne objašnjava i spada u oblast materijalističkog redukcionizma i scijentizma prihvaćeno je kao "spasonosno". Stvarni eksperiment je dakako nemoguć jer iz (potpune) smrti nema povratka te se takvo stanje ne može iskustveno potvrditi ili zanijekati.

Ispitanici, svi redom naglašavaju toplinu i razumijevanje od strane jasnog svijetla što je također u suprotnosti sa svim Svetim spisima. Tako Ku'ran kaže kako "od kazne Gospodara tvoga niko siguran nije". Neizvjesnost prije konačnog Obračuna vrijedi za (gotovo) sve ljude i ta vrsta napetosti prije Dana Suda (i) ne može biti razriješena. Ne postoji čovjek koji bi za sebe mogao ustvrditi kako je siguran od Božje kazne. Ovo stoga jer obračun dijela spada u domen Božanskog a ne ljudskog pošto ljudsko biće takav (potpuno pravedan) obračun nije niti u stanju izvršiti niti je on uopšte moguć dok traje ovosvjetsko postojanje. Zbog toga i postoje dvije pravde. Ljudska, koja je djelimična, ovisna o okolnostima i promjenjiva, i druga, Božanska, koja je potpuna, nepotkupljiva i nepromjenjiva.

Nekim preživjelim (kliničku smrt) je (telepatski) saopćeno da se moraju vratiti na zemlju te dovršiti svoj životni zadatak (koji svaka osoba ima). Kako "zadaća" života po pravilu nije precizno naznačena to otvara niz mogućnosti u smislu autentičnosti.

Već smo spomenuli da značajan broj ispitanika pokuša samoubistvo (nakon "izvantjelesnog iskustva"), ne bi li se vratili nebeskom biću što ponovo govori u prilog pretpostavci da je ekstatički doživljaj (u kliničkoj smrti) u cjelini satansko nadahnuće. Valja naglasiti da sa Islamskog stajališta postoji dvostruki aspekt sotonskog djelovanja. "Fizički" obzir demonskog nadahnuća podrazumijeva kršenje zakona za fizičko ("Ne ubij", "ne ukradi" i td.) dok je "duhovni" obzir mnogo suptilniji jer se radi o prilaženju na planu spoznaje i otkrovenja a već smo ukazali kako je tu tanka linija koja razdvaja božansko

od sotonskog. Ovo zato jer su duhovni zakoni suptilniji pa je mogućnost satanskog razobličavanja teža dok na gruboj razini i općenita svijest može prepoznati demonsko (svaka vjerujuća osoba može u sebi razotkriti porive koji ga nadahnjuju na kršenje uobičajenih normi ponašanja).

Vezano za fiziološke funkcije mozga jasno je da će taj organ iskoristiti sav kiseonik koji mu je preostao kada disanje umirućeg prestane, a ćelije će početi nasumice okidati. Dokazano je da mozak (prilikom kliničke smrti) otpušta razne hemikalije. Jedna od njih je glutamin a (u pomenutom filmu) govori se i o otpuštanju tvari koja "napada" sami glutamin te dolazi do halucinacija. Ovo polje nauke tek treba biti istraženo. Nedvojbeno je međutim da mozak (umirućeg) aktivira neke hormone koji su neurozaštitne prirode te da se "izvantjelesno iskustvo" (jednim manjim dijelom) može i tako objasniti jer se mozak zasigurno očajnički brani od oštećenja. No, ako je "sve u mozgu" onda bi bilo logično da svi koji su preživjeli "kliničku smrt" imaju doživljaj izvantjelesnog iskustva. Međutim, znamo da to nije slučaj jer postoje brojni primjeri ljudi koji u kliničkoj smrti nisu doživjeli ništa. Očaj željeznog čovjeka pred smrću i dalje će ići u pravcu strogog racionalizma i "naučnog" objašnjenja vantjelesnih iskustava jer je duhovnost zaboravljena a spiritualna virilnost napuštena. "Moderni" ljudi koriste tek oko 7% mozga i nove činjenice će se zasigurno otkrivati što će samo povećavati duhovno neznanje i opće beznađe koje je u samoj prirodi mračnog doba. Stvari će se neumoljivo približavati svom kraju pri tom dobijajući na brzini baš kao što je i tama prije svitanja zore najveća. Razlog više da malobrojni ne klonu duhom i da hrabro usmjere pogled naprijed.

Između životinje i anđela

Taština je majka svih zabluda

Mitološka predaja nam kazuje kako je Edipu, sinu Laja, kralja Tebe i njegove žene Jokaste proročanstvo namijenilo sudbinu oceubice koji se ženi vlastitom majkom. Laju je prorečeno da će ga ubiti sin. On uzima novorođenče te ga ostavlja na jednu divlju planinu, kod nepoznatog pastira. Na kraju Edip završi na dvoru kralja Poliba i njegove žene Merope. Kako mu je otac (još prije) ozlijedio noge po njegovim oteklim nogama je dobio ime "Oidipus".

Edip pokušava saznati istinu o sebi u Delfskom proročištu gdje mu se potvrđuje buduće oceubistvo te ženidba majkom. U strahu da se to ne obistini on napušta Poliba i Meropu (misleći da su to njegovi pravi roditelji).

Nakon što pobjegne on kreće prema Tebi, čije je stanovništvo terorisala Sfinga.

Edip je ubija i za nagradu biva proglašen za nasljednika kralja Laja. Postavši kralj Tebe na taj način dobija za ženu Jokastu, svoju majku i ona mu rađa četvero djece. Jednog dana pojavi se zaraza u Tebi i bogovi saopćavaju da se mora pronaći ubica kralja Laja kako bi pošast prestala. Edip otkriva da je on taj koji je ubio svog oca, kralja i oženio se vlastitom majkom. Saznavši to Jokasta se odmah objesila a Edip je sam sebi iskopao oči. Kreon, Jokastin brat ga protjeruje iz grada. Oslijepljen i u pratnji svoje kćerke Antigone Edip luta nekoliko godina i umire u Kolonu, svetoj šumi pored Atine.

Ukratko opisani mit biva kamenom temeljcem psihoanalize.

"Ako ne mogu da spustim nebo, uzdignuću pakao" - napisao je jedanput Sigmund Frojd. Rene Genon lucidno uočava da Frojdova teorija (čovjeka) u svemu teži "nadole" a tome dodajmo da ovo "uzdignuće pakla" biva posve jasnim ukoliko sagledamo njemu srodna učenja koja su mu prethodila. Naime, ono što je za Hegela gospodareća i služeća svijest, odnosno za Marksa

buržujska i proleterska "objektivnost" materijalnih odnosa u Frojdovom slučaju se obznanjuje kao odnos svijesti i podsvijesti. Antagoniziranost je u sva tri slučaja povijesna neminovnost, datost utkana u materijalne energije bez ikakve perspektive eshatološkog razrješenja.

"Podsvjest" tako postaje (sva) mračna strana čovjekova, tamni i nepoznati ugao u koji su prognane i zatvorene sve nepriznate želje (po Frojdu) svemoćnog libida. Eshatološka drama življenja biva predmetom uma, a sve posljedice ljudskog djelovanja gube etičku dimenziju jer su djela determinirana erupcijom nekontroliranih nagona. Za Karla Marksa povijesni hod čovjekov (polazeći od retrogradne ideje progresa koja je, to se već sada može zasigurno utvrditi bila puka tvorevina uma naivnih optimista) završava u viziji zemaljskog raja. "Besklasno" društvo obilja je vrhunac svih istorijskih tokova, komunizam traje vječno i nema ni razloga ni potrebe za njegovim mijenjanjem. Svugdje gdje je eshatološki raj prognan i kada god je zbiljska veza čovjeka i Boga prekinuta javlja se zemaljski raj kao projekcija ljudske duše koja zna vlastitu besmrtnost i upravo zato je tako snažno i posvjedočuje, makar na izokrenut način. Marskov "zemaljski raj" je Frojd neizbježno reducirao te tako opće blagostanje (budući nemoguće zbog opstruktivnog djelovanja podsvijesti) postaje lična sreća a sam libido sredstvo ostvarenja te (jedine moguće) sreće. Svoju teoriju psihoanalize Sigmund Frojd je utemeljio na seksualnoj motivaciji djeteta, traumama iz djetinjstva te (posljedično tome) fiksaciji na roditelja suprotnog pola. Sin oca doživljavao kao rivala (a kćerka majku) te

nastojeći da se očajnički riješi suparnika pribjegava oceubistvu. Odnos aktivnosg i pasivnog kosmičkog principa time je reduciran isključivo na razinu animalnog (seksualnog) gdje seksualnost determinira sve odnose među ljudima a sve okultno i spiritualno biva "Patologijom" koja je bolesna nadgradnja primarnih nagona.

Istočnjačka učenja, pak, nude tu istu sliku ali na mnogo dubljoj razini. Lutajući mentalnim slikama Bardo-a, a prema Tibetanskoj knjizi mrtvih umrli panično traži utočište i zaštitu od razarajućih projekcija njegovih

vlastitih dijela počinjenih za vrijeme života na ovom svijetu. U košmarnom magnovanju koje se čini beskrajnim kao utočište i zaklon se javlja materica (buduće majke). Ukoliko je sljedeća inkarnacija u muškom tijelu umrli će osjećati ljubav prema majci a ljubomoru i mržnju prema ocu. I suprotno, ukoliko treba da se radi o ženskom tijelu naklonost se rađa prema ocu a odbojnost prema majci. Dualnost je, vidimo, mnogo dublja i složenija i obuhvata mnoge inkarnacije u prethodnim tijelima. Ovdje je u pitanju arhetipska slika kosmičkog gibanja, lutanja samsarom koja je svijet suprotnosti, mašte i iluzija. Tako sve do konačnog oslobođenja a ono (na kraju) čeka svako biće. Ne treba ni spominjati kako ovo predstavlja "razrješenje" Frojdovog Edipovog kompleksa ali na zbiljskoj razini spiritualnog znanja koje seksualnost motri tek kao jednu (i to nižu) stanicu vlastitog razvoja i konačne samorealizacije. Karma upravlja sudbinom a svijet suprotnosti treba biti razgrađen i prevaziđen kao puka iluzija.

Jin i Jang

Seksualna napetost u drami suprotnosti je tek stepenica u ukupnom razvoju čovjekovom i ona se motri pod obzirom metafizičke prozirnosti. Za Frojda je pak seksualnost ne samo objektivizirana u predmetu već je jedina realnost.

Frojdovo (baš kao i Darvinističko i Marksističko) otjelotvorenje "zlatnog teleta" (iz Mojsijevog) doba dolazi kasnije, u posljednjem stadiju mračnog doba u kojem caruju 3 idola koja zajednički tvore "svetu kravu" lažne božanstvenosti. Ti idoli su: nisko ja, strasti i materijalno posjedovanje jednom rječju puna afirmacija animalnog čovjeka, bića koje je potpuno izgubilo kontakt sa višim svjetom i svrhom postojanja.

U taoizmu se pak, sva stvorenja promatraju kao ona koja "u sebi imaju smirujući jin i pokretački jang" te je to "pratemelj koji tvori harmonično jedinstvo". Jin i jang predstavljaju polarnost muške i ženske energije a zajednički tvore načelo taa. Svemir je po taoističkom učenju u neprestalnom dinamizmu gdje je sve povezano sa svim. Spolna energija se može sublimirati i transformirati u duhovnu.

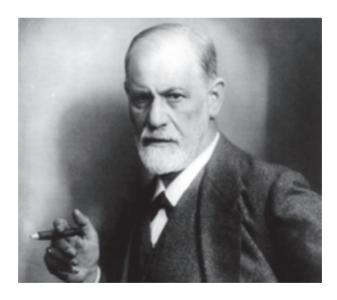
Gledano sa Islamskog stajališta Imam Ali a.s. kaže kako ovaj svijet "oslijepi oba oka" (onom ko se srcem vezuje za njega). Materijalni svijet s druge strane daruje vid onome ko "gleda kroz njega". Jer svi su svjetovi zapravo forme hidžab-a, koprene koje zastiru Lice Realnosti.

Na ovaj način treba motriti i Edipovo samooslijepljivanje jer "majka" je jasan simbol ovog svijeta. Kroz majku i preko nje dojenče faktički počinje doživljavati (i kasnije shvaćati) ovaj svijet. Ukazujući na tu nevinu podložnost i nedužnu prijemčivost djetetovu Isus je rekao: "Postanite poput djece". Vezano uz to, važno je napomenuti kako je povijesno gledano kult "velike majke" (kojega neki zovu "matrijarhat") predstavljao racionalizaciju ospoljenosti i fascinacije čulnim svijetom.

Frojdova teorija nikada u stvarnosti nije potvrđena iako je posve jasno da traume u djetinjstvu imaju ogroman značaj za kasniji razvoj ličnosti baš kao što je činjenica da emocionalne ozljede (vezano za roditelje) mogu proizvesti

duševne bolesti. Osnivač psihoanalize je međutim otišao mnogo dalje; čak je i sama civilizacija proizvod otpora, odnosno potiskivanja svemoćnog libida. Napetost između seksualnog nagona i njegova potiskivanja (koje je neizbježno zbog moralnih normi i koje Frojd djetinjasto naziva "superego") rađa sva naučna i umjetnička djela, kulturu općenito. Oprečnost erosa i tanatosa (nagona smrti) trasira put za cijeli zemaljski hod čovjekov i sva ljudska zbunjenost, sav strah pred svetim jesu rezultat trauma iz djetinjstva i neuroza koje se kasnije razvijaju.

Cijeli svijet mraka i slijepih nagona koje psihoanalitičari motre kao ljudsku dominantu i "podvodni dio sante leda" (spram koje je tek maleno ostrvo svjesnog na površini) jeste tek dio ukupnog ljudskog bića. U Islamskom sufizmu se taj dio naziva životinjskim duhom (u čovjeku) a sam čovjek je sin-

Sigmund Frojd

teza (duhova) te se tako on kao Božji namjesnik na zemlji, odnosno "svemir u malom" obznanjuje u svojoj idealnoj formi. Upravo to je naznačio Imam Ali a.s. rekavši: "Ti misliš da si jedno tjelašce, u tebi je sazdan veliki svijet".

Frojdov redukcionizam koji čovjeka svodi na isključivo nagonsko biće negira "dramu života" koja je na zemlji jedinstvena i neponovljiva a pitanje rođenja i smrti, smisla života i razloga postojanja bivaju posljedicama iskrivljenih nagonskih oblika. Moral, savjest i umjetnost jesu "odbrane", bjekstvo od tiranije nagona, i načini da mu se umakne. Dobro i zlo, ružno i lijepo, dakle sve ono što čovjeka razdvaja od životinje otac psihoanalize shvata isključivo kroz represiju tiranskih nagona i njihovo obuzdavanje, sama civilizacija je plod otpora i umaknuće od "prvobitnog stanja" nereguliranih polnih odnosa. Ukazujući na pogubnu zaslijepljenost ovim svijetom Ku'ran kaže: "Neka vas nikako život na ovom svijetu ne zaslijepi i neka vas šejtan u Allaha ne pokoleba..."

Kao što vidimo zasljepujuća priroda ovozemnih ukrasa je stavljena na prvo a sotonsko zavođenje (tek) na drugo mjesto u smislu odvraćanja od Boga dž.š. Ukoliko nema (iznutra) nametnutih ograničenja, duša nije u stanju da se izbori sa vlastitim strastima. Na tu činjenicu je smjerao Časni Poslanik a.s. kada je rekao: "Da čovjek dobije dolinu zlata poželio bi i drugu". Čovjek kao Božji namjesnik na zemlji dakle u sebi objedinjuje (najčešće) aktualnu životinju i potencijalnog anđela. Ukoliko realizira sebe (kao savršenog čovjeka) biva viši od anđela a ukoliko padne ispod nivoa ljudskog biva gorim od životinje koja u potpunosti ozbiljuje vlastito savršenstvo upravo po tome što ne posjeduje razum i slobodnu volju, te nije ni odgovorna pred Bogom.

Stvorivši ljudske duhove (u preegzistenciji) Bog dž.š. je zatražio od njih da posvjedoče protiv sebe o čemu Ku'ran govori: "Nisam li Ja Gospodar vaš?" - "oni su odgovarali" - "Jesi, mi svjedočimo".

"Ovo je zato da kasnije ne bi rekli" - "Mi za ovo nismo znali" - dodaje Sveta Knjiga. Svi duhovi su priznali (i prepoznali) Jednost Božju te shodno tome znanje je prisjećanje a rođenje u ovom tamnom svijetu san i zaborav. Čovjek je

na zemlji da oživi (u sebi) to prvobitno sjećanje, zavjet dat Bogu. Kako se obim svijesti može proširiti (tek) spoznajom dobra i zla duša silazi u najniži svijet gdje je sukob dobra i zla jedino (i) moguć. Neminovnost bačenosti u svijet tame i čvrstih tijela je naznačio Uzoriti Poslanik a.s.: "Vi ste u najmračnijem svijetu". Rekavši "vi", on je izostavio sebe jer savršen čovjek boravi u svijetu radi drugih a ne sebe i njegovo biće lišeno je tame.

Čovjek je namjesnik Božji na zemlji Njegovoj. Iako se ljudsko biće može spustiti ispod nivoa životinje (usljed snage zastrtosti) ono nikada ne postaje životinja (bukvalno) jer puna ljudskost (iako zatamnjena) optrajava realno. Ovo pomračenje je bit paklenog iskušavanja jer "tamne tačke" na srcu, odnosno mrlja primljena od puti mora "sagorjeti" u (vlastitom) plamenu animalnog. Naznačavajući svu dubinu tog pada Ku'ran kaže kako su "oni poput stoke, čak i gori".

Bez ikakve sumnje, većini ljudi željeznog doba je strast oblik božanstva ali to ne predstavlja potvrdu Frojdove teroije već samo potvrdu izopačenosti čovjekove koja se ciklično obznanjuje kroz svu povijest roda ljudskog.

Ukazujući na to optrajavanje (snage) animalnog duha Ku'ran kaže: "Zar ćeš ti uputiti onoga koji je strast svoju za božanstvo uzeo?" Ovdje se ne ukazuje (samo) na dimenziju seksualnog, strast je prije svega sve što odvraća od Boga dž.š. Prijanjanje uz idola i panična žurba u obogotvorenju plod su čovjekovog pada na zemlju, zastrtosti srca. Koprene treba ukloniti i to je svrha ljudskog života.

Rođenje je prema Ku'ranskoj koncepciji upravo ono što je Platon u Antičkom dobu dobro shvatio; naime, san i zaborav. Budući da je iz višeg svijeta spuštena u niži duša zaboravlja svoju domovinu a pošto je mjesto spuštanja osjetilni svijet život je san i smisao života je probuditi se (još) ovdje. Riječ je zaista o "rascjepu" ali ne na psihološkoj već metafizičkoj razini, u pitanju je drama borbe protiv sebe i suočavanja sa dobrom i zlom gdje je zlo primarna "bolest" utkana u samu dušu. Razrješenje ove drame je i bolnije i značajnije nego je to promatrao Frojd (kao borbu instikata i nadgradnje ličnosti koja

je sastavljena od "odbrana" naspram tih istih nagona) i riječ je o kako prenatalnoj tako i eshatološkoj sudbini čovjekovoj. Između sna i budnosti te između zaborava i obnavljanja, cilj čovjekov na zemlji biva stjecanje znanja.

U velikoj borbi protiv sebe libido predstavlja tek jedno od brojnih božanstava koja se tiranski nemaću svijesti, svijesti koja se budući pomračena zemaljskim postojanjem mora prihvatiti Božanskih Objava kako bi se vratila urođenoj svjetlosti. Razum je sam po sebi nemoćan razbuditi svjetlo duha, njegova priroda je dvostrana i često u funkciji zla. Da bi se vratio Izvoru čovjek u sebi mora oživiti prvobitno sjećanje na (preegzistentni) ugovor s Bogom kada su duše posvjedočile Njegovu Jednost. Svjedočanstvo su obznanili svi duhovi, te tako i oni koji su na ovom svijetu "najgori ljudi", no, udaljenost i blizina (od Boga) a što znači i način svjedočenja Jedinstva spadaju u domen sudbine te budući da svjetovi još nisu ni postojali (osim u znanju Božjem) na izvjestan način to je područje gdje ljudska misao prestaje. Kada je Muhammed a.s. zabranio ljudima da raspravljaju o sudbini on je smjerao na općenitu svijest koja nije kadra pomiriti Božje (pred)određenje i ljudsku slobodnu volju, te zbog toga svaka rasprava završava u bezdanu strogog racionalizma koji ne vodi nigdje.

Valja naglasiti kako je život na zemlji posljedica našeg potvrđivanja Jedinstva Božjeg (u preegzistenciji) te sve sklonosti, radnje i uvjerenja proističu iz načina na koji smo potvrdili svijet Jednoće.

U tom smislu nema nikakvog protuslovlja između Božjeg pred(određenja) i ljudske slobodne volje te je sve zaista određeno ali je i čovjek potpuno slobodan.

Kako pučki obrazci razmišljanja ne mogu pomiriti ovo dvoje, Poslanik a.s. je kako smo rekli zabranio raspravljanje o sudbini što se opet odnosi na većinsku svijest (a ne sve ljude).

Već smo spomenuli kako osnivač psihoanalize ovu temu naprasno otvara odmah je zatvarajući na način posvemašnjeg skepticizma koji ostaje "lebditi"

njegovom teorijom ("Ako nisam u stanju spustiti nebo uzdignut ću pakao"). Drugačije nije ni moglo biti jer se "nebo" transcedentnog čovjeka na zemlju spušta preko Božjih Objavljenja koja obnavljaju sjećanje na čovjekov savez s Bogom.

Eshatološki pakao se također nikamo ne "uzdiže", on se formira unutar duše shodno namjerama i djelovanjima na ovom svijetu, ali se iskazuje tek na onom. Ipak, Frojd je prilično jasno ocrtao stanje svog vremena kada se strast već uveliko štovala kao božanstvo a u razuzdanosti koja je uslijedila (sredinom 20 - tog vijeka) mnogi bi zacijelo našli potvrdu njegove teorije. No, to je tek potvrda stanja tamnog doba, doba konzumacije i kvantiteta, ospoljenja u kojem će kako Vede kažu "žena postati predmetom". Opredmećenje je zamijenilo vitešku čast, upotrebna "vrijednost" strpljivost ljubavi.

Teorija prishoanalize podrazumijevala je "prenos" (ili "transfer"), relaciju u kojoj pacijent na terapeuta nesvjesno projicira svoje seksualne potrebe i konfilkte. Liječnik, pak i sam mora proći analitičku terapiju kako ne bi pao u zamku tretiranja vlastitih kompleksa na pacijentu, te ga tako (nenamjerno) uveo u svijet podsvijesti gdje caruju nagonske sile.

Svo sadašnje iskustvo govori da je "transfer" pravi ponor (između dvije osobe) koji je nepremostiv te se iznad njega odvija neprestalno spajanje i odvajanje. To često traje do kraja života i uspješno razriješen transfer između psihoterapeuta i pacijenta gotovo da je nezabilježen. Ovo zato jer svaki "šapat tajni" uključuje razne dijelove bića što samo po sebi nadilazi puku mehaniku seksualnog čije razriješenje je u teoriji Sigmunda Frojda posve predvidivo. Međutim, u toj (često) lascivnoj igri ne postoji podudarnost duša dva subjekta u procesu. Oni se susreću tek "profesionalno" te je "prenos" (budući emocionalno stvaran a ne tek slučajan) nemoguće razriješiti. U pitanju su dva različita ljudska bića čije je reakcije nemoguće predvidjeti što priznaju i sami psihoanalitičari potvrđujući kako je često liječenje "zapelo" u prenosu.

Sada ćemo se osvrnuti na sufijsko učenje koje pomenutu temu zahvata kompleksno i sveobuhvatno.

Naime, kao što je poznato ključ sufijskog duhovnog putovanja je u odnosu učitelja (šejh) i učenika (murid). Učitelj učenika uvodi u tajne puta te učenik postaje dijelom lanca duhovnog rodoslova koji seže do samog Poslanika a.s., i u čijem hakkikatskom centru je on sam. Duhovna pedagogija u suodnosu šejha i murida također podrazumijeva specifičnu vrstu "transfera" ali se prenos ovaj put tiče ne podsvijesti i svijeta nagona već transvijesti (odnosno nadsvijesti). Taj odnos seže do preegzistencije kada su duhovi (specifično grupisani po sličnosti) posvjedočili Jednost Božju, odnosno sklopili savez s Bogom dž.š.. "Oblik" tog potvrđivanja bio je za svakog različit shodno vrsti "ilovače" od koje je stvoren. To je ono što

određuje našu (kasniju) zemaljsku sudbinu i već "tamo" su se duše formirale po skupinama. U tom smislu je Muhammed a.s. rekao: "Vi se ovdje niste upoznali, vi ste se ovdje samo prepoznali".

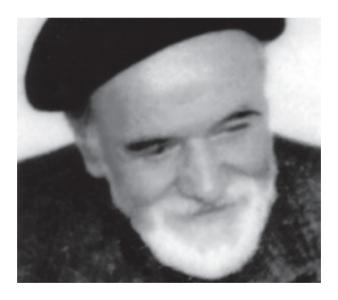
Kako se ovo prepoznavanje odvija pod jednim strogo svjetlosnim obzirom te kako ono slično traži neizbježno vlastitu istovjetnost susret dvije jednake zbilje je sudbinski neizbježan. Poslanik a.s. je to pojasnio rekavši: "Duše su kao mobilizirana vojska, koje se upoznaju združe se, koje se ne upoznaju raziđu se".

Po sufijskom učenju šejh je "otac duše" koji posebnom duhovnom energijom (himmet) koja lancem duhovnog rodoslova seže do Poslanika a.s. prenosi duhovni blagoslov (barakkah) na novoobraćenika. Riječ je o nadsvjesnom, bolje reći transsvjesnom uplivu koji je preegzistentnog karaktera i koji daleko prevazilazi slučajnost profesionalnog transfera ljekara i pacijenta u psihoanalitičkom odnosu. Sufijski put također podrazumijeva transfer ali tu je riječ o prenosu život duhovnog blagoslova koji je učenik 'okusio" još u prapostojanju, blagoslova na koji šejh murida treba da podsjeti i (kasnije) duhovnim vođstvom preoblikuje životinjske elemente njegove duše.

Riječ je o temeljnom duhovnom prepoznavanju na osnovi same prirode prvobitne ilovače te sljedstveno tome(preko šejha) povezivanju sa samim Poslanikom a.s.

Zbog nebeske prirode veze (šejh - murid) javljaju se fenomeni potpuno nepoznati današnjoj psihologiji koja praktično i ne dotiče predmet. Psihičke konekcije, čitanje misli te upoznavanje sa stanjem (hal) murida bez ijedne izgovorene riječi, predviđanje budućih događaja i sl. samo su neke osobine koje duhovnim usavršavanjem stiče duhovni učitelj. Ne treba ni naglašavati kako su ove moći neuporedive sa sposobnostima bilo kog psihoterapeuta.

Na duhovnom putu učenik osvaja različite stepene (mekam) uspinjući se ka savršenstvu vlastite duše što predstavlja neprestalnu borbu protiv sebe ili "veliki sveti rat". Kao što je poznato, na povratku iz jedne bitke Poslanik je rekao: "Vratili smo se iz malog svetog rata u veliki sveti rat". Upitan šta je veliki sveti rat Muhammed a.s. je odgovorio: "Rat protiv sebe", a svakako, sebe je najteže pobjediti.

Šejh Halid Salihagić

U ratu sa samim sobom učenik prolazi sedam stepeni duše; od kojih svaki ima svoje postaje (menzil).

Ti stepeni su:

- 1. Duša sklona zlu
- 2. Duša koja sebe kori
- 3. Duša nadahnuta
- 4. Duša smirena
- 5. Duša zadovoljna
- 6. Duša potpuna
- 7. Duša savršena

Prvi stepen duše ("duša sklona zlu") je općenito stanje svijesti (u tamnom dobu) i samo taj početni stepen uspinjanja na duhovnom putu je Sigmund Frojd razmatrao kao realnost.

Neobrađena i nekultivirana duša (koju Rumi poredi sa divljim sokolom oštrih kandži i agresivnog kljuna) te sve pripadajuće snage životinjskog duha, duša koju neprestalno prate satanski podsticaji i svijet neuređenih mentalnih slika, to je bilo svo carstvo oca psihoanalize. Sufizam pak razgrađuje sjenku čovjekovu suočavajući se s njom u njenoj punoj snazi te je preoblikuje u viša stanja svijesti. Već na narednom stepenu ("duše koja sebe kori") sjenka duše nije primarna i duhovni putnik balansira linijom između dobra i zla što izoštrava savjest i priprema salik - a za stepen nadahnuća.

Pojašnjavajući prvi stepen putovanja ka vlastitom savršenstvu ("duša sklona zlu") Ku'ran kaže kako "pakao okružuje poricatelje". Sveta Knjga dakle govori u sadašnjem vremenu a ne u smislu (samo budućeg) "ulaska" u pakao. Ovo zato jer se sva naša djela kao efekti (i "otisci" u imaginalnom tijelu) formiraju u duši već sada a tek na onom svijetu će se ispoljiti. Nakon smrti duša boravi u međusvijetu iskušavajući likove svojih dijela na ovom svijetu i iz tih likova će "ustati" (formirati novostečeno tijelo) na Sudnjem Danu. Vatra tog Dana će biti metafizička i osjetilna, no metafizička je primarna.

Metafizička (paklena) vatra predstavlja stupnjeve udaljenosti i odvojenosti od Boga što punom žestinom iskušava naše primordijalno biće.

"Naglom" prisutnošću Božjom na onom svijetu duša se suočava ne samo sa vlastitom nesavršenošću već i sa svim propuštenim (spoznajnim) mogućnostima i to je "razbuktala Allahova vatra koja će do srca dopirati". Za ljudsko biće će jaz i ponor odvojenosti od Boga (koji je uspostavio vlastitim djelima) predstavljati izvor nezamislive patnje, tim prije jer se propuštena prilika nikako ne može vratiti. Duša očajnički traži izlaz no povratka na ovaj svijet nema niti se pokajanje prima. Zbog toga je Božji Poslanik a.s. rekao: "Putovanje je dio džehennema".

Put od krajnje udaljenosti od Boga sve do Njegove blizine mora se premostiti animalnim aspektima duše koji su tu udaljenost i prouzročili i u tome je simbolizam "sirat - ćuprije" više nego jasan jer se pad (u svijet životinjskog) sa mosta izvorne ljudskosti desio na ovom svijetu a na onom se tek očituje.

Kako svako ljudsko biće teži Bogu ono Mu se na kraju i vraća. Ali oni koji su udaljili sebe od Njega (animalnim načinom života na ovom svijetu) moraju proći kroz duge periode patnje jer jezive projekcije koje dolaze od puti ukoliko je ona na ovom svijetu dominirala u potpunosti oblikuju onosvjetsko postojanje.

Pakao udaljenosti od Boga je pak, najteži njegov oblik, nastao usljed odvajanja od Izvora, odvajanja tako stranog našoj primordijalnoj vjeri, kojoj "srca po prirodi teže".

"Uzdignuće" ovog pakla je na ovom svijetu nemoguće jer je riječ o transcedentnoj suštini čovjekovoj. No kako spiritualno nerazumijevanje mora biti shvatljivo racionalizirano javlja se (kod Frojda jednako kao i kod Marksa) teza o religiji kao "odbrani" od represivne snage animalnog. Prosta redukcija transcedentnog bića čovjekovog na čisto životinjsko u ovoj ili onoj formi (bez obzira radi li se o Frojdovom svemoćnom libidu ili Markosvom "biću potreba") nije ni mogla dati bilo kakve trajne rezultate. Kako je sam priznao,

Sigmund Frojd nije mogao "spustiti nebo". No za takvim poduhvatom nije ni bilo potrebe i dovoljno je osvrnuti se na ono što već imamo, u rukama. Jer "nebo" je spušteno i to su Božje Objave

dostavljene ljudima preko Njegovih Poslanika. Ibrahimovi i Musaovi listovi, Zebur, Tevrat, Indžil i Ku'ran jesu "spušteno nebo" navlastito, upute, put i smisao, ono što daruje sreću ljudskom biću na oba svijeta. Vjera otvara beskraj ljudskih mogućnosti, bez duhovne dimenzije je cjelovito samoostvarenje za čovjeka nemoguće.

Frojd je "uzdigao pakao" afirmišući i apsulutizirajući svijet nagonskih sila i tako otvorio put obogotvorenju animalnog života u kasnijim vremenima. Takozvana seksualna "revolucija" (nastala sredinom 20 - tog vijeka) koja je

Današnji hipik

seksualnost "poboljšala" samo kvantitativno (na uštrb kvaliteta) pri tom u potpunosti zanemarujući etički faktor je nešto već viđeno prilikom raspada prijašnjih civilizacija.

Ideja "moralne povrede" kao mogućeg uzroka duševne bolesti se javila bukvalno prije par mjeseci što je samo žalostan pokušaj obnove cjeline bića u Kali - Yugi. I dakako, uzaludan.

Osnivač psihoanalize posebno apostrofira strah od kastracije kao primarni uzrok duševnih oboljenja. Iako su prijetnje te vrste (za dijete) bez ikakve sumnje traumatične nikako ne možemo ustvrditi kako je takav strah (i) urođen. U tom smislu valja se osvrnuti na činjenicu da neki pedagoško - spiritualni postupci razrješavaju strah od kastracije na simboličnom planu te tako preduprijeđuju negativne posljedice (mogućih) strahova te vrste. Mislimo na obrezivanje dječaka prisutno kod Jevreja i muslimana te nekih "primitivnih" plemena u Africi, Aziji i Australiji. Više je nego jasna terapeutska uloga obrezivanja kojom prilikom dječak iskušava strah ali ne više u negativnoj dimenziji prijetnje već u pozitivnom smjeru odstranjenja "viška tjelesnosti", viška koji u kasnijem životu tako često stiče premoć i dominira cijelim bićem.

Sličnu ljekovitu ulogu imaju i inicijacijski obredi uvođenja mladića u svijet odraslih koje još uvijek susrećemo u tradicionalnim zajednicama. Izvorna snaga obreda se od strane željeznog čovjeka (ovog vremena) često naziva "primitivnim" postupanjem jer današnji ljudi tako plastično uobražavaju da tehnološka premoć znači i svaku drugu. Ništa nije dalje od istine.

Obredi uvođenja dječaka u svijet odraslih predstavljaju dublju spiritualnu realnost više od svih teorija koje nude današnja psihologija i pedagogija. Te radnje suočavaju dijete sa svijetom kakvim on jest osposobljavajući ga da u tom i takvom svijetu preživi.

Nije riječ o vođenom procesu na misaonom planu kako to podrazumijeva pedagogija niti o teoretskom učenju iz knjiga, radi se o času "velikog podviga",

duhovnoj preobrazbi koja se iskušava praktično i neponovljivo. Inicijacijski obredi često uključuju periode dugog posta, dane samoće u pećini ili lov na divlju životinju, jednom rječju radi se o postupcima prilikom kojih se (čak) može izgubiti život. Na taj način dijete zbiljski odrasta dok u "modernoj" kulturi čovjek ostaje djetetom cijeli život.

Vratimo se Sigmundu Frojdu. On je kao što smo to već kazali promatrao čovjeka isključivo kao nagonsko biće kojim upravljaju (često) iracionalne sile iz podsvjesti. Njegova teorija Edipovog kompleksa (i simptoma kao zadovoljenja nepriznate želje) nikada nije znanstveno potvrđena u pravom smislu te riječi. Čak štaviše, kod brojnih duševnih oboljenja (naročito depresije i šizofrenije) riječ je o patološkim promjenama u mozgu (što je današnja znanost nedvojbeno potvrdila) i nije daleko dan kada će se otkriti kako su (neke) duševne bolesti ustvari fizičke ali sa duševnom simptomatologijom. Sasvim je izvjesna mogućnost da ih čak izazivaju (još nepoznate) bakterije ili virusi. Frojd se ustvari pozabavio umnim bolestima a ne bolestima duše kao što su škrtost, oholost, zavist i druge. Drugačije nije ni moglo biti jer je on zanemario cjelinu ljudskog bitisanja koja je složena i sastavljena od materije, duše i duha.

Ibn Arebi spominje umne bolesti (koje se danas tako "izopačeno") smatraju duševnim i kao metodu liječenja preporučuje odgovarajući zikr (spominjanje Boga) te mirno okruženje uz dijetalnu ishranu. Uzbuđenje svih vrsta treba maksimalno izbjegavati. Ovome dodajmo kako se danas u nekim najmodernijim psihijatrijskim klinikama kao terapija primjenjuju post i težak fizički rad, dakle ono što duhovni iscjelitelji praktikuju vijekovima. Što se tiče uticaja duhovnih bića (džinni) na mentalno zdravlje čovjekovo Ku'ran ih spominje na (svega) par mjesta.

Kada je riječ o dva anđela iz Babilona (Harutu i Marutu) koji su "otkazali" poslušnost Bogu, Sveta Knjiga kaže kako su "ljudi od njih dvojice učili kako će muža od žene rastaviti". Riječ je o specifičnoj vrsti sihra koji se više odnosi na jednu socijalno - društvenu dimenziju (razvod braka) u moralno negativnom smislu nego što je to riječ o duševnim oboljenjima.

Drugi slučaj predstavljaju dvije posljednje Ku'ranske sure koje su objavljene kao odgovor na jedno iznenadno Muhammedovo a.s. stanje, odnosno bolest. Naime, jedan čovjek (Lebed Bint Esam) je zajedno sa svojom kćerkom napravio sihr Božjem Poslaniku a.s. Palmina grana sa jedanaest vezanih čvorova bačena je u jedan bunar i Muhammed a.s. je kao posljedicu te magije osjećao slabost i još neke simptome. Nakon što je to stanje potrajalo neko vrijeme, došao mu je melek Džibril a.s. i rekao: "Allah ti šalje 11 ajeta za odriješenje 11 uzulova" (vezanih za palminu granu i bačenih u bunar). Nakon učenja ove 2 sure Muhammed a.s. je potpuno ozdravio a Imam Ali a.s. je otišao do bunara te izvadio palminu granu poklopljenu jednim kamenom. Treba naglasiti da pomenuto stanje nije oduzimalo svijest Poslaniku niti na bilo koji način uticalo na Objavu.

Pomenute 2 sure glase:

Sura "Svitanje"

- 1 Reci: "Utičem se Gospodaru svitanja
- 2 Od zla onoga što On stvara,
- 3 i od zla mrkle noći kada razastre tmine,
- 4 i od zla smutljivca kad smutnju sije,
- 5 i od zla zavidljivca kad zavist ne krije!"

Sura "Ljudi"

- 1 Reci: "Tražim zaštitu Gospodara ljudi,
- 2 Vladara ljudi,
- 3 Boga ljudi,
- 4 od zla šejtana napasnika,
- 5 koji zle misli unosi u srca ljudi,
- 6 od džinnova i od ljudi".

Od 114 sura koliko ih Ku'ran sadrži, ovo su dvije posljednje. Preostaje dakle 112 (114-2=112) što predstavlja 100 Lijepih Božjih Imena i 12 Imama

(100+12=112) (šire o ovoj temi pogledati knjigu "Kapije Čistih" od istog autora). Kao što je poznato, Božji Poslanik a.s. je rekao: "Allah ima 100 Lijepih Imena, ko ih postigne ući će u džennet". Ovo postignuće je preduvijet za spoznaju svjetlosne biti Dvanaestorice Svetih Imama a.s. Muhammed a.s. nije govorio (u pomenutom hadisu) o "spoznaji" 100 Božjih Imena već upravo o njihovom postignuću. Riječ je dakle o vertikalnom (svjetlosnom) usponu gdje svaku od postaja preuzima jedan od Dvanaestorice Imama a.s. Jer, Imami su rekli: "Mi smo Lijepa Allahova Imena". Ko spoznaje 12 Imama postignuće 100 Lijepih Božjih Imena.

Postignućem 100 Lijepih Imena duhovni putnik se usmjerava na svjetlosnu bit 12 Imama kada se oni spoznaju u stanju čiste svjetlosti. To je ono što ih razdvaja od ostalih stvorenja za razliku od manifestacije fizičke osobnosti koja je identična drugim ljudima.

Iznutarnje, to otvara (dalji) put za spoznaju tamnog doba (u kojem sada živimo), jer dvije zadnje sure govore o tom vremenu i sudbini željeznog čovjeka.

Ajet 1 sure "Svitanje" kao što smo vidjeli nalaže utjecanje Gospodaru svitanja.

"Svitanje" je i sami naslov sure i radi se o ponovnom dolasku Imama Mehdija a.s. (iz svijeta skrivenosti). On je kao što znamo "Gospodar vremena" (Sahib - al - Zaman) i njegovom obznanom rađa se zora zlatnog doba. Utjecanje se dalje odnosi na "zlo onoga što Bog stvara", jer sa Imamom Mehdijem prestaje zlo na zemlji. U prvom ajetu je spomenuta riječ "Gospodar" što se (batinski) jasno odnosi na Imama Mehdija a.s., dok je u drugom ajetu upotrijebljena zamjenica ("On") pošto je zlo onoga što Bog stvara neodređeno po svojim mogućnostima a tako i u vremenu te prostoru. Zlo je prisutno jedino u ljudima a oni su "svugdje".

Ajet 3 dalje utjecanje usmjerava na "zlo mrkle noći kada razastre tmine". Radi se o posljednjem stadiju kali - ljuge, odnosno ovaj ajet pojašnjava upravo današnje stanje svijeta kada je tmina potpuna. Mrkla noć (tamnog doba)

će bivati sve mračnija a općeniti tok stvari sve gori do konačne Obznane Imama, odnosno "svitanja".

U ajetu 3 se ne spominju niti "Gospodar" niti "On" jer zlo onoga što On stvara biva u maksimumu kada mrkla noć neznanja razastre svoje tmine, a znamo da je tama prije svitanja najgušća. Nakon toga se u ajetima 4 i 5 spominju "zlo smutljivca" (kad smutnju sije) te "zlo zavidljivca" (kad zavist ne krije).

Sijanje smutnje je usljed etičke neutemeljenosti uobičajeno u tamnom dobu i to je postalo (čak) oblikom "socijalizacije" na način sveopšteg iskorištavanja, kako prirode tako i ljudi. Onaj ko se opire postaje vrstom izgnanika koji se ne zna "snalaziti" te otuda potiče i apsurdna izreka ovog vremena (prije nepoznata) da su "dobar i lud" jedno te isto. Ovo zato jer "moderni" čovjek nastoji sve opredmetiti pa i moralno ponašanje koje je upravo suprotno svakoj koristi.

U željeznom dobu zavist se čak ne uspijeva niti sakriti, bolje reći, nema se potrebe za ustručavanjem te vrste. U našem vremenu to vidimo faktički posvuda i do te mjere da je to postalo "normalnim" obrazcem ponašanja. Nakon utjecanja Bogu od pomenutih stanja (što znači njihovu razgradnju na duhovnom nivou) sada se u suri "Ljudi" traži zaštita od izvanjskih aspekata koji porađaju zlo, smutnja i zavist. Time se dobija cjelovita zaštita na način batin - a (unutarnjeg) i zahir - a (vanjskog), zaštita koja izmiče običnim ljudskim moćima i kojom Pol svijeta opseže postojanje, sada na posve vidljiv način.

U ajetu 1 (sure "Ljudi") najprije se traži zaštita Gospodara ljudi (dok se u suri "Svitanje" vidjeli smo utječe Gospodaru svitanja).

"Gospodar ljudi" je naravno (prije svega i u bitku jedini) Bog Uzvišeni. No, u ovom kontekstu to je Imam el - Mehdi a.s. Poznato je da je Imam el - Mehdi rekao: "Ja sam zaštita za ljude na zemlji". U pomenutom iskazu, svojom blagoslovljenom zaštitom on je obuhvatio sve ljude ne izuzimajući pri tom nijednu kategoriju (kao "vjernici", "muslimani" i sl.). Ovo zato jer je Imam Pol svijeta i stub oko kojeg se razastire postojanje. Bez Imama (jednog

od Dvanaest) svijet se ne bi mogao održati. Zato se (u ajetu 2) traži zaštita "Vladara ljudi". Imam Ali a.s., tj. zapovijednik vjernih je "Vladar ljudi" i od svih Imama jedino je on obnašao zemaljsku vlast, i to na zahtjev vjernika. Unutarnja dimenzija uticaja Svetih Imama a.s., tj. njihova kosmička vlast nad kreacjiom od strane ljudi ne može biti ni data niti oduzeta. Na ovaj način se (na samom kraju postojanja svijeta) duhovno razotkriva cjelina Imamologije, spajaju se Pečat Muhammedanskog Vilajeta (Imam el - Mehdi a.s.), te Imam Ali a.s. kao Pečat Apsulutnog Vilajeta (spomenut kao "Vladar ljudi").

Najprije je spomenut Imam el - Mehdi a.s. zbog toga jer se on obznanjuje na kraju tamnog doba a iza njega slijedi Imam Ali a.s. koji će se vratiti na zemlju zajedno sa Imamom Husejnom a.s. (te moguće još nekim Imamima).

Povratak na zemlju (el - redža) je karakterističan za učenje Imamijske škole i nema ga u drugim Islamskim pravcima. On podrazumijeva da će se neki od Svetih Imama prije Sudnjeg Dana vratiti na ovu zemlju, a postoji mišljenje da će to biti svih dvanaest.

Ajet 3 (sure "Ljudi") nadalje nalaže traženje zaštite "Boga ljudi". Kako je Bog dž.š. ujedno i Gospodar i Vladar posebno izdvajanje u ajetu 3 koje ukazuje na Njegovu transcedentnost upravo potvrđuje ono što smo rekli, da se "Gospodar ljudi" (batinski) odnosi na Imama Mehdija a.s. a "vladar ljudi" na Imama Alija a.s. To je potpuno u skladu sa Kudsi Haddisom koji kaže: "Kada zavolim Svoga roba, Ja bivam njegov vid, njegov sluh, njegova ruka, njegova noga...". Da nije tako riječ "Bog" se ne bi u ajetu 3 posebno spominjala jer je jasno da je Bog ujedno Gospodar i Vladar.

U tom smislu je Časni Poslanik rekao: "Okitite se Božanskim svojstvima".

Na ovaj način Božanska svojstva ("Gospodar" i "Vladar") bivaju osobinama Svetih Imama. Isijavanje ta dva Božanska Imena (koja jesu Sveti Imami navlastito, Mehdi a.s. i Ali a.s.) na Kraju tamnog doba rezultiraju njihovim "smirivanjem" u transcedentnoj nedosezljivosti koja se baš zato očituje preko dvojice Imama, Alija a.s. kao Pečata Apsulutnog Vilajeta i Mehdija a.s. kao

pečata Muhammedanskog Vilajeta. Postojanje se dakle suočava sa realnošću Imama kao "Lijepih Allahovih Imena" na način posve zemaljskog. Ovo biva neizbježnim jer se ljudski rod primiče svom kraju, Mehdi a.s. zatvara povijest kao pečatni Imam. Zbog toga se u obje posljednje sure na samim počecima njihovim nalaže Imamu Mehdiju a.s. da do kraja obznani smisao svih Božjih Objavljenja (jer obje sure počinju jednom te istom rječju - "Reci...")

U ajetu 4 se potom traži zaštita od "zla šejtana - napasnika", koji unosi zle misli u srca ljudi, od džinova i od ljudi" (ajeti 5 i 6).

Realizacijom religije ljubavi (u dobu Imama Mehdija a.s.) zlo ostaje (samo) u srcima ljudi i više ga nema u vanjskom svijetu (kao dominirajuće sile). Čovječanstvo biva prosvjetljeno no (još uvijek) je moguće ubacivanje zlih

Djeca cvijeća, pseudoduhovni pokret karakterističan za željezno doba

misli od ljudi i džinna koji su vrsta "šejtana napasnika". Ova "ubacivanja" predstavljaju sva iskrivljenja učenja koja zavode i stavljaju se pred čovjeka.

Upitan jedanput da li se šejtani mogu pojaviti u ljudskom liku Muhammed a.s. je rekao: "Da, i tada su najgori".

Logikom najgoreg vremena, vremena pomračenosti (ahiri zeman po Islamskom učenju) uvećava se i broj "najgorih šejtana" odnosno onih koji se pojavljuju u ljudskom obličju. Tu spadaju sva kvazispiritualistička učenja kojima je tamno doba preplavljeno. Njihov broj će se uvećavati shodno tami koja će bivati još većom. Koliko su te moći potencijalno jake govori jedan hadis Muhammedov a.s. gdje on kaže: "Sudnji Dan neće nastupiti dok se ne pojave lažni Božji Poslanici, njih oko trideset". Neki su se već pojavili no "glavni" tek treba da dođu.

Neizbježnost svitanja zore i dolazak Zlatnog Doba su pred nama. Iako sve oči usljed posvemašnjeg očaja gledaju u nebo, svitanje se neće desiti za života ove generacije niti ćemo mi koji sada hodimo zemljom dočekati puni i toliko priželjkivani duhovni preobražaj jer potpuni mrak još nije dosegnut. To se tek ima desiti.

Mudar čovjek stavi kamen na čisto tlo znajući da će neko staviti drugi. Tako nastaje svaka zgrada, jer "ti u Božjim Zakonima nećeš naći izmjene" (Ku'ran).

Princ mučenika

Po svojoj najdubljoj nakani mučeništvo je uvijek pobjeda.

Svaka rasprava o Poslanikovoj a.s. porodici treba početi vezano za njihovu nebesku (primordijalnu) prirodu koja je trajna egzistencija Ehlul - bejta, dok je zemaljsko očitovanje u granicama ljudskog vremena i prostora.

Nebeska svjetlosna priroda Četrnaest Prečistih (Muhammed a.s., Fatima a.s. i 12 Svetih Imama a.s.) jeste ono što ih razdvaja od ostalih stvorenja određujući ih kao Bezgriješne (Masum). Naime, ono prvostvoreno odnosno prvoodsjevnuto jeste Muhammedanska Svjetlost koja se u stvoreni svijet spušta preko 12 Svjetlosnih zastora (uosobljenih u tijela 12 Svetih Imama).

Oni su dakle, još u preegzistenciji bili superiorni nad ostalim stvorenjima. Posljednji, Dvanaesti Imam, el-Mehdi a.s. u ovom vremenu se nalazi u stanju okultacije (velike skrivenosti).

Imam Husejn Ibn Ali a.s. je treći Imam i uzvišeni položaj Imameta je preuzeo nakon smrti svoga brata, Imama Hasana a.s. Živio je u vrlo teškim okolnostima. Za vrijeme prve trojice halifa Husejnov otac Imam Ali a.s. je živio povučeno a njegova vlast (data od Muhammeda a.s.) bila je oduzeta specifičnim oblikom vojnog udara da bi kasnije prvi halifa dao vlast drugome na način "vraćanja usluge". Kada je (kasnije) data prisega Aliju a.s. on je pokušao ispraviti negativne tokove ali je ubijen i to rukom (formalno gledano) muslimana. U Husejnovo a.s. doba hilafet je uzurpirao Jezid kojega je na taj položaj postavio njegov otac Muavija. Jezid je bio nemoralna i nesposobna osoba, pio je alkohol, kockao i živio razvratnim životom. Za razliku od svog oca koji je bio lukav i slatkorječiv spletkaroš i taktičar on je otvoreno ispoljavao netrepeljivost prema Poslanikovoj a.s. porodici, Domu kojega je (po Kur'anu) Allah dž.š. potpuno očistio od grijeha i svake nečistoće.

Uz to, Sveta Knjiga kaže kako smo dužni pokoravati se "Allahu, Poslaniku i onima kojima je povjerena vlast".

Vezano za ove posljednje Poslanik a.s. lično je pojasnio ajet rekavši da se to odnosi na Svete Imame, onih Dvanaest i tom prilikom je pobrojao njihova imena.

Valja reći kako su Sveti Imami a.s. poimenice spomenuti u Indžilu a u Tevratu se o njima govori kao o "Dvanaest Kneževa". Svi Božji Poslanici su svoje Poslanstvo donijeli iz mjesta Poslaničke Poruke, što je Kuća Čista. U tom kontekstu, Muhammed a.s. je posljednji u Poslanju ali prvi u stvaranju o čemu svjedoči slavni hadis: "Bijah Poslanik još dok je Adem bio između vode i zemlje".

Zbog njegove izuzetne uloge kao Princa Mučenika, neki mistici i arifi su ustvrdili kako svi Imami a.s. potječu iz "Husejnovih Krsta". Kako god, Sveti Imami su Svjetlo Božje, Nalog Božji, Strana Božja, Lice Božje okrenuto nama, oni su oči kojima Bog gleda ovu zemlju.

Nakon Muavijine smrti porastao je pritisak na Imama Husejna a.s., ne bi li dao svoju prisegu na vjernost Jezidu. Imam je to odbio jer se radilo o tlačiteljskoj vlasti koja je od Islama zadržala tek neke aspekte formalne spoljašnjosti. Jezid je čak i to odbacio otvoreno se rugajući i ismijavajući Islamske propise. U takvoj situaciji bilo je nezamislivo da Poslanikov unuk koji je bio primjer ljudskosti i čestitosti prisegne uzurpatoru hilafeta. Jezidu je pak,

zakletva na vjernost trebala jer su se mase ljudi počele talasati uviđajući neispravnost njegove vladavine a neki su joj i otvoreno prigovarali. Bilo mu je dakle stalo pokazati kako je Poslanikova a.s. porodica uz njega. Odolijevajući pritiscima Imam Husejn a.s. se uputio ka Mekki ne bi li izbjegao sukob jer je u Svetom Gradu zabranjeno prolijevanje krvi. Zadržavši se tu neko vrijeme primio je brojna pisma podrške od stanovnika Iraka koji su ga pozivali da dođe, uvjeravajući ga u svoju lojalnost i odanost. Kako su pisma stalno stizala Imam je poslao svog izaslanika (Muslima Ibn Akila) u Kufu da provjeri situaciju i izvjesti ga. U početku je Muslim dočekan od velikog broja ljudi ali je Jezid (preko svog upravitelja Zijada) uspio zastrašiti i ucijeniti ljude te je Muslim na kraju ostao sam. Tu je i poginuo mučeničkom smrću.

Imam Husejn a.s. je krenuo u pravcu Iraka. On nije ustao protiv Jezida da bi zadobio vlast kao takvu koja bi sebi sama bila cilj već je ustao da bi se zajednica muslimana vratila Islamskim propisima i vjeri njegova djeda, Božjeg Poslanika a.s. S tim u vezi treba reći kako je vlast Svetih Imama a.s. kosmička i ne podliježe ljudskim sudovima i procjenama. U tom kontekstu potpuno je nevažno da li je Imam priznat ili ne, njegova metafizička i spiritualna uloga ostaje biti osom zemlje (i svijeta) i u konačnici razlog njihova održanja. Čak štaviše, Imam može biti i potpuno nepoznat kao što je slučaj sa Imamom ovog vremena, Mehdijem a.s., međutim to nimalo ne umanjuje njegovu ulogu održavatelja svijeta. Budući da je vlast Svetih Imama kako smo kazali kosmička, ona je iznutarnja njihovim svetim osobama te od strane ljudi ne može biti niti data niti oduzeta, to spada u Božansku jurisdikciju. U ovom smislu, (kosmičku) vlast Imama Jezid nije oduzeo niti ju je mogao oduzeti, on je uzurpirao hilafet i Husejn a.s. je to nastojao popraviti. Davanje prisege takvom tlačiteljskom vladaru bilo je nezamislivo.

Imam se zaputio ka Iraku, praćen svojom porodicom i malom grupom odanih prijatelja. Mučenička smrt Husejnova a.s. bila je najavljena od strane Božjeg Poslanika a.s. i o tome postoji više predaja.

Poznato je također da su svi Božji Poslanici došli na Kerbelu i plakali za unukom Posljednjeg Poslanika što treba biti motreno kroz obzir jednog strogo metahistorijskog događaja jer je "plač na Kerbeli" vapaj svakog obespravljenog i potlačenog sve do Smaka Svijeta.

Imam Husejn je nastavio put ka Kerbeli. U međuvremenu je, kako smo istakli, Muslim Ibn Akil u Kufi ostao sam gdje je i izgubio život. Imam Husejn a.s. je tim povodom rekao: "Ljudi su robovi ovoga svijeta a vjera im je samo na jeziku". Svojim plemenitim iskazom on je ukazao na ljude kao takve pri tom ne izdvojivši nijednu kategoriju (kao "muslimani", "vjernici" i slično) upravo zato što općenita svijest čovječanstva obično ostaje na razini svjedočenja vjere dok u srcu ona nije niti zaživjela. Ovakva vjera koja ostaje biti puki iskaz (izgovoren jezikom) upravo i jeste posljedica robovanja ovome svijetu, svijetu boja i mirisa koji zavodi svojim vanjštinom i ukrasima. Zato

je Imam Husejn a.s. jedanput kazao: "Ljubav prema ovom svijetu je glava svakog grijeha".

Kur'an spominje oblik vjerovanja koji ostaje na razini (izvanjskog) pokoravanja pa dodaje kako "u vaša srca prava vjera uopće nije doprla". Dospijevanje "vjere u srca" ezoterijski motreno podrazumijeva ne samo štovanje izvanjskog zakona za fizičko (šerijat) već i duhovno putovanje (tarikat) te u konačnici cjelovitu samorealizaciju na tom putu (hakkikat).

Dašavši na Kerbelu zajedno sa svojom porodicom i malobrojnim saborcima Imam Husejn a.s. se našao opkoljen a put ka rijeci je bio presječen, tako da je u maloj grupi odabranih vladala nesnosna žeđ. Bio je Sveti mjesec Muharem i noć uoči bitke (koja je bila ispunjena obraćanjem Bogu i molbama) neprijateljski vojnici su iz tabora čuli glasove slične zujanju pčela. Desetog dana Muharema Imam Husejn a.s. izlazi na borbenu liniju, manje od 100 ljudi naspram 30000 (neki podaci nam priopćavaju da je na strani Imama bilo 72 čovjeka). Poslanikov unuk je naredio svojim suborcima da ne odapinju strijele niti da prvi otpočinju bitku. Neki vojnici u Jezidovim redovima su osjetili kolebanje u srcima vidjevši Imama Husejna a.s. i malu grupu ali je zapovjednik Jezidove vojske (Omer Ibn Saad) bio okrutan i nemilosrdan čovjek. Sveti Imam se obratio neprijateljskim borcima pokušavajući ih urazumiti ali su svi argumenti bili uzlaludni - prisega ili smrt.

Nakon toga su Omerovi vojnici počeli bitku i dvije vojske su se sukobile u pustinji Kerbele. Jedan za drugim, Imamovi rođaci i vjerni prijatelji padali su u neravnopravnoj bitci. Velika prašina, krv posvuda, mjesto tuge i bola, mjesto stradanja. Husejn a.s. se lavovski borio lično savladavši desetine protivničkih vojnika. Na njegovoj strani, među ostalima, izginuli su Ali Ekber, Kasim Ibn Hasan koji je bio maloljetan i Ebu Abdulah, koji je bio dojenče.

Žeđ bijaše užasna.

Bitka se bližila kraju, Imam Husejn a.s. je ubijen posljednji. Brojne rane na tijelu i ubodi strijela svjedočili su o njegovoj izuzetnoj hrabrosti.

Žene i djeca su zarobljeni i okovani a šatori opljačkani. Među preživjelima je bio i Husejnov a.s. sin (Sedžad a.s.) koji će kasnije postati Četvrti Imam. On zbog bolesti nije mogao učestvovati u bitci.

Zarobljenici su odvedeni u Damask. Ovaj nezamislivi događaj u kome je poginulo osamnaest članova Poslanikove Porodice ostavio je neizbrisiv trag na muslimane kroz vijekove i postao uzor potlačenih i poniženih. U tom smislu je bitka na Kerbeli arhetipska slika borbe između dobra i zla i njene pouke daleko nadvisuju sami povijesni događaj.

Da je u pitanju metaistorija svjedoči izreka koju su Sveti Imami stalno ponavljali - "Svaki dan je Ašura, sva je zemlja Kerbela".

Jer, zlo ne može odnijeti pobjedu nad dobrom. Ono je u samoj biti stvaranja sekundarno i princip je otpora dobru bez kojega bi ovo posljednje ostalo nepoznato pošto u ovom dualnom svijetu stvari prepoznajemo preko njihovih suprotnosti.

Bog na taj način želi zlo, u smislu dopuštenja pa ono uđe u postojanje ali ga ne voli. Zlo je akcident dok je Božja Milost utkana u samo postojanje i obuhvata sve. Svevišnji je udaljen od nas (tek) toliko koliko se mi svjesno udaljavamo od njega što svjedoči i Sveta Predaja u kojoj Bog govori u prvom licu: "Moja Milost je pretekla Moju srdžbu".

Otpor tiraniji i nasilju nikada nije uzaludan. Tek kada uzmognemo gledati djela pri njihovoj punoj Svjetlosti (na Sudnjem Danu) shvatit ćemo kako često je pobjeda poraz a poraz pobjeda.

Husejnov a.s. duh živi.

Dvanaest kamenova Ilijinih

Samo onaj čovjek koji je čvršći od stijene može se nazvati čovjekom

U Starom Zavjetu (kraljevi 1, 17, 14) vezano za Proroka Iliju, (Poslanik Ilijas) u poglavlju "Žrtva na karmelu" piše: "Ahab pozva sve sinove Izraelove i sakupi proroke na gori Karmelu. Ilija pristupi svemu narodu i reče: "Dokle ćete hramati na obje strane? Ako je Jahve Bog, slijedite ga; ako je Baal, slijedite njega". A narod mu nije ništa odgovorio. Ilija nastavi: "Ja sam još jedini ostao kao prorok Jahvin, a Baalovih je proroka četiri stotine i pedeset. Dajte nam dva junca. Neka oni sebi izaberu jednoga, neka ga sasijeku i stave na drva, ali neka ne podmeću ognja. Ja ću spremiti drugoga junca i neću podmetati ognja. Vi zazovite ime svoga boga a ja ću zazvati ime Jahvino: bog koji odgovori ognjem pravi je Bog". Sav narod odgovori: "Dobro". Potom reče Ilija prorocima Baalovim: "Izaberite sebi jednoga junca i počnite, jer vas je mnogo više. Zazovite ime svoga boga, ali ne stavljajte ognja". Oni uzeše junca koji je njima pripao i pripremiše ga. Zazivali su ime Baalovo od jutra do podne govoreći: "O, Baale, usliši nas". Ali nije bilo ni glasa, ni odgovora. I skakahu i prebijahu koljena pred žrtvenikom koji su načinili. U podne im se Ilija naruga i reče: "Glasnije vičite, jer on je bog; zauzet je, ili ima posla, ili je na putu; možda spava pa ga treba probuditi". A oni okrenuše vikati još glasnije i parati se noževima i sulicama, kako je u njih običaj, sve dok ih nije oblila krv. Kad je prošlo podne, pali su u bunilo i bjesnjeli sve dok nije bilo vrijeme da se prinese žrtva; ali nije bilo nikakva glasa ni odgovora niti znaka da ih tkogod sluša. Tada Ilija reče svemu narodu: "Priđite k meni!" I sav mu narod pristupi. On popravi žrtvenik Jahvin koji bijaše srušen. Ilija uze dvanaest kamenova prema broju plemena sinova Jakova, kome je Bog rekao "Izrael će biti ime tvoje". I sagradi od toga kamenja žrtvenik Imenu Jahvinu i iskopa jarak oko žrtvenika, širok da bi se mogle posijati dvije mjere pšenice. Složi drva, rasiječe junca i stavi ga na drva. Tada reče: "Napunite vodom četiri vrča i izlijte na paljenicu i na drva!" Učiniše tako. Zapovijedi im: "Ponovite", i oni ponoviše. Tada reče: "Učinite i treći put". Oni tako i treći put. Voda je tekla oko žrtvenika i jarak se ispunio vodom. Kad bijaše vrijeme da se prinese žrtva, pristupi prorok Ilija i reče: "Jahve, Bože Abrahamov,

Izakov i Izraelov, objavi danas da si ti Bog u Izraelu, da sam ja sluga tvoj i da sam po zapovijedi tvojoj učinio sve ovo. Usliši me, Jahve; usliši me, da bi sav ovaj narod znao da si ti, Jahve, Bog i da ćeš ti obratiti njihova srca". I oganj Jahvin pade i proguta paljenicu i drva, kamenje i prašinu, čak i vodu u jarku isuši. Sav narod se uplaši, ljudi padoše ničice i rekoše: "Jahve je Bog! Jahve je Bog!" Ilija im reče: "Pohvatajte proroke Baalove da nijedan od njih ne utekne!" I oni ih pohvataše. Ilija ih odvede do potoka Kišona i tu ih pobi". Ovaj tekst pored svoje istoričnosti treba biti motren kao zbiljski događaj na "nebu duše", događaj u suptilnom vremenu kada simbolizam izvanjskih činjenica biva doživljen kao stvarnost izvornog značenja.

Na samom početku pripovijesti Ilija kaže narodu svome - "Dokle ćete hramati na dvije strane". On ih dakle vraća pitanju usredištenja kako bi se izbjegle dvije opasnosti - utjelovljenje božanskog u ljudsku put i problem metafizičke idolatrije, dva velika problema monoteizma. Broj Baalovih proroka je 450. Pobunjenički elementi duše , oni koji su utonuli u tamu materije. "Dva junca" koja treba žrtvovati (na duhovnom putu) jesu životinjski i racionalni (misleći duh) i na nivou žrtve lijeva noga koja "hrama" je životinjski a desna

racionalni duh. Ispravljanjem te sakatosti spoznavalac je na višem nivou spreman da se suoči sa dubljim obzirima tih nedostataka, tj. preprekama puta. Put na kojem se zastajkuje i "hrama", problem utjelovljenja božanskog u zemaljsku put i problem metafizičke idolatrije (antropomofizam prije svega, kada se bez Imama, božanski atributi neminovno spoznaju projekcijom ljudskog na nivo Apsuluta). "Životinjski duh" (u čovjeku) ovdje se nadaje u liku Baalovih sveštenika, no Ilijina žrtva "racionalne duše" koja uspijeva i pobjeđuje tom pobjedom integriše te niže dijelove jastva, te na taj način i oni bivaju "progutani ognjem" božanskog otkrivanja (raskrivanja).

"Sasijecanje junca" jeste "rastavljanje" duha na njegove sastavne dijelove, duhovna pedagogija postepenog spoznavanja gdje tako razložena cjelina može da primi "oganj istine". "Sunce" je Poslanička Misija, osoba Poslanikova. Svjetlost od "jutra do podne" prelazi pola puta, "polovina neba" u duhu ostaje neosvojena ("Baal") te se dokazi jasni ("noževi" i "sulice") ne prepoznaju i

odatle bolna samookrenutost, povreda bića. Ilija dalje, popravlja žrtvenik Jahvin koji bijaše srušen. Ova "porušenost" jesu "ruševine nefsanske egzistencije" (Rumi) gdje je i jedino moguće pronaći Boga.

U Kur'anu se spominje "zid, koji samo što se nije srušio". Hidr, tajanstveni učitelj ga je prezidao, popravio. Jer je ispod zida bilo blago dvojice dječaka. Pošto su i Ilijas (Ilija) i Hidr još uvijek živi i nisu prosegnuli granicu smrti već su uzdignuti i pošto su obojica sada dva kočića kosmičkog šatora, (u kojemu prebiva Pol Svijeta) u tom kontekstu, "srušeni žrtvenik Jahvin" je jednak "zidu koji samo što se nije srušio" a "dva junca" su u Kur'anu spomenuta pod prilikom "dva dječaka". Potom, Ilija uzima dvanaest kamenova prema broju "plemena sina Jakova" čime počinje izgradnja hrama Božanskog Jedinstva unutar ljudskog duha koji treba biti pripravan za samožrtvovanje. "Dvanaest kamenova" jesu Dvanaest Svetih Imama i svaki "kamen" je jedan dio hrama potpunog znanja (urođenog) te je na taj način svaki "kamen" po jedan Svjetlosni zastor ponaosob, jedan dio Muhammedanske svjetlosti u njenom spuštanju u stvoreni svijet. Ta svjetlost se kroz zemaljske likove 14 Prečistih dalje predstavlja kao pravo ili stvar Ehli-Bejta (Poslanikove Porodice). Pošto je Kuća Čista "mjesto Poslaničke poruke", svi Božji Poslanici prije Muhammeda su imali (određeni) stepen svjesnosti o "Pravu Kuće", te su u tom smislu i na taj način (preko njih) upućivali svoje molbe Bogu. Tako predaje kažu da je Abraham kada je bačen u vatru zazivao pravo Ehli-Bejta, kada je Mojsije izveo Izraelićane iz Egipta i štapom rastavio more zazivao je pravo Ehli-Bejta. Kada je Isus bio u rukama Jehuda zazivao je pravo Ehli-Bejta, kada je Jona progutan od ribe (kita) zazivao je pravo Ehli-Bejta. Jakovljev (Jakubov) sin Jusuf (Josip) bijaše usnio san, u kome mu se "pokloniše 11 Zvijezda, Sunce i Mjesec". Historijski, Josip je imao jedanaestero braće, od toga samo jednog sa "obje linije", ostala su bila polubraća.

U tekstu se navodi broj od "12 plemena" što je izvanjska historija tog događaja. No, 11 zvijezda koje bijaše usnio Josip jesu 11 Svetih Imama, Sunce je časni Poslanik a Mjesec dvanaesti Imam u zakrivanju, baš kao što je i mjesec skriven po danu i svijetli samo noću, jer je i Imam svjetlost u "noći ezoterije" koja traje do Njegove konačne obznane.

Svaka od ovih zvijezda bijaše (spoznajni) "kamen" kojega je Ilija ugradio u Hram Jedinstva, zajedno sa "dvanaestim kamenom", Mjesecom koji je u nadolasku i prima svjetlo od Sunca (Poslanika Muhammeda). Od tog kamenja, piše dalje, sagradi Ilija žrtvenik "Imenu Jahvinu". Vrlo jasno stoji da je žrtvenik sagrađen imenu Jahvinu (a ne Jahvi).

Ovo zato jer su Sveti Imami Imena Božja te tako, dvanaest svjetlosnih osobnosti se Božanskim Imenima navlastito uzdižu tvoreći Svjetlosni Hram Jedinstva (do poslanika Muhammeda to je Vječni Imam koji hodi kroz istoriju, "Jahvino Ime", Imam (Ali) koji je sa svakim Poslanikom poslan tajno, a sa Muhammedom javno). Zatim Ilija iskopa jarak širok da bi se mogle posijati "dvije mjerice žita". "Jarak" je Zakon za fizičko (š'arijat) koji opasava unutarnje jezgro duhovnosti (hakikat), pridržavanje izvanjskog zakona je preduslov za mistični put, ljuska koja omotava jezgro. "Širina" jarka je tolika da bi se "mogle posijati dvije mjerice pšenice". Ovo su dvije mjere znanja koje počinju zakonom umjerenosti, nužna je umjerenost (po pravilu apsolutna ali ako je nemoguće a za većinu jeste, onda relativna). Kao Zakon vrline, širina puta mora imati obzir u "dvijema mjerama" (pšenica je "hrana duha") koje su krajnosti i opasna odstupanja od sredine. Zato je u predajama rečeno da je "pravi put" put srednji. Darežljivost je vrlina. Desno skretanje ("mjera") je rasipnost, dok je lijevo skretanje ("mjera") škrtost. Ili, hrabrost je vrlina a bezumnost i kukavičluk su desno odnosno lijevo skretanje. Zato je za duhovni put kao uslov uzdizanja nužna horizontalna usredištenost, "Jerusalem duha". Nakon toga Ilija "složi drva", rasiječe junca i stavi ga na drva". Drvo Vilajeta, drvo "ljubavi Kuće" jeste zabranjeno stablo spomenuto u Kur'anu. Samo "Mjesec" može očitovati tu ljubav u cjelini, Dvanaesti Imam u nadolasku i zato je u Josipovom snu 11 zvijezda (Mjesec je dvanaesta "zvijezda" koja je zakrivena) dok Ilija gradi porušeni hram sa 12 kamenova. "Rasijecanje junca" jeste cjelovita pedagogija spram mislećeg duha koji će biti "zapaljen Ljubavlju kuće". Kao što i dim (kad se zapali vatra) ide prema "gore", tako i "sagaranje" mislećeg i životinjskog duha vodi integraciji bića. "Napunite vodom 4 vrča i izlijte na paljenicu i na drva" kaže Ilija. Ovo je veoma važan detalj "natprirodne" slike mističnog putovanja, znanja koje nije zamaljsko, onog znanja koje se daruje ljubavlju. Povodom Kur'anskog ajeta koji glasi: "Ne tražim od vas nikakvu nagradu, osim ljubavi prema rodbini", neko je upitao Poslanika Muhammeda koja je to rodbina koju su vjernici dužni voljeti? Odgovorio je: "Ali, Fatima, Hasan i Husejn". To su četiri osobe koje su sa Poslanikom bile "pod ogrtačem" kada je objavljen ajet o potpunoj čistoti Ehli-Bejta. Te četiri osobe jesu "četiri vrča vode" koja treba da se izliju na paljenicu i na drva. Vrč je "sačuvano znanje", ono znanje koje je urođeno, i iz te posude znanja se izlijeva voda spoznaje (na paljenicu i drva). Upravo "protivljenje" prirodnim zakonima koje je ovdje naznačeno (jer vatra ne može zapaliti mokra drva) govori u prilog tog urođenog znanja, čistote (bezgriješnosti) koja ima dominaciju i moć nad svakom izvanjskom opasnošću "racionalne argumentacije" te se ovdje nadaje kao čudo (keramet). Ilija naređuje da se voda izlije 3 puta zaredom. To je trostruko svjedočanstvo vjere: 1. Vjera u Boga 2. Vjera u Poslanstvo 3. Vjera u Imamet. "Voda je tekla oko žrtvenika i jarak se ispunio vodom", kaže se u tekstu. Trostrukim svjedočanstvom vjere koje je cjelina vjerovanja unutarnjost (batin) biva do kraja obuzeta ljubavlju. Sada se izvanjsko i unutarnje dodiruju u potpunoj stopljenosti jer je vanjsko očitovanje izjednačeno sa unutarnjom ispunjenošću. Vilajet, gorljiva ljubav je opasala "hram imenu" (Jahvinu, a Imami su, vidjeli smo, Lijepa Božja Imena).

Zatim Prorok Ilija zaziva Boga Abrahamovog, Izakovog i Izraelovog. Ime Jišmaela, Abrahamovog sina se ovdje ne spominje. U Knjizi Postanka, (odjeljak 17) piše: "I za Jišmaela uslišah te. Evo ga blagosljivam: rodnim ću ga učiniti i silno ga razmnožiti: dvanaest će knezova od njega postati i velik narod će izrasti". Ovo je dvanaest Svetih Imama koji su od Ismailova

(Jišmaelova) potomstva. U Ilijinoj molitvi oni su zazvani snagom duhovnog rodoslova a ne fizičkog i zato je Jišmaelovo ime izostavljeno, vječni Imam koji je sa svakim Poslanikom prije Muhammeda (pa tako i sa Ilijom) poslan tajno tvori navlastito hram znanja kroz 12 kamenova (12 Svetih Imama). Ovdje se valja prisjetiti predaje Poslanika Muhammeda u kojoj on kaže kako je svaki Poslanik prije njega ugradio (u lijepo zdanje vjere) po jednu ciglu, te da je ostala još jedna, posljednja cigla: "Ja sam ta cigla" - rekao je Muhammed. Posljednja "cigla", zadnji Božji Poslanik koji je dobio puninu znanja, Objavu koja sadrži sva prethodna Objavljenja.

Analogno tome, Ilija ugrađuje "12 kamenova", svaki od dvanaest Svetih Imama jeste dio hrama, mjesta poslaničke poruke, mjesta odakle svi Poslanici dobivaju i crpe Objavu. Kao što je Muhammed a.s. "posljednja cigla" ciklusa Poslanstva tako je i Dvanaesti Imam "posljednji kamen" Ilijinog hrama. Pošto je svaki Božji Poslanik imao svjesnost o mjestu Poslaničke poruke svaki je preko njih gradio svoj hram, obraćao se svom narodu kojemu je poslan i ti djelimični obziri ljubavi Kuće su prikazani kao "dvanaest kamenova hrama" ili "jedanaest zvijezda, Sunce i Mjesec" u Josipovom snu, "dvanaest vrela" Mojsijevih koja su potekla iz stijene. U Kur'anu stoji, kako "ima kamenja iz kojeg rijeke izbijaju, a ima, zaista, i kamenja koje puca i iz kojeg voda izlazi, a ima ga, doista, i koje se od straha pred Allahom ruši" (2,74).

Taj stavak se nadovezuje na prethodna dva čiji je povod objave događaj iz Mojsijevog vremena kada je jedan čovjek ubijen dok su ostali sakrili ubicu. Naređeno im je da zakolju kravu i da ga (mrtvaca) udare jednim dijelom njezinim. Mrtvac je nakon toga oživio, rekao ko ga je ubio i ponovo umro, na ovaj događaj se potrebno vratiti na način odigravanja na "nebu duše", zbiljske unutarnje hermeneutike.

Na kraju pripovijesti o Iliji "oganj Jahvin pade i proguta paljenicu i drva, kamenje i prašinu, čak i vodu u jarku isuši". Zatim narod prihvata vjeru u Jednog Boga a Ilija odvodi proroke Baalove do potoka Kišon i tu ih pogubljuje. "Misleći duh" (paljenica) biva progutan ognjem Božanske ljubavi. Kako je oganj progutao i "sve ostalo" (drva, kamenje, prašinu itd.) jasno je da je progutan i "drugi junac" ("životinjski duh" u čovjeku koji bez vjere koja se obraća razumu niti ne može biti žrtvovan. Zato Balovi svećenici, "otpadnički elementi duše" nisu u stanju da zazovu oganj Božanske ljubavi). I ne samo on (drugi, tj. životinjski duh), već i "sve ostalo" biva Božanskom Ljubavlju integrisano u VIŠE JASTVO. Sada pogledajmo kako se "sve" gubi u Božanskoj ljubavi. Oganj Jahvin, vidjeli smo, guta "paljenicu i drva, kamenje i prašinu, čak i vodu u jarku isuši". Odmah se nadaje spajanje određenih elemenata, paljenice i drva te kamenja i prašine, što znači da je jedno s drugim u uskoj vezi, neodvojivo. "Drvo" je svakako snaga "stabla kuće" te je i spojeno sa "paljenicom" koja je vrhunac samožrtvovanja u velikom Svetom

ratu protiv sebe, i ovdje se "progutanost" Božanskom ljubavlju nadaje kao fena, samoponištenje (Oganj Jahvin koji guta sve). "Kamenje" i "prašina" se također zajedno spominju, prašina po prvi put, i tu je potrebno prisjetiti se jednog događaja iz rane istorije Islama.

Naime, jedanput su Imam Ali i Amar ležali na zemlji. Prišao im je Poslanik Muhammed i počeo otresati prašinu sa Imama Alija, govoreći: "Ustaj Uprašeni, ustaj Uprašeni!", i tom prilikom je obojici kazao: "Hoćete li da vam kažem koja su dva najgora čovjeka na zemlji? Onaj koji je zaklao Semudovu devu i onaj koji će ubiti tebe" (tj. Imama Alija). Poslije ovoga su Imama Alija nazvali Otac Prašine (Ebu Turab), odnosno Otac Zemlje. Dakle, prašina je

spomenuta jer se poništenjem (fena) neminovno kristalizira lik Pečata Apsolutnog Vilajeta, Božanske ljubavi (a to je Imam Ali) koji se sada novootkriven (na kraju puta duhovnog putnika) spaja sa "12 kamenova" (12 Svetih Imama) kao Otac svih duhovnih puteva. Svi derviški redovi (osim jednog) vode do Alija. "Voda u jarku" se na kraju "isuši", sva spoznaja doživljava apsorpciju, biva upijena snagom "duše potpune". Baalove svećenike na kraju Ilija pogubljuje kod "potoka Kišon". Pobunjenički elementi duše su konačno poraženi, "potok duha" se pripojio "Velikom Duhu", vratio se rijeci Božanske Milosti. Veliki Čovjek, poput zemlje nosi sve terete na sebi i kao što se po zemlji hoda, gradi ali i griješi i pljuje po njoj tako i Božanski čovjek podnosi tegobe i nedaće svijeta kao njihov Otac. I zato je "otac zemlje" otac cijelog stvorenog svijeta, njegov Pol, odrednica, os oko koje se sve okreće. Malo je važno da li ljudi to znaju ili ne znaju i da li ga priznaju ili ne.

Sada pogledajmo Kur'anske ajete o temi žrtvovanja. U suri "Bekare" se kaže: "I kada ste jednog čovjeka ubili, pa se oko njega prepirati počeli - Allah je dao da iziđe na vidjelo ono što ste bili sakrili. Mi smo rekli: 'Udarite ga jednim njezinim djelom!' - i eto tako Allah vraća mrtve u život i pruža vam dokaze Svoje da biste shvatili. Ali srca vaša su poslije toga postala tvrda, kao kamen su ili još tvrđa, a ima kamenja iz kojeg rijeke izbijaju, a ima, zaista i kamenja koje puca i iz kojeg voda izlazi, a ima ga, doista, i koje se od straha pred Allahom ruši. - A Allah motri na ono što radite".

Istoričnost doslovnog teksta sugeriše da je povod objave ovih stavaka događaj iz Mojsijevog vremena. Jedno pleme je ubilo nekog čovjeka a ubicu su sakrili. Bog im naređuje da zakolju posebnu kravu te da umrlog čovjeka udare jednim dijelom njezinim. Nakon toga je mrtvac oživio, rekao ko ga je ubio i ponovo umro.

Batinski (iznutarnje) gledano ovaj mrtvac (ubijeni čovjek) je "zamrlo srce" ubijeno od strane pobunjeničkih elemenata duše (nefs) koji su u stalnoj "prepirci" jer haotični slijed želja u promjenjivom i nestalnom svijetu nikada ne može doći do vlastite usredišteosti i umjerenosti. Jer, srce je vladar i ukoliko je ono mrtvo, "život" svega ostalog u rubnim dijelovima duše biva neminovno borba protuslovnih težnji koje žele zauzeti mjesto "cara" (srca). Ono nastojanje koje "usmrti srce" (dominantna srast koja je uzeta za "boga" te kao takva neminovno nastoji vladati i komandovati zauzimajući upraviteljski položaj već "mrtvog srca") nastoji to "sakriti" od ostalih dijelova pohotne duše jer ono što se sakrije po prirodi stvari biva samo naše. No, kako se skrivene težnje uvijek pokažu i to neminovno (svjesno ili nehotimično) time se ostvaruje Božanski Imeperativ da "Bog daje da skriveno izađe na vidjelo". Kada se ovlada požudnom dušom ("zakolje krava") iz nje se izdvaja dio "najbliži srcu" sa kojim se srce "udara" kako bi ga se oživjelo iz smrti koja je nastupila usljed smrtnog sna duše u tamnici čulnog. To vraćanje u život zamrlog srca je jedan od najvećih Božanskih znakova, to su najjasniji "dokazi Njegovi" a koji dokazi se najbolje vide kroz gotovo trenutačno preobraćanje griješnika i otpadnika, promjenu koja potresa cijelo ljudsko biće i koja se dešava "preko noći". Iako srazmjerno "rijetka" ta promjena je najdirektniji i najjasniji dokaz Božanskog porijekla duše. No i "postupni" udarci na zamrlo srce (duhovni odgoj) jesu plodonosni a za većinu iskušenika bolji i čak neminovni. Zadnji stavak (74) poglavlja "Krava" pokazuje svu mnogostrukost "tvrdoće srca" koja se izvanjski pokazuje kao nehajno istrajavanje u zabludi

(po pitanju neiniciranih ljudi) a unutarnje kao izgradnja "hrama srca". (kod iniciranih ljudi, a svaki dobar hram se gradi "kamen po kamen", postupno, uporno i strpljivo). Tako se dakle, "srca još tvrđa i od kamena" mogu promatrati na dva načina, nas ovdje zanima ovaj drugi, "tvrdoća" srca ugrađenog

u hram 12 kamenova Ilijinih. Čvrstina i snaga koje se stiču oživljavanjem i svjedočenjem trostrukog svjedočanstva. U stavku se nabrajaju različite vrste kamenja.

- 1. KAMENJE IZ KOJEG RIJEKE IZBIJAJU (Sukladira mu prvo svjedočanstvo vjere - VJERA U BOGA)
- 2. KAMENJE KOJE PUCA I IZ KOJEG VODA IZLAZI (Sukladira mu drugo svjedočanstvo vjere VJERA U POSLANSTVO)
- 3. 3. KAMENJE KOJE SE OD STRAHA PRED ALLAHOM RUŠI (Sukladira mu treće svjedočanstvo vjere VJERA U IMAMET)

Iznutarnji obzir stavka (gore navedeno) se i odnosi samo na one koji su ozbiljili u sebi prethodna dva stavka o oživljavanju srca. Tako ovdje, "tvrdo" srce, vidjeli smo ne znači nikakvu moralnu ravnodušnost ili bezobzirnost već čvrstinu srca čije inicijacijsko preoblikovanje dovodi do toga da ta čvrstina postane kamen u velikom Hramu Božanskog Jedinstva. Ma kako "neznatan" bio, svaki taj kamen je velik jer je dio Hrama. "Kamenje iz kojega rijeke izbijaju" jeste temelj hrama Jedinstva. Poznato je da 4 rajske rijeke (od vode, mlijeka, meda i vina) "izbijaju" ispod Božanskog prijestolja. Ovdje se pod obzirom svijeta preegzistentnih duhova 12 kamenova Ilijinih pokazuju kao čiste svjetlosti (Muhammed, Fatima i 12 Svetih Imama) a 4 rajske rijeke su sukladne sa 4 vrča proroka Ilije, odnosno 4 svete osobe "koje smo dužni voljeti" (Ali, Fatima, Hasan i Husejn). Svaka od 4 rajske rijeke pruža određene oblike spoznaje a sačuvanost tog znanja je u "4 vrča" pomenutih osoba gdje bezgriješna čistota (Masum) garantira netaknutost izvornog znanja (za Kur'an jedan ajet kaže da ga "mogu dotaknuti samo čisti". Mada ovaj stavak sugeriše i izvanjsku čistotu (tijela), mnogo je važnije unutarnje značenje po kojem je "raskrivanje Knjige", njeno autentično tumačenje rezervisano samo za one koji su čisti od grijeha). Pošto 4 rajske rijeke izviru ispod Božanskog prijestolja ovaj dio stavka je sukladan vjeri u Boga dž.š. jer je četiri broj počela, 4 su elementa svijeta (voda, vatra, zemlja, zrak), 4 su strane svijeta (istok, sjever, zapad, jug), itd. Zatim slijedi "kamenje koje puca i iz kojeg voda izlazi". Nakon počelnog obzira (14 prečistih kao preegzistentnih duhova) sada rijeke bivaju vodom spoznaje, kamenje preegzistentnog hrama jedinstva je "raspuklo" jer mjesto poslaničke poruke (Ehli-Bejt, čista kuća) mora biti "otpečaćeno", kamenje hrama mora "raspuknuti" kako bi "voda" pozivanja Bogu došla u ovaj svijet. Zato je ovaj dio stavka sukladan vjeri u Poslanstvo i ovdje se 12 kamenova Ilijinih pokazuje pod obzirom čiste svjetlosti i to je sredina, tj. srednji dio hrama gdje se Muhammed, Fatima i 12 Svetih Imama motre u njihovim svjetlosnim formama. Zato je Mojsije udario štapom po stijeni iz koje je poteklo 12 vrela vode; Vlašću zakodonavnog Poslanika ("štap") on je pokucao na kapiju Ehli-Bejta (stijena) i poteklo je 12 izvora spoznaje (Vječni Imam koji je sa svakim Poslanikom do Muhammeda, pa tako i sa Mojsijem poslan tajno, a to je Imam Ali) iz mjesta Poslaničke Poruke (14 Bezgriješnih navlastito). Na kraju se spominje kamenje "...koje se od straha pred Allahom ruši. A, ima ga, doista, i koje se..." kaže ajet, pritom ne spominjući riječ "kamenje". Vidimo da se ovdje 12 kamenova Ilijinih pokazuje

pod formom uvjetovanosti zemaljskog, kao 14 Masum - a u ovome svijetu materije. Zato je riječ "kamenje" izostavljena baš kao što su i Imena Svetih Imama "izostavljena" u Kur'anu. Naime, fizičke osobnosti Imama nisu poimenice spomenute mada su svi oni navlastito spomenuti na jedan drugi način.

U dijelu stavka se nadaje "strah od Allaha" kao vrlo važan detalj. Na jednom drugom mjestu, u Kur'anu se kaže: "A Allaha se, od robova Njegovih boje učeni". Prema iskazu Osmog Imama "učeni" jesu Sveti Imami, stavak se odnosi na njih. U oba slučaja je prisutan "strah od Boga", bojazan, zebnja onih učenih, onih koji znaju. Na ovoj (trećoj) razini "motrenja Imama" jasno je da je strah od Boga izjednačen spoznaji i da se "strah" u smislu njegove konkretne posebnosti ne odnosi na njih (Imame) već na nas, ostale ljude. Jer, oni su zabrinuti za sljedbenike, nezamislivo je da oni, lica Božja i nalog Božji budu zabrinuti za sebe (mada u ovozemnom svijetu mogu pokazivati takvu brigu u svrhe pouke). Zato se ovdje kamenje ruši, jer treći dio hrama Jedinstva koji znači Imamat na zemaljskoj razini nužno mora podrazumijevati i mogućnost nepriznavanja Imama, (što se događalo i događa se) njihovo

"rušenje". No, to izvanjsko "rušenje" (nepriznavanje) Imameta nipošto nije i iznutarnje rušenje jer vlast Imama obuhvata cijelu kreaciju i baš zato i opstoji na "strahu od Boga" a koji strah je, vidjeli smo izjednačen sa "učenošću", sa znanjem kao njegovom potvrdom. A pošto su stepen i status unutarnje kategorije "rušenje" je nemoguće. Sada pogledajmo kraj pripovijesti o proroku Iliji, njegovo uznesenje na nebo. Ilijin nasljednik je bio Elizej kojemu je on navjestio svoj odlazak i uzdignuće. Ilija mu govori kako ga "Jahve šalje do Jordana", te da Elizej ne bi trebao da ga prati što ovaj odbija, te pođu obojica.

U dijelu VI (Elizejevo doba) stavak 7, piše: "I pedeset proročkih sinova pođe i zaustavi se podalje, dok su se njih dvojica zadržavala na obali Jordana. Tada Ilija uze svoj ogrtač, smota ga i udari njime po vodi a voda se razdijeli na dvije strane. I obojica prijeđoše po suhu. A kad prijeđoše, Ilija će Elizeju: "Traži što da ti još učinim prije nego što budem uznesen ispred tebe!" A Elizej odgovori: "Neka mi u dio padne obilje tvoga duha". Ilija odgovori: "Mnogo tražiš: ako me budeš vidio kad budem uznesen ispred tebe, bit će ti tako; ako pak ne budeš vidio, neće ti biti". I dok su tako išli i razgovarali, gle: ognjena kola i ognjeni konji stadoše među njih i Ilija u vihoru uziđe na nebo. Elizej je gledao i vikao: "Oče moj, oče moj! Kola Izraelova i konjanici njegovi!" I više ga nije vidio. Uze tada svoje haljine i razdera ih nadvoje. I podiže Ilijin plašt, koji bijaše pao s njega, te se vrati i zaustavi se na obali Jordana. Uze onda Ilijin plašt i udari po vodi govoreći: "Gdje je Jahve, Bog Ilijin?" I kad udari po vodi, ona se razdijeli na dvije strane i Elizej prijeđe".

Dalje se kaže kako su proročki sinovi tražili dozvolu od Elizeja da krenu u potragu za Ilijom te da su se nakon tri dana bezuspješno vratili. Sličnost sa svetom povješću Mojsijevom je ono što se odmah nadaje na samom početku ovog zadnjeg dijela pripovijesti. Kao što Hidr, tajanstveni učitelj kaže Mojsiju da ga ne prati (jer neće moći izdržati s njim) to isto Ilija kaže Elizeju. Odnos vanjskog i unutarnjeg, zakonodavnog (Mojsije i Elizej) i duhovnog (Hidr i Ilija) ovdje se prepliće svom snagom posvetnog tajanstva. U oba slučaja prisutna je upornost i žarka želja vanjskog, zakonodavnog da prati ono unutarnje, duhovno znanje. Hidr je, pak rekao Mojsiju kako "neće moći izdržati s njim", no kako je ovaj i dalje insistirao Savršeni Učitelj to uslovljava

potpunom pokornošću. ("ne pitaj me ni za šta dok ti ja ne kažem"). Zato na sufijskom putu, u odnosu učenik (murid) - učitelj (šejh) postoji pravilo potčinjavanja koje je

neminovno u odgoju duše - "budi u rukama duhovnog učitelja poput mrtvaca u rukama onoga koji ga kupa". Što znači da učenik "umire za ovaj svijet" i "umire" za izbor vlastitog djelovanja baš kao što i mrtvac biva okretan i pomjeran ("Mi smo ih okretali čas na desnu, čas na lijevu stranu" - kaže Kur'an za spavače u pećini) rukama onoga koji ga kupa i ne protivi se ničemu što se s njim radi. Ovo je važan element duhovne pedagogije jer ego spriječava čovjeka da se potčini bilo kome i sve dok duhovni putnik iskustveno ne oblikuje značaj i smisao hijerarhije u "prenošenju znanja" nema mu napretka. Ilijin slučaj je slika tog arhetipa. Elizej insistira da ga prati, što on na kraju ipak dozvoljava ali za razliku od Hidra (koji od Mojsija zahtijeva sasvim preciznu obavezu) Ilija ničim ne uslovljava saputništvo. Kad su došli do obale Jordana, Ilija uzima svoj ogrtač, smota ga i udara njime po vodi. Ponovo slika Mojsijevog "razdvajanja mora", odnosno razdioba svijeta zakona (šeriat) i svijeta istine (hakikat) da bi se prošlo putem između njih (tarikat). No, za razliku od Ilije kojega prati samo Elizej, iza Mojsija ide čitav narod. I upravo zato jer je Mojsije (za razliku od Ilije) zakonodavni Poslanik, čovjek koji donosi Knjigu, upravo zato on vodu (spoznaje) razdvaja "štapom" vlasti koja je (i) izvanjska na način prenošenja Objave. Jer, Mojsiju je objavljena TORA (Tevrat) i on je jedan od 7 Velikih Poslanika, "ljudi odluke". (Adam, Noa, Abraham, David, Mojsije, Isus, Muhammed). U "rijeci života" Poslanici su različito zahvatali. Zbog toga Ilija vodu spoznaje razdvaja ogrtačem, tj. isključivo duhovnom vlašću koja se prenosi sa učitelja na učenika. Poznato je da u nekim sufijskim redovima šejh zaogrće ogrtačem novoobraćenika prenoseći (simbolično) tim gestom na učenika znanje i moć duhovnog uticaja. Mijenjanje odjeće je uvijek znak inicijacije i uvođenja u novo stanje kojim se duša "oblači" zadobijajući novi status svojim drugim rođenjem. Ovdje je neophodno prisjetiti se događaja vezanog za Obitelj Plašta. Sporeći se sa kršćanima iz Nedžrana oko stvarne prirode Isusove, Muhammed je slijedeći riječi Objave pošao u susret njima sa plaštom na sebi ispod kojega su bile još četiri osobe, Ali, Fatima, Hasan i Husejn. Na kraju su kršćani odustali od dogovorenog, no, ono što je u ovom kontekstu važno jeste da je Poslanik plaštom pokrio one koji su "njegov dio", baštinike i nasljednike svoga znanja (usput, kršćanska delegacija je obavila molitvu u Poslanikovoj džamiji, u Medini, Muhammed im je to dozvolio kada je došlo vrijeme molitve). Ovaj primjer međuvjerske tolerancije i uvažavanja je naročito važan u današnjem tamnom dobu razdora i netrepeljivosti.

Također, jedan ogrtač je po Muhammedovu nalogu nakon njegove smrti predat Uvejsu-el-Karniju, nepoznatom bogougodniku iz Jemena, koji je živio kao gonič deva, čime je Poslanik na njega prenio dio znanja. Ali, dok je Muhammed raširio ogrtač (kako bi ispod njega stale još 4 osobe) Ilija ga je smotao. Smotavanje ogrtača je "sužavanje" vlastitih duhovnih moći od strane Ilije, njihovo prilagođavanje Elizejevom inicijacijskom stepenu, njegovoj mogućnosti primanja znanja. Nakon što razdvaja zakon za fizičko i zbilju istine kako bi Elizej prošao (svojim) duhovnim putem, ta objektivna "skučenost" znanja koje je Elizej u stanju primiti biva potpuno vidljiva u Ilijinim riječima: "Traži što da ti još učinim prije nego što budem uznesen ispred tebe". A Elizej odgovara na način koji je Ilija već navijestio motanjem ogrtača: "Neka mi u obilje padne dio tvog znanja", očito i sam već svjestan da može imati samo djelimični obzir Ilijinog znanja, jer riječ "padne" (umjesto recimo da je rečeno "dadne", "pripadne" i sl.) sugeriše na visinu Ilijinog znanja koje je iznad Elizejevog, jer pasti na nas (nama) može samo ono što je iznad. To znanje, pak, pada u već postojeće obilje što znači da je

Elizejeva vjera u cjelosti ispravna mada on ne može doživjeti punu inicijaciju. Zato Ilija kaže Elizeju da prije konačnog rastanka traži da mu ovaj "još šta učini". Riječ "učini" jasno sugeriše da se ponuda odnosi (i) na konkretne poslove a ne (samo) na duhovnost ili kontemplaciju. Jer, ogrtač je smotan i znanje koje Elizej ima primiti nema snagu Ilijine "dubine" niti viziju njegove "širine", ogrtač se ne može "potpuno obući" a što se jasno nazire u Ilijinim riječima: "mnogo tražiš..." pa dodaje - "ako me budeš vidio kad budem uznesen ispred tebe, bit će ti tako, ako pak ne budeš vidio, neće ti biti".

Ovo je savršeno sukladno sa nestankom Dvanaestog Imama Muhammeda

el-Mehdija u sutrenu Kuće gdje se silazi stubama sa više strana. Taj mali oratorij je služio njegovom ocu i njemu za pobožna djela i kontemplativna usamljivanja, daleko od očiju ljudi. Pošto odlazak u svijet međustanja (mundus imaginalis) ne spada u povijest materijalnih činjenica niti podliježe opažanjima fizičkih čula, viđenje takvog događaja biva nemogućim. Tačnije, samo osoba predodređena Božanskom voljom za primanje takvog dara (viđenja) može da odškrine pod vodstvom Svetog čovjeka kapiju teofanijskog viđenja, vrata kroz koja se proseže u svijet "gdje se oduhovljavaju čula i gdje čulno biva oduhovljeno". To se jasno vidi u Ilijinim riječima: "Ako me budeš vidio kad budem uznesen ispred tebe..." (moći ćeš primiti to znanje)

Da je Ilijino uznesenje predstavljalo fizički događaj u materijalnom svijetu (ma šta to značilo) svako ko ima fizičke oči mogao bi vidjeti takav događaj. No, ovdje se radi o prelasku na drugačiju razinu postojanja, prelasku koji se neminovno mora manifestovati kao nestanak koji uklanja svaki trag u materijalnom postojanju. Sveti Ilija (Poslanik Ilijas) nije prosegnuo kapiju smrti i još uvijek je živ i to je smisao riječi uznesen. (jer da se radi o prestanku fizičkog života bila bi upotrebljena riječ "smrt"). Prorok Ilija je i sada jedan od 4 stuba, "kočića" kosmičkog šatora, zajedno sa još tri osobe koje nisu (još) okusile fizičku smrt i prosegnule su kroz kapiju onostranog zajedno sa tijelom: Isus, Hidr i Henok (Poslanik Idris). Skupa s njima su 40 PLEMENITIH DUHOVNJAKA i 30 DUHOVNIH prinčeva, dakle 70 odabranih ljudi. U samom šatoru je Pol Svijeta. Sedmerica odabranih iz ove skupine su u stalnom nadziranju svih događaja na zemlji o čemu izvješćuju Pola u smislu hitnosti njegove izravne intervencije.

Sama okultacija Imama el Mehdija dijeli se na malu i veliku skrivenost. Mala skrivenost je trajala oko 70 godina (dakle, broj koji odgovara broju odabranih ljudi uz njega) nakon koje je nastupilo "veliko skrivanje" koje će trajati do pred Smak svijeta, kada će doći do ponovne obznane Imama. Niko ne zna kada će se to desiti, ali svakako onda kada čovječanstvo bude duhovno zrelo da primi znanje koje Pol ima priopćiti i donijeti ga. Okultacija kao i njen prestanak pripadaju svetoj geografiji duše i suptilnom vremenu. I oboje se može djelimično ozbiljiti kod svakog onog ko čeka Obznanu a u skladu sa

njegovim duhovnim i spoznajnim mogućnostima. Zato je "čekanje Imama" spoznajni proces unutar duša, koji ima doživjeti svoj vrhunac upravo pred sami povratak Pola u ovaj svijet. Tada će se ostvariti jedinstvo svih vjera. Entuzijazam koji se vijekovima osjeti i pulsira kod najšireg broja sljedbenika na način izvanjskog čekanja koje se ima desiti "jednoga dana", nema odjeka u zbiljskim činjenicama svete realnosti koja je nevidljiva (te prema tome i neprepoznatljiva) svemu što se može okarakterisati kao "društveno događanje", "socijalna situacija" ili "politički interes". Također, sablja Imama je jedno "drugačije željezo", jedna drugačija snaga, moć koja nema nikakvo uporište u materijalnom svijetu jer ga samom svojom prirodom svetih činjenica (svjetlosnih svjetova) nadrasta. Anri Korben, pišući o tome primjećuje važan detalj. Naime, u suri

"Gvožđe", ajet 25, piše: "Mi smo izaslanike Naše s jasnim dokazima slali i po njima knjige i terazije objavljivali, da bi ljudi pravedno postupali, - a gvožđe smo objavili, u kome je velika snaga i koje ljudima koristi, - i, da bi Allah ukazao na one koji pomažu vjeru Njegovu i poslanike Njegove kad Ga ne vide. Allah je, uistinu moćan i silan". (U prijevodu Kur'ana od Besima Korkuta umjesto "objavili" gvožđe stoji "stvorili" ali to je netačan prijevod). Taj detalj govori da je objavljeno gvožđe u stvari sablja Imama, dakle "nebesko" oružje, na šta se Korben s pravom osvrće. Upravo ovo govori kako su sve Imamove bitke nešto sasvim drugo od onog što najšira svijest o tome zamišlja i kako predočava sebi. Spasiteljeva sablja nije oštrica koja reže "vratove ljudi" već je ona velika (duhovna) snaga koja ljudima koristi (kako je i navedeno u stavku). Ta velika duhovna korist se snagom Pola prenosi na druge ljude, ("da bi Bog ukazao na one koji pomažu vjeru Njegovu") na pomagače, one nalik Isusovim pomagačima koji su odgovorili, kada je on tražio pomoć za vjeru: "Mi, mi ćemo pomoći..."

Pored "pomaganja vjere" navodi se i "pomaganje Poslanika" i to "kada Ga (Boga Uzvišenog) ljudi ne vide". Pošto su Poslanici sa posljednjim od njih, Muhammedom otišli sa ovoga svijeta, "pomaganje Poslanika" jeste pomaganje njihovih nasljednika (Svetih Imama). Boga se nikad nije vidjelo ("pogledi do Njega ne dopiru"). Šta onda znači dio ajeta koji kaže - "kad Ga ne

vide", kada je potpuno jasno da ga se nikad ne vidi?! Pošto je Pol Svijeta Lice Božje, sada, u zakrivanju ga je nemoguće vidjeti a Muhammed je pak rekao: "Ko vidi mene, vidio je Boga". Kako se to odnosi na čitavu njegovu porodicu jasno je da se "viđenje Imama" može posmatrati kao "viđenje Boga". U tom kontekstu treba motriti riječi: "Kad Ga ne vide", jer Imam je sada nevidljiv i upravo zato je sada tako važno "pomaganje vjere i Poslanika Njegovih" jer je zvaničan (javno priznat) pristup Imamu nemoguć.

Razmotrimo sada odnos "kamenja" i "gvožđa" u ovom kontekstu. Neke predaje kažu kako će vlast Imama Mehdija trajati 17 godina i komentatori motre tu vlast kao godine hronološkog vremena. No, da ta vlast ima svoje potpuno drugačije značenje, svoju iznutarnju dimenziju govori nam sami Kur'an. Sura 17, u Kur'anu jeste sura Noćno putovanje. Pošto je redni broj sure sukladan sa brojem godina vlasti Imama (broj 17) onda je jasno da je ta vlast "noćno putovanje" svakog ezoteriste koji u sebi ozbiljuje nešto od duhovne snage i koristi (čovječanstvu) koji dolaze od upliva Imama. Sama sura ima 111 ajeta, dakle 100+11. Stotinu Lijepih Božjih Imena i jedanaest Svetih Imama koji su već otišli sa ovoga svijeta. Dvanaesti je živ i skriven i on je noćno putovanje navlastito za svakog duhovnog putnika, njegova noć ezoterije do dana obznane i to je smisao Spasiteljeve vlasti čije metafizičke dimenzije nadilaze svaki oblik zemaljskog vladanja. Sada pogledajmo dva ajeta već spomenute sure "Noćno Putovanje":

"Oni govore: Zar kad se u kosti i prašinu pretvorimo, zar ćemo, kao nova bića, doista oživljeni biti? Reci: 'Hoćete i da ste kamenje ili gvožđe'".

Prvi ajet iskazuje nevjericu po pitanju oživljenja novih bića nakon pretvaranja u kosti i prašinu, dakle sumnja u Sudnji Dan i ponovno "sakupljanje" i odgovornost nakon smrti. To je vanjski obzir ajeta, no iznutarnji kontekst ovdje i sada povezuje 12 kamenova proroka Ilije i sablju Imamovu a što je u narednom ajetu potpuno vidljivo. Prije Obznane Spasitelja ljudi se "pretvaraju u kosti i prašinu", sva "meka tkiva duše" su propala, milosrđe je napustilo ljude, samo okoštala tradicija još "drži" vjeru uspravnom ("kosti" spomenute u ajetu). Sami Imam je najavio to stanje u posljednjoj pisanoj poruci a vezano

za svoj ponovni dolazak: "Srca će postati okrutna, bezosjećajna". "Prašina" koja pada po kostima jeste moć vremena koja sama po sebi ništa ne može izmijeniti ali je taj prah i trag pečata Apsolutnog Vilajeta (Imam Ali kojega su zvali "otac prašine"). Taj trag je neminovan i neumitan i upravo pred dolazak Imama tako važan jer je Mehdi pečat Muhammedanskog Vilajeta te se tako spajaju prvi i posljednji u samom očekivanju konačnog kraja. "Nova bića" jesu sami ljudi, čovječanstvo biva oživljeno obznanom Spasitelja, njegovim duhovnim uplivom koji se sada obznanjuje bez zastora. Preporod ljudskog roda obuhvata sve, kosmička evolucija prodire u svaki atom svjetova. Naredni ajet tu evoluciju jasno naznačava kao spajanje (u obznani) Proroka Ilije i Imama Mehdija.

"Hoćete i da ste kamenje ili gvožđe". "Kamenje" jeste 12 kamenova Ilijinih a "gvožđe" je objavljena sablja Imamova. Vidjeli smo da ajet o "kamenju" govori o hramu Božanskog Jedinstva na način trostrukog svjedočanstva Vjere. Sada se Hram trostrukog svjedočanstva obznanjuje preko ezoterijskih hijerarhija jer broj ajeta o "kamenju" iz sure Bekare je broj 74, a to je broj cijele mistične skupine (40 plemenitih duhovnjaka, 30 duhovnih prinčeva i 4 kočića šatora u kojemu prebiva Pol). "Gvožđe" je sablja Imamova koja je objavljena, dakle duhovna snaga, moć mističnog upliva koji se Obznanom podiže na nivo preporoda čovječanstva I taj preporod obuhvata i same (do tada) skrivene hijerarhije ("hoće i da ste kamenje ili gvožđe", dakle, čak i kao takvi, povlašteni, bivate još više uzdignuti). "Kamenje" kao trostruko Svjedočanstvo sada se obznanjuje redosljedom tajnih hijerarhija u njihovom otkrivanju.

- 1.KAMENJE IZ KOJEG RIJEKE IZBIJAJU sukladira mu vjera u Boga, obznanjena duhovnom snagom 40 plemenitih duhovnjaka
- 2.KAMENJE KOJE PUCA I IZ KOJEG VODA IZLAZI sukladira mu vjera u Poslanstvo, obznanjena duhovnom snagom 30 duhovnih prinčeva.
- 3.KAMENJE KOJE SE OD STRAHA PRED ALLAHOM RUŠI sukladira mu vjera u Imamet, obznanjena duhovnom snagom "četiri stuba" Imamovog šatora (Ilija, Isus, Henok i Hidr). Obznanom tajnih ezoterijskih hijerarhija,

njihovim izlaskom iz okultacije zajedno sa Imamom a kroz preporod ljudskog roda, 3 svjedočanstva navlastito se otkrivaju preko osoba koje su još u skrivenosti živjele njihov ezoterijski smisao.

Sada pogledajmo ajet 70, iste sure ("Noćno putovanje"): "Mi smo, Sinove Ademove, doista, odlikovali; dali smo im da kopnom i morem putuju, i opskrbili ih ukusnim jelima i dali im velike prednosti nad mnogima koje smo stvorili". Broj ajeta (70) je broj mističnih osoba ezoterijskog, noćnog putovanja (40 plemenitih duhovnjaka i 30 duhovnih prinčeva). "Sinovi Ademovi" jesu potomci nebeskog Adema, svjetlosno čovječanstvo iz "kičme" Vječnog Imama, i zato su oni odlikovani jer su elita među stvorenjima. "Putovanja kopnom i morem" jesu njihove nepoznate zadaće iz svijeta nevidljivog (7 ebdala neprestalno obilazi zemlju "putujući kopnom i morem" o čemu izv'eštavaju Pola). "Opskrbljeni su ukusnim jelima", (ezoterijskih istina i njima sukladnih duhovnih suština) jer Poslanikove sobe u kojima se "pripremaju jela" otvorene su u svakom vremenu. Pošto su ezoterijske hijerarhije pod direktnom komandom Pola oni ne moraju "čekati da im on izađe" niti spadaju u kategoriju "nedovoljno pametnih"

koji Poslanika (u ajetu se kaže - većina koja te doziva ispred soba nije dovoljno pametna, dakle, on je Vjerovjesnikov nasljednik, može se odnositi i na niže rangiranog učenjaka. Jer, gdje je trebalo stajati Poslanikovo ime ili obilježje Vjerovjesništva i Poslanstva ono i stoji. Svako ti ili tebe koje su u Kur'anu spominje a odnosi se na Objavu ima mnogostruka ezoterijska značenja) dozivaju "ispred njegovih soba". Budući da ne moraju čekati već imaju dostupna jela zahvaljujući duhovnom uplivu Pola, (niti s druge strane spadaju u masu nestrpljive i lakomislene većine koja Poslanika "doziva" ispred soba) ta njihova jela se nazivaju ukusnim. "I dali im velike prednosti nad mnogima koje Smo stvorili", završava ajet. Velike prednosti su posljedica blizine Pola i njegove posebne brige za njih, svi skupa jesu "oči kojima Bog još uvijek gleda na ovu zemlju" i svijet se bez njih ne bi mogao održati.

Vratimo se nakratko na kazivanje o Ilijinom uzdignuću. Između Ilije i Elizeja prije samog uzdignuća stali su "ognjena kola i konji". "Kola" imaju 4 točka, što

je analogno sa 4 osobe koje smo dužni voljeti (Ali, Fatima, Hasan i Husejn), odnosno sa 4 vrča vode za koje Ilija naređuje da se prospu u jarak, po drvima. Sam "točak" ima oblik kruga. Krug je sastavljen od 2 luka, jedna polovina je silazak duše u ovaj svijet, druga polovina je njen uzlazak, zajedno sa onim što je ozbiljila na zemlji (djela). No, "krug" je kretanje "u sebi", znanje koje se "okreće" sa 4 vrča, (4 svete osobe) koje se sa njih prenosi. "Konji" jesu duševne snage Ilijine, životinjski i misleći duh koji su kod njega potpuno "pokorni" i stavljeni u službu spoznaje (i po tome su "plamteći", tj. takvi da su izgubili zemaljske nedostatke).

"Kola i konji" su stali između njih, baš kao što je suteren (u koji se silazi stubama sa više strana) "stao" između Imama Mehdija i ljudi. Jer, zakrivanje i odlazak iz zemaljskog u svijet međustanja uvijek ima "pregradu" nakon koje se gubi svaki trag materijalnim činjenicama.

Elizej Iliju oslovljava riječima: "Oče moj, Oče moj!"- dakle dva puta. Ovdje su sjedinjeni fizički i duhovni rodoslov (zato ponavlja dva puta). Zatim glasi: "kola Izraelova i konjanici njegovi". Pošto je Ilija poslat Izraelićanima (a ne cijelom čovječanstvu) taj djelimični obzir (Izrael) mora biti spomenut kao ono "što ostaje", jer Ilija uzdignućem preseže materijalni svijet a da ne umire, što jasno naznačava njegovu dalju metafizičku i duhovnu ulogu u budućnosti. Nakon toga ga Elizej više ne vidi. On, potom "uzima svoje haljine i razdera ih nadvoje".

Uznesenjem Ilije koji više nije u materijalnom svijetu fizički i duhovni rodoslov se cijepaju na dvoje (Elizejeve "haljine"), kako bi se utvrdila granica Elizejevog daljeg djelovanja. Elizej podiže (sa zemlje) Ilijin plašt, dakle uzima znanje, tajnu duhovne posvećenosti koja je u njegovom slučaju djelimična inicijacija. Plašt nije spušten na Elizejeva leđa niti je zategnut na zemlji kao u slučaju Muhammedove "obitelji plašta", ispod kojeg su se posvećeni članovi nalazili (i time dobili cjelinu znanja). Ilijin plašt je pao sa njega u času uznesenja, čime Ilija ostavlja znak, tek naznaku svijeta u koji prelazi, dakle djelimičnu inicijaciju, koju prenosi na Elizeja. "Padanje" Ilijinog plašta jeste upravo slika tog novog svijeta koji se motri "između neba i zemlje" baš

kao što je i plašt u času padanja "lebdeće tijelo" koje nije ni "na nebu ni na zemlji". Zatim se Elizej vraća i zaustavlja na obali Jordana. Svaki duhovni put je vraćanje (sebi). "Jordan" je rijeka života u kojoj je polazna i završna tačka ovosvjetskog puta. Kada su prelazili vodu Jordana, Ilija i Elizej razdvajaju svijet zakona (šerijat) i svijet istine (hakikat) Ilijinim ogrtačem, dok se na kraju pripovijesti, kada je Ilija već uzdignut upotrebljava izraz

plašt. Ovo nije slučajno, jer je pri rastavljanju vode (fizičke i duhovne komponente u rijeci života a u cilju otkrivanja duhovnog puta) Ilija na Elizeja prenio duhovnu vlast koja je isključivo za Elizeja dok na kraju iza sebe ostavlja plašt, onaj isti kojim će Muhammed pokriti 4 člana Kuće (zajedno sa sobom) i tako prenijeti na njih duhovnu vlast i znanje. Bivajući "zaustavljen" (usredišten u znanju koje mu je ostavio Ilija), Elizej uzima Ilijin plašt, udara njime po vodi, govoreći: "Gdje je Jahve, Bog Ilijin? I kad udari po vodi, ona se razdijeli na dvije strane i Elizej pređe". Nakon Ilijinog uzdignuća Elizej "podiže plašt" da bi ga sada "uzeo" (i udario njime po vodi). Djelimična inicijacija (podizanje plašta) sada biva dovedena do svojih krajnjih granica, do tajne Elizejeve gnoze (uzimanje plašta). To se jasno vidi iz riječi Elizejevih: "Gdje je Jahve, Bog Ilijin?" On to ne pita u smislu Božanskog "mjesta" postojanja već znanja o Njemu, a to znanje i jeste u "mjestu poslaničke poruke" (14 Prečistih). Tek tada, svjestan mjesta (Poslaničke Poruke) Elizej udara po vodi jer je sada siguran da, iako djelimično iniciran, može napraviti razdiobu svijeta fizičkog i svijeta duhovnog i proći putem (tarikat između šerijata i hakikata). Nakon toga "proročki sinovi" (njih 50) traže dozvolu od Elizeja da traže Iliju i potraga traje tri dana. Broj proročkih sinova (50) je identičan broju Kur'anskog stavka koji govori o "kamenju i gvožđu" (također, 50), a riječ je o jedinstvu Imama Mehdija i Ilije, odnosno o oživljavanju znanjem. Ovo zato jer iza svakog poslanika ostaju tragači znanja, ezoterijske hijerarhije koji su "duhovni sinovi", tog poslanika i čija potraga je vođena iz mjesta Poslaničke poruke. Njihova "fizička potraga" traje tri dana, tačno onoliko vremena koliko svjetlosno tijelo svetog čovjeka nakon smrti još uvijek prebiva sa fizičkim (a nakon toga se uzdiže), što znači da je dalje traganje za znanjem uslovljeno okrenutosti sebi. Sada pogledajmo šta o Iliji kaže "Jevanđelje po Mateju": "Preobraženje". "I poslije šest dana uzme Isus sa sobom Petra, Jakova

i Ivana, njegova brata, te ih povede na visoku goru nasamo. I preobrazi se pred njima: njegovo lice zasja kao sunce, a haljine mu postadoše bijele kao svjetlost. I gle: ukazaše im se Mojsije i Ilija te razgovarahu s njime. Petar na to reče Isusu: "Gospode, dobro nam je ovdje biti; ako hoćeš, načinit ću ovdje tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu, i Iliji jednu". Dok je on još govorio, gle, svijetao ih oblak zasjeni, i gle, glas iz oblaka stade govoriti: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni, koji mi je omilio. Njega slušajte!" Čuvši to, učenici padoše ničice i veoma se prestrašiše. A Isus pristupi k njima, dotaknu ih i reče: "Ustanite, ne bojte se!" Podigavši tad oči, ne vidješe nikoga doli Isusa sama.

Dok su silazili s gore, Isus im zapovijedi: "Nikome nemojte reći ovo viđenje sve dok Sin Čovječji ne bude uskrišen od mrtvih" (Pitanje o Iliji). "Nato ga učenici zapitaše: "Zašto dakle pismoznanci govore da najprije treba doći Ilija?" A on im odgovori: "Ilija, doduše, dolazi i sve će obnoviti. Ali, kažem vam, Ilija je već došao, samo ga ne prepoznaše, nego mu učiniše što su htjeli. Tako će i Sin Čovječiji mnogo od njih trpjeti". Tada učenici razumješe da im to reče o Ivanu Krstitelju".

U Jevanđelju po Barnabi, pak, Isus (odjeljak 145) kaže: "Tako mi Boga živog, u vrijeme Ilije, prijatelja i proroka Božjeg, bilo je dvanaest planina nastanjenih sa sedamnaest hiljada Farizeja; i bilo je tako da se tamo u tako velikom broju nije mogao naći ni jedan prokletnik, već su svi bili Božji izabranici. Ali sada, kada Izrael ima više od sto hiljada farizeja, neka Bog bude zadovoljan, što iz svake hiljade ima jedan odabranik".

Obje predaje se mogu motriti na način iznutarnjeg doživljaja na "nebu duše", kao zbilje u mjestu Poslaničke poruke gdje svaka izvanjska realnost ima svoju nebesku sliku, arhetip, svjetlosnu formu jednog drugačijeg svijeta. U prvom predanju, (Preobraženje) na početku se susrećemo sa brojem 6 (dana): "U 6 vremenskih razdoblja On je zemlju stvorio a onda se prema nebu dok je još maglina bila, usmjerio..." (Kur'an).

Nakon što su se Isusovi učenici (za "6 dana") učvrstili u zakonu za fizičko slijedi im duhovni put, koji je ovdje dramatično prosezanje u svijet Melekuta

kroz Isusovu preobrazbu. Duhovnom preobrazbom Isus se posuvraća u mjesto Poslaničke poruke kroz dimenziju Muhammedanske svjetlosti u sebi. (jer je svaki Poslanik prije Muhammeda donio dio njegove duše u svom poslanstvu). Imam je Lice Božje, ono Lice Božje okrenuto ljudima, preko kojega ljudi jedino imaju spoznavati Boga. Ta dimenzija Ta'vila (duhovne hermenautike) zasja u Isusu kao sunce (dio duše Poslanika Muhammeda koju Isus motri kao svijet "nebeskog Ahmeda" a što on i najavljuje u Kur'anu pod Obzirom "Poslanika poslije mene"). Ovim Isus biva pripravan za prosezanje u svijet Melekuta. "A haljine (Isusove) mu postadoše bijele kao svjetlost", kaže se dalje u tekstu Jevanđelja po Mateju.

Tako spreman on se "oblači" u novo stanje duše, "haljine" kao inicijacijsko uvođenje u novi svijet su odviše jasan simbol. On ne oblači nove haljine, (jer je već iniciran) "haljine duše" zadobijanjem "druge boje" imaju značenje ulaska u drugi svijet, onaj svijet koji je u rasponu materijalnog i svijeta čistog duha. Samim tim i trojica njegovih drugova bivaju (djelimično) inicirana za svijet međustanja jer prate Isusovu preobrazbu. Učenika je prisutno troje a što je polovina od broja 6, (šest je "vremenskih" razdoblja stvaranja zemlje) a što opet govori o "polovičnoj" inicijaciji Petra, Jakova i Ivana budući da oni i ne mogu primiti više jer nemaju podršku Svetog Duha (koju je Isus imao). Trojica, također, nose znak trostrukog svjedočanstva (vjera u Boga, Poslanstvo i Imamat) ali i znak osame (Isus ih vodi nasamo) - one svete osame, koja je nužna pri svakom duhovnom uspinjanju, one osame koja je posvećena misterija nepriopćiva zemaljskim jezikom ("neka Bog posveti njegovu tajnu" - piše na nišanima mnogih istaknutih sufija i duhovnjaka koji, istina mogu priopćavati, o svom stanju ali samo stanje ne mogu drugima predočiti nikad. Stanje bivanja "Božjom rukom", "Božjom nogom", itd.; ono zauvijek ostaje biti tajnom, osamom u svijetu formi i predočavanja).

Bijela svijetlost Isusove odjeće jeste upravo sami svijet međustanja u koji Isus proseže. Tek tada se svima ukazuju Mojsije i Ilija ali razgovaraju jedino sa Isusom jer je on jedini prosegnuo u Melekut u potpunosti. Dokaz samo djelimične inicijacije trojice učenika jeste Petrov prijedlog o gradnji 3 sjenice (kuće ovog svijeta) što znači da učenici nisu u stanju motriti cijeli

događaj u (samo) duhovnoj zbilji pa dolazi do prekidanja Petrovog govora na narednom stupnju inicijacijskog uvođenja, i spuštanja svijetlog oblaka, koji ih zasjeni. "Oblak" kao zgusnuta božja milost (ovdje znanja, jer kiša je tako jasan simbol oživljenja zamrle zemlje) je svijetao, što je "znanje duše", ono božansko znanje koje teče iz živog duha u drugi (ljudski) duh. Zato ih je taj oblak "zasjenio", jer tim znanjem inicirani duhovni putnik se suočava sa svojom sjenom koju sačinjavaju tri neprijatelja, tri prepreke: požudna duša, ego i satansko zavođenje. "Oblak" kao uspinjući simbol u svijet imaginalne stvarnosti vidimo (u hronološkom vremenu mnogo "kasnije") i na jednom drugom primjeru; prosezanju u svijet Melekuta Imama Alija i njegovih drugova u Medini, kada je oblak bio bijeli. U Isusovom slučaju oblak znanja se "spušta" dok Ali i njegovi drugovi "sjedaju" na oblak koji ih uzdiže. U oba slučaja gusta Božanska Milost neposrednog znanja (oblak) biva posrednikom prosezanja u duhovne svijetove i sponom materijalnog postojanja sa tim istim svjetovima.

U duhovnom svijetu Alijevi drugovi (dva njegova sina, Hasan i Husejn te Salman Čisti) najprije motre trostruku zbilju čovjeka (vegetativni, animalni i misleći duh) dok je u Isusovom slučaju riječ o trostrukoj zbilji spoznaje koja se (simbolički) odslikava kroz 3 učenika. Ta zbilja se motri iz mjesta poslaničke poruke i nju sačinjavaju: Mojsije kao zakonodavno poslanstvo, Ilija kao vjerovjesničko poslanstvo, te sami Isus kao duhovni put navlastito. U ovom smislu to je navještenje Ahmeda, koje je smješteno između 12 vrela Mojsijevih iz stijene i 12 kamenova Ilijinih u "obnovi hrama". Kristologija i Imamologija se cijelo vrijeme dodiruju i prepliću a što se tako jasno vidi kada im glas iz oblaka kaže: "Ovo je sin moj ljubljeni, koji mi je omilio. Njega slušajte".

Tekst ne kaže čiji je glas. Jedanput je Muhammed rekao kako je poslan "kao navjestitelj svojega čeda, Imama El Mehdija", te da će se "on (Mehdi) boriti za duhovno privođenje kako se sam Muhammed borio za prihvatanje", tj. "spuštanje objave" (u svijet). Dakle, u oba slučaja imamo "trojstvo", Otac, Sin i Duh Sveti. Iz ovog ugla motreno, "duh sveti" (ruh) jeste posebna zbilja presvetog duha koja nastanjuje "čistu kuću" i koja uzvišena Božanska podrška

smrću Muhammedovom prelazi i nastanjuje Imama Alija te svakog Imama poslije njega i sada je Duh Sveti u čistom tijelu Imama El Mehdija. Razlika u "Svetom Trojstvu" leži u činjenici da Islam potpuno negira mogućnost utjelovljenja božanskog u ljudsku put te se onda "otac, sin i Duh Sveti" motre u potpunosti vertikalno, dakle, bez "horizontalnog" kraka svjetlosnog "križa" a koji otklon upravo i govori o nemogućnosti utjelovljenja. No, baš tu treba tražiti elemente jedinstva (i zbližavanja) svih religija a ne izgovore za prepreke i razdvajanja jer je Religija Ljubavi u svakom srcu, potrebno je samo naći put do nje. Pogledajmo sada bliskost pomenute trostrukosti, vidljivu sponu Islama i Kršćanstva, njihov zajednički križ.

U oba slučaja Duh Sveti je nebeska, prefinjena svjetlosna bit koju kršćanstvo motri kao utjelovljenje božanskog u ljudsku put, a Islam (izvorni) kao Imama koji je Lice Božje okrenuto ljudima dakle, kao teofaniju koja isključuje utjelovljenost. "Horizontalno" poimanje božanskog koje biva u ljudskom, Islam razrješava Licem Božjim kao neminovnim Polom svijeta u kojemu prebiva Sveti Duh, ali koji se manifestuje kao Božanska "energija" isključujući time "miješanje" božanskog i ljudskog na materijalnoj ravni postojanja (i inače, mada je taj odnos na višim razinama suptilniji). Zato Isus i Imam Mehdi dolaze na zemlju skupa, čime se definitivno realizira Religija Ljubavi (i) na zemaljskoj razini. Duhovno, ona je i sada (i uvijek) moguća. Isusova obznana razriješava problem utjelovljenja božanskog u ljudsku put a obznana Imama Mehdija problem metafizičke idolatrije (Islam bez Imama, što može voditi u teške oblike antropomorfizma koji neki mistici motre kao neshvatljivo bogohuljenje). Obznanom Isusa i Imama El Mehdija spoj kristologije i imamologije će zasjati punim sjajem. Prosvjetljeni pojedinci na nebu vlastite duše to jedinstvo mogu ozbiljiti i sada. Vratimo se događaju sa Isusovim učenicima. Oni, budući veoma prestrašeni, padaju ničice. Kur'an kaže kako se "Boga boje učeni", a ti učeni jesu prema predaji sveti Imami. Ponovo se nadaje "predokus" Imamologije (kod učenika) te oni čak i fizički očituju Muhammedansko svijetlo padanjem ničice a što je molitva "budućnosti" u razmjerama hronološkog vremena (jer Muhammed, vremenski dolazi nakon Krista). Jer, sa Muhammedom je salat (padanje ničice) upotpunjen. Tada Isus pristupa njima, u potpunosti se vraćajući iz zbilje melekuta u ovaj

svijet, dotiče ih, što ovima treba biti znak njegovog potpunog zemaljskog prisustva. Govori im da se "ne boje". Nakon toga, učenici podižu oči. Pošto nisu u mogućnosti u potpunosti prosegnuti u melekut njihove srčane oči su bile (djelimično) spuštene, oborene do one razine koja je njima dostupna. Zato Kur'an naređuje vjernicima da "obore poglede" čime jasno stavlja do znanja da svako presezanje iznad (spoznajnih mogućnosti) može imati suprotan efekat "obuzetosti" onim što se vidi. Naravno, stavak o "oborenim pogledima" ima svoju izvanjsku, moralnu dimenziju suzdržljivosti od fizičkog gledanja koje dušu odvodi u pogubnu raspršenost imaginacije, no taj obzir ajeta nas ovdje ne zanima. Nakon što podignu oči, učenici vide Isusa samog, jer je zbiljski događaj duše nestao. Silazak sa gore (duhovnog svijeta) u ovaj, materijalni svijet "nizine" prati zakon tajne {nikome nemojte reći za ovo viđenje..." kaže Isus, a što neodoljivo podsjeća na zabranu "upuštanja u međusobni razgovor" u Muhammedovim sobama, nakon jela). Zatim slijedi pitanje o Iliji, gdje učenici konstatuju kako pismoznanci tvrde da najprije treba doći Ilija (ovo pitaju nakon što je Isus najavio svoju smrt). Riječ "pismoznanci" upućuje na to da postoje pisani tragovi o Ilijinom ponovnom dolasku. Slijedi Isusova ključna rečenica kao odgovor: "Ilija, doduše dolazi, i sve će obnoviti..." Riječ "doduše" jasno sugeriše da je u pitanju zbiljnost koja nije svakome dostupna (dolazi ali ipak je ta stvar tajnovita, kao da hoće reći Isus). Ilija dolazi što je identično čekanju Imama u nadolasku, spoznajne realnosti jesu te koje snagom Pola istječu iz okultacije.

I sve će obnoviti. Ovdje je vrlo jasno naznačena velika obnova čovječanstva kada se blagodat kosmičkog šatora iznutra otvara cijelom postojanju, jer Henok, Hidr, Ilija i Isus koji jesu stubovi, "kočići" tog šatora, podižu plašt ispod kojeg je (bio) zakriven Pol svijeta.

"Otkrivanje" nevidljivih ezoterijskih hijerarhija zbit će se onda kada čovječanstvo bude u stanju da ih primi, kada moć iznutarnjeg raskrivanja njihove tajne kod ljudi doživi svoj maksimum, svoj procvat. No, ta obznana baš zbog takvih zakonitosti ima svoju postepenost otkrivanja u srcima koja su moćna da (još sada) prime te tajne, teški polog kojega su "odbili nebesa, zemlja i planine", ali ga je prihvatio čovjek. Zato Isus vrlo znakovito dodaje:

"Ali, kažem vam, Ilija je već došao, samo ga ne prepoznaše, nego mu učiniše što su htjeli". To da je Ilija već došao jeste upravo naznaka Ilijinog bivanja u međusvijetu, u svijetu gdje se materija oduhovljuje, a duhovi otjelovljuju i koji svijet Ilija povremeno i u svakom vremenu napušta te je na taj način stalne prisutnosti on već došao. Činjenica da ga se ne prepoznaje "kad dođe" (već kasnije) jeste prije svega osobina Pola sa kojim je bilo kakav zvaničan kontakt (na način odnosa koji vladaju u materijalnom svijetu) nemoguć, te duhovni putnik koji ima sreću i dar da stupi u vezu s njim ne izlazi iz okvira "privatnog" pristupanja. Kako su stvari takve kakve jesu (sada u doba Velike Skrivenosti) i kako se činom kontakta sa Imamom "miješaju" svijet čulnog i imaginalnog, posvećenik koji je došao u kontakt s Polom obično naknadno zadobija svijest o tom. "Nego mu učiniše što su htjeli", - kaže Isus dalje, o Iliji, a što predstavlja nepoznavanje Ilijinog položaja, negaciju njegova bivanja u međustanju. Istovjetnu trpnju ima podnijeti i Sin Čovječji. "Mnogo trpjeti" ovdje nema izvanjsku dimenziju proganjanja od strane neprijatelja već "trpnju njihova neznanja", onu bol koju Isus iskušava do svoje ponovne obznane. Zadnja rečenica koju Matej dodaje, kako učenici shvatiše da im "to reče o Ivanu Krstitelju" potpuno je van konteksta i ubačena je iz ko zna kojih razloga kao Matejevo tumačenje. Jer ime Ilijino je tri puta spomenuto direktno i ostaje nejasno čime je motivirano Matejevo "naslanjanje" Isusovog iskaza na Ivana Krstitelja. Očito je Matej osjetio zebnju i zbunjenost pred mogućnošću bivanja, u međusvijetu (od strane Ilije).

Pogledajmo sada Isusovo spominjanje Ilije u Jevanđelju po Barnabi. (citat već naveden). Cijeli odjeljak se može motriti kroz prizmu Imamologije. Isus izlaganje započinje zakletvom Bogom Živom. Atribut "života", "življenja" Božjeg koji je jedini u stvarnom smislu živ, taj atribut se "spušta" u postojanje preko 14 Prečistihkako poznata predaja i kaže: "radi njih sam sve stvorio..." što znači oživio, dao mu život. Zatim Isus kaže: "U vrijeme Ilije, prijatelja i proroka Božjeg, bilo je dvanaest planina nastanjenih sa 17 hiljada farizeja; "Vrijeme Ilije" je suptilno vrijeme duše u kojemu Ilija motri vlastiti vizionarski doživljaj sa pozicije prijateljstva s Bogom koje je u tekstu navedeno prije njegove Poslaničke funkcije (prijatelja i Proroka Božjeg). "Prijateljstvo s Bogom" (Vilajet) izvorno pripada samo obitelji kuće (14 prečistih) i to je

solarni Vilajet. Lunarni Vilajet je za druge po njima. Tako i Ilija po njima, dakle iz mjesta poslaničke poruke postaje Poslanik (prorok). Iz tog mjesta Ilija motri 12 planina. (Isus ih motri kroz Ilijino Viđenje i predočava učenicima. Hronološko vrijeme ovdje nema nikakvog značaja). Tih dvanaest planina jesu osobe 12 Svetih Imama koje Ilija kao Prijatelj Božji neizbježno vidi iznad sebe (kao što u fizičkom svijetu čovjek vidi planinu kao veličinu ispred i iznad sebe).

Te planine su bile nastanjene sa "17 hiljada farizeja; i bilo je tako da se tamo u tako velikom broju nije mogao naći ni jedan prokletnik, već su svi bili Božji izabranici".

Broj 17 je broj godina vlasti Imama Mehdija. 1 je početni broj a 7 savršeni broj, tako da ta "vlast" objedinjuje početak i kraj u savršenstvu te je jasno da 17 godina hronološkog vremena znak iznutarnje vlasti Pola, gospodstva nad svjetovima. Pravda koju uspostavlja Spasitelj je kosmička a ne socijalna, o čemu sljedeća predaja vjerno svjedoči: "(u to doba) tigar prebiva s devom, lav sa govečetom a djeca će se igrati sa zmijama". Dakle, sveopšta harmonija, krajnja evolucija svijesti, puni doseg koji je čovjek u stanju ostvariti, znanje iznutarnjosti svih Božanskih Objava. Zato Isus govori o 17000 farizeja (na 12 planina, osobnosti Svetih Imama), gdje je riječ o "17 dana", (ako se uzme da je jedan Božji Dan po Kur'anu 1000 godina, po našem računanju vremena) kojima sukladira 17 noći ezoterije sve dok je svjetlo Imama skriveno, vidjeli smo da je sura 17 u Kur'anu sura "Noćno Putovanje", te da ima 111 stavaka (ajeta). Jer, 11 Svetih Imama je ozbiljilo svoje ovozemaljsko vrijeme, ono vrijeme "našeg računanja" i prešlo u svijet njihove stvarnosti (12 svjetova koje nastanjuje svaki od Imama nakon svoje smrti, nakon ozbiljenja svog fizičkog obzira u ovom, hronološkom vremenu. Sada je noćno putovanje potraga za 12 - tim, Imamom El Mehdijem i zato odjeljak "Noćno Putovanje" ima 111 stavaka, jer je 11 Imama otišlo sa ovog svijeta preuzevši stoto (100) Božje ime (koje je tajna). (100+11 = 111).

I zbog toga je ezoterijsko ime Imama ovoga vremena tajna i u tome je smisao zabrane spominjanja njegovog Imena, sada u dobu Velike Skrivenosti. To

ezoterijsko Ime je "kod" ovoga vremena i tajna te iznutarnjosti ostaje biti pokrivena sve dok Henok, Hidr, Ilija i Isus ne podignu "šatorska vrata" gdje prebiva pol. Pošto je Pol srce stvorenog svijeta (jer preko njega Božanska ljubav ulazi u svijet) i šator je kosmičkih razmjera, "šator" je sama egzistencija koja do dana obznane biva pokrivena neznanjem, "šator" koji "nose" četiri počela (zemlja, voda, vatra i zrak), gdje je svaki "kočić" sukladan sa po jednim počelom. Henok je stub (počelni) zemlje, Hidr vode, Ilija vatre te Isus, počelni stub zraka. "4 počela" jesu kostur kosmičkog šatora, a plašt tog šatora je Jemenski ogrtač Muhammedov, ispod kojega je bilo 5 prečistih osoba, dakle cjelina urođenog znanja, čistota bezgriješnosti koja je utkana u samo postojanje. "Šator Pola" nije dakle "komad platna", negdje na "nepristupačnom mjestu" (zemaljske geografije) kako to prosječna svijest često snuje, čekajući u izvanjskom hronološkom vremenu "veliki događaj". "Događaj" je moguća preobrazba (svake) duše u skladu sa njenim kvantumom, sposobnost samorealizacije koja je vođena rukom Imama bića. Izvanjskost tog "događaja" kao krajnji stepen preobrazbe svijesti CIJELOG ljudskog roda veoma malo će ličiti na ono o čemu entuzijazisti nostalgično sanjare i razmišljaju. Kada se desi veliki događaj, "naše računanje" vremena bit će blizu svog kraja, a pečat na istoriju čovjeka već spreman, hod zemljom prigrlit će cilj svoj. Mnoštvo eshatoloških znakova preplavit će cijelo postojanje u tolikoj mjeri da će i oni koji (u ovom obliku, dakle još na zemlji) dožive podršku zastati u velikom čudu, pitajući se šta je (to) obznana Spasitelja iz svijeta Zakrivanja. Njegova sablja je objavljena, spuštena, ona je "objavljeno gvožđe velike snage", (sura "Gvožđe") gvožđe čija je snaga nezemaljska. To "gvožđe" je Duh Sveti koji se rasprostire zemljom, "gvožđe" Posljednjeg Prijatelja Božjeg koje je okomica svakog bića, konačni rasplet svake ljudske sudbine (a ne gvožđe koje "juriša na tenkove" u izvanjskom toku istorije). Taj rasplet je Ilijina velika obnova, o kojoj Isus govori, obnova svega, suočavanje sa drugom i drugačijom egzistencijom u predvorju eshatologije. Ljudi, kao i njihove moći su različiti. Ali velika obnova dat će šansu svima baš kao što i kiša pada na cijelu zemlju ali je svako biće ne upija jednako ili kako Ibn Arebi divno kaže aludirajući na spoznajne mogućnosti čovjekove: "Jednom tepsijom ne možeš zahvatiti cijelo more, ali i ono što zahvatiš je more". To je i smisao Isusovog iskaza kako je u Ilijino doba bilo 17000 farizeja bez ijednog prokletnika, na 12 planina, motreno kao zbiljski događaj na nebu duše. Jer, Pol Svijeta postoji u svakom vremenu i duhovna snaga kojom opseže postojanje

daleko je od "juče" ili "sutra" po "našem računanju vremena", a prokletstvom svijet nije ni nastao niti se njime održava. Dvanaest planina je pred nama u vremenu svakom. I svako uspinjanje je i nada i milost, čak i onda kada su putevi posuti trnjem a staze prepune zapreka i odustalih putnika. Možda ponajprije, baš tada. Bošnjak. I on, u tradiciji ima i nosi znanje o 12 kamenova Ilijinih. Učenje o Dvanaest Svetih Imama stotinama godina postoji u Bosni, svi sufijski redovi (sem jednog) svoj duhovni rodoslov vežu za Imama Alija. Batin Božanske Objave niko ovdje nije "donio" niti "misionarenje religije" u ovom vremenu ima značaj i smisao koji je nekad imalo. Unutar Bosanskog Islama oduvijek su se mogle pronaći skrivene zbilje i istine i duhovni putnici su na nebeskoj ogrlici što opasava svijet u svim vremenima pronalazili dragulje spoznaje.

Neko će reći da ih je bilo malo.

Da, ali tako je svugdje.

I oduvijek.

Posljednji Avatar

Savršenstvo opstoji samo po sebi ali u vremenu raste, uvijek se očitujući posljednje.

Sedma trublja

I sedmi anđeo zatrubi, te jaki glasovi odjeknuše na nebu i rekoše: "Kraljevstvo svijeta postade sad kraljevstvom Gospoda nešega i Pomazanika njegova, i kraljevat će u vijeke vjekova". A dvadeset i četiri starješine, koji sjede pred Bogom na svojim prijestoljima, padoše ničice i pokloniše se Bogu, govoreći: "Zahvaljujemo ti, gospodaru, Bože, Svevladaru, Ti što si 'Ja jesam i bijah' jer si uzeo moć svoju veliku i zakraljevao!"

I narodi se razgnjeviše, ali dođe gnjev tvoj i čas da se sudi mrtvima i dade plaća tvojim slugama - prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, - malima i velikima, a da se upropaste zemlje upropastitelji. I otvori se hram Božji što je na nebu, i u hramu se njegovu pokaza Kovčeg saveza njegova, te nastadoše munje i glasovi i gromovi i potres i tuča velika.

Žena i zmaj

I veliki se znamen pokaza na nebu: Žena zaodjenuta suncem, mjesec ispod njezinih nogu, a vijenac od dvanaest zvijezda na njezinoj glavi. I trudna je, i viče trpeći trudove i muke rađanja. Tad se pokaza drugi znamen na nebu, i gle: Zmaj, velik, ognjen, sa sedam glava i deset rogova, a na njegovim glavama sedam kruna; rep njegov povuče trećinu nebeskih zvijezda i baci ih na zemlju. 1 zmaj stajaše pred ženom koja tek što ne rodi da joj, čim rodi, proždre Dijete. I porodi sina, muško, koji će upravljati svim narodima željeznom palicom. I njezino Dijete bi odneseno k Bogu i njegovu prijestolju. A žena pobježe u pustinju, onamo gdje joj je Bog pripravio sklonište, da bude zbrinuta ondje tisuću dvjesta i šezdeset dana.

I nastade rat na nebu: Mihael i njegovi anđeli morali su zaratiti sa Zmajem; Zmaj zaratova, i anđeli njegovi, ali ne nadjača niti se više za njih nađe mjesta na nebu. I bi zbačen Zmaj Veliki, Stara zmija, ona koju nazivaju đavo i sotona, Zavodnik cijeloga svijeta; zbačen bi na zemlju, i njegovi su anđeli zbačeni s njime.

I začuh na nebu jaki glas: "Sada nastade spasenje i moć i kraljevstvo, Boga našeg, i vlast Pomazanika njegova! Jer zbačen je tužitelj naše braće, onaj koji ih dan i noć optuživaše pred Bogom našim. A oni ga pobijediše krvlju jaganjčevom i riječju Svojega svjedočanstva. I ne omilje im život - čak ni pred smrću. Stoga se veselite, nebesa, i vi koji nastavate u njima! Jao zemlji i moru, jer đavao siđe k vama u velikom bijesu, znajući da malo vremena ima!" A kad zmaj vidje da je zbačen na zemlju, stade progoniti ženu koja je porodila muško. Ženi se tada dadoše dvoja krila Velikoga orla kako bi odletjela u pustinju u svoje sklonište, gdje je, daleko od Zmije, bila zbrinuta jedno vrijeme i dva vremena i pola vremena. Tada Zmija izbaci iz svojih usta za Ženom vodu kao rijeku, kako bi je rijeka odnijela. Ali zemlja pomože Ženi te otvori svoja usta i proguta rijeku koju Zmaj izbaci iz svojih usta. I Zmaj se razgnjevi na ženu te ode i zapodjenu rat s ostatkom njezina potomstva - s onima koji drže zapovijedi i imaju svjedočanstvo Isusovo. I stade na morski žal." (I. otkrovenje: 11,12)

O Ivanovom otkrovenju se mnogo pisalo, Apokalipsa je stotinama godina obrađivana u djelima raznih pisaca i umjetnika, bila je tema mnogih slikara. Strahotnost. Njena strahotnost i jeza svakog bića pred konačnim krajem, posljednja truba, "i svi će se Gospodaru Tvome vratiti". Ali zvuk posljednje trube može se čuti i sada, u svakom vremenu postoje oni "koji čuju jer imaju uho" (Isus) i svako doba ima čuvara Knjige, nad njom bdije "uho koje pamti" (Imam Ali). Apokalipsa se može sagledavati na način jedinstva svih religija, integrativno i kroz religiju ljubavi, Ivanovo viđenje je i dublje i šire od onog što čuvaju listovi papira i skrivena značenja obznanjuje doba svako. Drugačije je nemoguće, jer je istinska vizija slika za sva vremena i tragač svaki može pratiti mošusov mirisni trag samo svog jelena, svoju boju i ton, detalj koji je samo njegov. Ezoterijski, sve su vjere jedno.

Na početku predaje odmah vidimo kako na zemlji treba da se ozbilji

savršenstvo duha, a konačni obračun dobra i zla uvodi zemlju u kraljevstvo koje traje "u vijeke vijekova". Ono obuhvata cijelu kreaciju, jer spoznaja biva potpunom a pravda kosmičkom. Sedam anđela i sedam trubalja daju broj četrnaest, broj očišćenih od grijeha i za onoga ko ovdje i sada ustaje na svoj "Sudnji Dan" svaka anđeoska inteligencija iz svijeta presvetih duhova razbuđuje u smrtnom snu zaspali duh čovjekov zvukom posebnim. Kraljevstvo Božje započinje "jakim glasovima" koji odjeknuše na nebu.

U svom posljednjem pismu četvrtom predstavniku, prije početka Velike Skrivenosti, Imam El Mehdi mu piše: "U Ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Umrijet ćeš za šest dana, neka Allah podari strpljenje tvojoj braći po vjeri pri tvom odlasku. Zato, budi spreman, ali nikog ne određuj ko će te zamijeniti, jer od dana tvoje smrti počet će period moje Velike skrivenosti. Više me niko vidjeti neće, dok Allah ne odredi drugačije. Ja ću se ponovo pojaviti nakon jako dugog perioda kada će ljudi biti umorni od čekanja, a oni slabi u svojoj vjeri, reći će: "Šta, pa zar je on još živ?"; kada će biti okrutni i bezosjećajni, a svijet pun nepravde i nasilja. Uskoro će neki reći da su me vidjeli. Pazite! Ko god tvrdi takvo nešto prije no što izađe Sufijani i prije no što se čuje zvuk s nebesa da objavi moj dolazak, lažov je. Nema moći i sile osim kod Allaha Uzvišenog". Dio pisma koji govori o "zvuku sa nebesa" identičan je "zvuku sedme trublje" u Ivanovom otkrovenju. U oba slučaja riječ je o predznaku Obznane, prethodnici Apokalipse, "vezu" koji objedinjuje Kristologiju i Imamat. Da je tako, potvrđuje važan, naredni detalj u tekstu, 24 starješine sjede pred Bogom na svojim prijestoljima, te padoše ničice i pokloniše se Bogu. Broj 24 jeste zbir, odnosno skupnost 12 Kristovih apostola i 12 Svetih Imama. Oni jesu starješine navlastito, vodiči i uvoditelji u Božanske tajne, riznice znanja. "Prijestolje" i "sjedenje" pred Bogom svakako ukazuju na povlašteni položaj, na njihovu posebnost, odabranost. Iz tog položaja oni "padaju ničice" što je salat iz Muhammedovog (kronološkog) vremena i to "padanje" jeste uzdignuće na stvarni položaj (njihov) koji se sada obznanjuje stvorenjima kroz njihovu hvalu Bogu. Nakon izricanja hvale a što je na način preplitanja kristologije i imamologije, vidjeli smo jedinstvo svih ezoterijskih puteva, otvara se "hram božji što je na nebu" koji je svjetlosni obzir tog jedinstva, njegov "arhetip". Tu se pokazuje kovčeg saveza. Prema

Islamskom predanju u kovčegu su bili: Musaova (Mojsijeva) obuća i štap, ostaci Sinajskih ploča sa 10 Božjih zapovijedi, te Harunov (Aronov) turban. Svaki od predmeta je naznaka određene gnostičke zbiljnosti, njen putokaz i stepen koji osvaja. Integrativni simbol koji je u "savezu" sa sebi sličnima i sa kojima tvori cjelinu mističnog ozbiljenja. Jedanput je Muhammed rekao Imamu Aliju: "Ti si prema meni isto što je bio Harun prema Musau, samo što poslije mene nema Poslanika" što znači da je u kovčegu saveza (skrivena kao u riznici) pohranjena objedinjenost spuštanja Objave i njene duhovne hermenautike.

"Obuća" je svakako, uz štap, simbol zakonodavnog aspekta Božanske Objave, vlast nad izvanjskim dostavljanjem (štap) i jeste horizontalna dostupnost spuštenog, (obuća) hod zemljom Poslanika koji obznanjuje zakon za fizičko. No, turban (kapa) je vlasništvo njegova brata. "Kapa" svakako mora biti motrena kao simbol duhovne vlasti, znanja, unutarnje dimenzije (ta'avil) onog već spuštenog i dostavljenog (ta'anzil). Tako se dobija cjelina svjetlosti od "nogu do glave" od obuće do turbana. Unutarnja dragocijenost gnoze i omotač oko nje. "Ostatke ploča" se treba promatrati kao nepromjenljivost Božje Riječi koja može biti napadana i negirana od strane ljudi (te tako djelimično "okrnjena" njihovim nepriznavanjem i zaboravom koji je u svezi s tim) ali koja optrajava i hodi i koja se kontinuirano "pokazuje" kao kovčeg saveza. "Ploča, pomno čuvana" je nebeski arhetip Objavljenosti i ne može biti "razbijena" ili "slomljena". Ono što se kao takvo nadaje na planu zemaljskog je Božanska srdžba kroz srdžbu savršenog čovjeka. U tekstu se zatim spominju munje, glasovi, gromovi, potres i tuča velika. Ova "uzbuna prirode" je svakako apokaliptična priprema izmjene svjetova, utiranje puta Spasitelju koji će iznutarnjom snagom duha smiriti uzbunjenosti prirode (unutar) ljudi; (ovdje je potrebno spomenuti Imama kao "Veliki Potres"). Analogno Velikom Potresu, u Ivanovom Otkrivenju se pojavljuje veliki znamen, vizija nadolaska Spasitelja.

Ivan opisuje ženu, zaodjenutu suncem, mjesec ispod njenih nogu a vijenac od 12 zvijezda na njenoj glavi. Ovo je Fatima, Muhammedova kćer, majka Svetih Imama. "Sunce" je Časni Poslanik, Izvorna svjetlost od koje ovisi

postojanje, Muhammedansko svjetlo u njegovoj punini. To sunce, budući da se rasprostire stvorenim svjetovima mora se prikazati kao zaodijevanje, ogrtanje. Svjetlosni plašt Fatimu određuje kao člana Kuće, majku Svetih Imama te tako i majku pleromatskog svjetlosnog čovječanstva.

Vidjeli smo da je 5 Svetih osoba (Muhammed, Fatima, Ali, Hasan i Husejn) bilo ispod plašta (poznati događaj kada je Poslanik došao na raspravu sa kršćanima sa svojom obitelji). "Mjesec" ispod njenih nogu je dvanaesti Imam, Muhammed El Mehdi, čime vertikalna svjetlost spaja oca (sunce) i sina (mjesec), Poslanika Muhammeda i 12 - tog Imama njegove kuće. "Stajanje" na mjesecu, "ispod njenih nogu" je znak Obznane, ponovnog dolaska, "spuštanja" Imama na tvrdo tlo zemlje iz svijeta međustanja, njegov izlazak iz svijeta okultacije. Vezano za vertikalno prosezanje i odnos "onog gore" i "onog ispod nogu", ajet 66 sure " Trpeza" (sura 5, 120 ajeta) kaže: "Da se oni pridržavaju Tevrata i Indžila i onoga što im objavljuje Gospodar njihov, imali bi šta da jedu, i od onoga što je iznad njih i od onoga što je ispod nogu njihovih. Ima ih i umjerenih, ali ružno je ono što radi većina njih".

Izvanjski obzir ajeta (konzumacija fizičke hrane te umjerenost u tome) ovdje nećemo razmatrati. Svjetlosno prosezanje kroz lik Fatime, majke Svetih Imama ovdje (za duhovne putnike) jasno pokazuje povezanost Poslaničkog Sunca (imali bi šta da jedu, i od onoga što je iznad njih) i Imamskog mjeseca (i od onoga što je ispod nogu njihovih). Noge ("njihove") jesu duhovne stope putnika koji čekaju Obznanu, "noge" čvrstog stajanja na počelu što razlikuje duhovne putnike istinskog znanja, od onih koji se "stopama svojim vraćaju" (Kur'an, stavak govori o Muhammedovoj smrti). Na početku stavka 66, odmah se da uočiti naglašavanje kontinuiteta Objave, pridržavanje Tevrata, Indžila i "onog što im objavljuje Gospodar njihov". Druge Božje Knjige, Davidov Zebur, Kur'an, te Abrahamovi i Mojsijevi listovi, nisu spomenuti. Tevrat je ovdje upravo zakonodavna dimenzija Poslanika Muhammeda, dostava zakona za fizičko kroz djelimičnu svjetlost Mojsijevu, a Indžil duhovna dimenzija Poslanikova, spoznajni put dat kroz djelimičnu svjetlost Isusovu baš kao što su Tevrat (Tora) i Indžil ((evanđelje) djelimični obziri Kur'ana koje Kur'an sabira kao zadnja Božja Objava. Zatim slijedi nepridržavanje onoga

što "im objavljuje Gospodar njihov". "Gospodar" je svakako Bog Uzvišeni, no ta riječ ovdie treba biti motrena drugačije. U jednoj nadahnutol" predaji Bog kaže: "Moj Rob ne prestaje da mi se približava dobrovoljnom pobožnošću. sve dok gaja ne zavolim. A kad ga zavolim, ya bivam njegova ruka kojom radi, njegova noga kojom hoda, njegov vid, njegov sluh..." Valja napomenuti da je putnik koji se ovako približava Bogu već na poziciji robovanja. Dakle, kod krajnjeg stepena pokornosti Bogu (robovanje) sami Bog "postaje" čovjekom ier je ovaj potpuno utrnuo u ljubavi prema Njemu. Kako Bog djeluje preko čovjeka (biva njegova ruka, noga i td) onda je jasno da riječ "Gospodar" spomenuta u ajetu može na ovaj način biti motrena kao osobnost savršenog čovjeka, (koji je kao Pol svijeta gospodar zemlje) onog čovjeka kojemu sami Bog podaruje gospodstvo nad svjetovima. A ono što Pol objavljuje ljudima jesu spoznaje koje nepretrgnuto istječu iz okultacije a što se u ajetu spominje kao jelo ("imali bi šta da jedu...") Danas su ta, duhovna jela, potrebnija nego ikad, u vremenu kada stravična duhovna glad hara zemljom, no oni koji su predodređeni za takva znanja već su napustili sve stepene i postaje. Upravo nepridržavanje cjeline vjere ("Tevrata, Indžila i onoga što im objavljuje Gospodar njihov") dovodi do "nedostatka hrane", jer tek cjelovito poimanje (izvanjsko i unutarnje) daje izvorne plodove gnoze u rasponu Poslaničkog "Sunca" i Imamovog "Mjeseca". Da je Ivan u svom Otkrovenju vidio upravo ovo dokaz je i redni broj spomenutog Kur'anskog stavka, broj 66, a koji broj sabira u sebi dvije trećine apokalipse, sami taj broj je dvotrećinska apokalipsa (nedostaje još jedna šestica da bi se dobile tri šestice, Antikrist). Kasnije ćemo vidjeti kako će Ivanovo otkrivenje otkriti i tu treću šesticu (ajet je 66, a u Ivanovom otkrivenju zmajev rep ruši "trećinu zvijezda" a to je ovdje broj 6, 6+66=666). Govoreći o ajetu "A kad izazvaše Naš gnjev, M ih kaznismo i sve ih potopismo", šesti Imam je rekao kako "Bog ne zapada u srdžbu poput nas, već je On stvorio za Sebe prijatelje koji su radi Njega u srdžbi i zadovoljstvu. Oni su stvorenja Božja i upravljaju upravljanjem Božjim. On je njihovu srdžbu i zadovoljstvo učinio Svojom srdžbom i zadovoljstvom". Nadalje, Sadik a.s. kaže kako "takvo što (srdžba i zadovoljstvo) nije pripisivo Bogu kao što je pripisivo stvorenjima Njegovim". Ovi navodi su od ključne važnosti da bi se shvatio sav značaj Božjeg čovjeka na zemlji i izbjegla zamka antropomorfizma, te u tom smislu treba shvatiti sve stavke u Kur'anu koji govore o

Božjem zadovoljstvu i srdžbi. Time biva jasnija uloga Gospodara Vremena kao "Božje Ruke", "Jezika Božjeg", "Strane Božje". Zadovoljstvo Božjeg čovjeka je zadovoljstvo samog Boga. Vratimo se ajetu 66, sure "Trpeza". Na kraju stavka kaže se kako ih "ima i umjerenih" ali kako je "ružno što radi većina njih". Ova umjerenost upravo i jeste usredištenost kroz koju prolazi okomito svjetlo koje povezuje "Sunce i Mjesec", spuštanje Objave i njen Ta'vil, srednji put koji je put pravi, prema riječima Imama Alija.

Većina pak "radi ružno" djelujući samo po izvanjskom i pri tom se utapajući u morima antropomorfizma i alegorizma, te agnosticizma što je neizbježno ako se Objava motri bez Imama, Savršenog Čovjeka koji je Poslanikov nasljednik. Svi ovi oblici metafizičke idolatrije jesu duhovna ružnoća, usljed odsustva "srednjeg puta". U Ivanovoj viziji se dalje kaže kako "žena ima vjenac od dvanaest zvijezda na svojoj glavi". To su 12 Svetih Imama koji se sada, nakon što je ozbiljen otvor vertikalne svjetlosti ("Sunce" i "Mjesec") pojavljuju kao znakovi duhovne astronomije na mističnom nebu duhovnih putnika, kao "zvijezde" po kojima se upravlja. Imami se dakle pojavljuju kao vodiči. Sam Muhammed je usporedio zvijezde na nebu i njegov Ehli-Bejt kao spas od utapanja. Vijenac također sugerira horizontalu zemaljske pojave dvanaestorice, njihovu obznanu u privremenom fizičkom tijelu. Kako se vijenac i pravi od svježeg cvijeća i pruća on simbolizira tu besprijekornu "prirodnu" obznanu, utjelovljenje u prirodnost koje ima duhovni obzir vodstva, zvijezde kao "prirodna" svjetlost za orjentaciju putnika. Tek kada "žena", Fatima (žena je jasan simbol ovozemaljskog obilja, rađanja i obnavljanja) "stane nogama" na Mjesec, tj. kada Zemlja doživi krajnju opačinu i nemoral (sa jedne, te spoznajni procvat sa druge strane) tek tada će se desiti obznana kao krajnji oblik preobrazbe svijesti koja se treba motriti dvostrano, baš kao što i "sablja Imamova" ima dvije strane (ovdje se valja prisjetiti uloge koju "sveta stopala" imaju u hinduizmu). Žena je trudna i viče, trpeći trudove i muke rađanja. "Trudnoća" je narastanje "događaja" u svijetu okultacije, hod ka vrhuncu preobrazbe, probijanje sunca iza oblaka čija punina svjetlosti se očekuje. Vika žene i njene muke rađanja jesu muke rađanja novog čovjeka. Time se završava veliki znamen u Ivanovoj viziji koja se nastavlja drugim znamenom, zmajem. Sve skupa je uvod u "veliki događaj". Zmaj je odviše jasan simbol

zemaljskog stanja. Zmaj je velik, ognjen, sa 7 glava i 10 rogova, a na njegovim glavama je 7 kruna, rep njegov povuče trećinu nebeskih zvijezda i baci ih na zemlju. "Rep" je precizna naznaka posljednjeg vremena, čovječanstvo na "repu događaja", priprema za "veliki potres". Općenito narastanje nemorala i krajnja granica duhovnog mraka predstavljeno je dakle, u liku "zmaja". Da se ovom zmaju suprostavlja Spasitelj, Imam El Mehdi jasno je iz zbira zmajevih glava i rogova, a to je broj 17 (7 glava + 10 rogova) a što je broj godina vlasti Spasitelja. Jer sama apokalipsa i jeste posljednji sukob najboljih i najgorih te u tom smislu podudarnost dva broja govori o konačnosti tog sukoba, njegovoj "ravnoteži" (17 protiv 17) kao zadnjeg odmjeravanja. Na 7 glava je 7 kruna, što opet daje broj 14 najboljih (prečistili) protiv najgorih, tj. najgoreg jer 7 je savršen broj te "7 kruna na 7 glava" zmajevih govori o krajnjem padu svake duhovnosti, nesavršenstvu duha koje je takvo da se "neće moći na zemlji ni spomenuti Božje Ime". Hronološko vrijeme je ovdje više naznaka baš kao i zmajevi dijelovi tijela. I duhovnost (glava) i namjesništvo (kruna) padaju na najniži nivo. Zmajev rep povlači trećinu zvijezda i baca ih na zemlju - kaže se dalje u Ivanovom otkrovenju što se savršeno "naslanja" na gubitak duhovne hrane "iznad i ispod nogu" (Kur'an). Vidjeli smo da je Kur'anski ajet koji govori o svjetlosnom i zemaljskom obziru namjesništva ("ono iznad" i "ono ispod nogu" kao duhovna hrana) rednog broja 66 (sura 5, "Trpeza"). A taj broj predstavlja dvije trećine od broja antikristovog (666). Zmajev rep koji povlači trećinu zvijezda jeste ova zadnja trećina (posljednja šestica) čime se dobiva cjelina Antikristove priprave i čime zemlja ostaje u potpunom mraku, bez ijedne zvijezde po kojoj se upravlja. Pošto su dvije šestice (ajet 66, Trpeza) predstavljene kao "nepridržavanje Tevrata, Indžila i onoga što objavljuje Gospodar", ova zadnja trećina (predstavljena kao zvijezde, koje obara zmajev rep) jeste konačni kraj, pečat na lažnu duhovnost (baš kao što su "zvijezde" duhovni putokazi koji se ruše, a zmajev "rep" posljednja horizontalna laž i obmana jer je i rep posljednji organ na fizičkom tijelu životinje). Tako se dobije broj 666, Antikrist.

Sva lažna duhovnost pada na zemlju suočavajući se sa svojim stvarnim licem lažnosti a što je predvorje obznane Lica Božjeg. Dokaz te sučeljenosti jeste i u brojčanom zbiru tri šestice, a što je broj 18, život Fatimin.

Žena, dalje, porađa dijete, muško koje će upravljati svim narodima željeznom palicom, dok zmaj želi da proždre dijete. "Željezna palica" jeste vlast Imama Mehdija a.s., ono gvožđe koje je "objavljeno i u kojemu je velika snaga". Tom duhovnog snagom (tj. rasvjetljavanjem iznutarnjeg jedinstva svih religija kroz religiju ljubavi) se "upravlja svim narodima" od strane Pola. Tačnije, oni (narodi) se upravljaju po njoj; duhovna obnova se (samo) izvanjski nadaje kao "palica".

Nema ni govora ni o kakvoj prisili jer to onda ne bi ni bila velika obnova već diktatura sa vjerskim predznakom, što je nezamislivo, pošto čovječanstvo usvaja do tada neviđena znanja, uzdiže se svojoj krajnjoj tački, a to uzdizanje i jeste upravo (po) preko unutarnjeg. Zato je svaki vanjski oblik sile isključen, jer se ljudska unutarnjost ne može prisiliti ni na šta ("U vjeri nema prisile" - kaže Kur'an. Ako se ovo odnosi i na puko izvanjsko očitovanje vjere, šta tek reći za ljudsku nutrinu koja zauvijek ostaje nedotaknuta vanjskim). Ono što danas zovemo vlašću (politička, ekonomska ili državna dimenzija) tada će biti lišeno svakog smisla. Velika obnova i jeste potpuno jedinstvo čovječanstva, religija ljubavi koja (budući da i sada može biti proživljena od strane duhovnih pojedinaca i grupa) stiže do svoje krajnje tačke. "Božja crkva je sveta, a to ste vi" - kaže Isus.

"Njezino dijete bi odneseno k Bogu" - kaže se dalje u Ivanovom otkrivenju, "i Njegovom prijestolju". Ovo je okultacija Imama, njegovo zakrivanje prije "vladanja željeznom palicom", kako Ivan kaže ali ukazuje i na samu bliskost Bogu koja je preegzistentnog karaktera. Bog je 14 prečistih osoba stvorio od Svoje Svjetlosti a duše njihovih sljedbenika od tračaka njihove svjetlosti, dakle njihovi sljedbenici imaju u odnosu na njih "prijestolni" položaj kakav oni imaju u odnosu na Boga. Žena zatim bježi u pustinju, gdje joj je Bog pripravio sklonište i da tu bude zbrinuta 1260 dana. Ovo "zbrinjavanje" jeste "sklonište" pleromatskog čovječanstva, odakle se linijom otac-sin, dakle "horizontalno" pojavljuje 9 svetih Imama, Husejnovih potomaka. Jednom prilikom je Poslanik stavio ruku na Husejnovu glavu (koji je tada bio još dijete) i rekao: "Devet će Imama biti poslije njega, od kojih je posljednji Podrška".

Da je to tako, vidimo ukoliko napravimo zbir "brojeva skloništa" a to je broj 9 (1 +2+6+0=9) i ovim zbirom se hronološko vrijeme posuvraćuje svetoj suptilnoj vertikalnoj "formi". Ako pak broj 9 saberemo sa njim samim (a što je vertikalno, duhovno srodstvo) dobijemo broj 18 (9+9) a što je život Fatimin (umrla sa 18 godina). Kako je broj 18 zbir 3 šestice "Božje sklonište" najboljih se suprostavlja najgorim (ili najgorem stanju). Ovaj broj skloništa također daje jedan Božji dan (1000 god po Kur'anu)+260 dana. Ako na taj broj dodamo 100 Božjih imena dobijamo broj 360, a što je broj dana u godini. Ovo ukazuje na različite kategorije vremena a što Ivan, dalje, naziva "jedno vrijeme", "dva vremena" i "pola vremena". Tu žena, daleko od zmije, biva zbrinuta. "Jedno vrijeme" je Fatimin zemaljski obzir, "dva vremena" jesu "vremena" dvije svjetlosti čija je ona nositeljica (Poslanstva i Vilajeta) a "pola vremena" jeste "međuvrijeme" Imama El Mehdija. Budući da su to "3 vremena", svako ie suprostavljeno jednoj šestici i kao takvo istječe iz "Božjeg skloništa", i to istjecanje, sami "kraj" vremena je početak posljednjeg obračuna. Tada, po Ivanu, nastaje rat na nebu.

Anđeo Mihael (melek Mikail) protiv Zmaja. Mihael upravlja svijetom prirode, egzistencijom "živog bez duše". Sva materija se u svojoj nebeskoj praslici ("nebo" je mjesto gdje se vodi rat) razbuđuje, vraća svojoj prvobitnoj prirodi u borbi protiv zmaja "tehnologije" i lažnosti, "zemlja će mu (Mehdiju) izručiti riznice svoje" - kaže Poslanik Muhammed. I "bi zbačen Zmaj Veliki, stara zmija, ona koju "nazivaju đavao i sotona, Zavodnik cijeloga svijeta". Potpuni pad lažnih vrijednosti, spiritualna dimenzija njihova razobličavanja, priprema za Armagedon jer jaki glas s neba govori: "Đavao siđe k vama u velikom bijesu, znajući da malo vremena ima".

Sada, na zemlji, zmaj progoni ženu, "nositeljicu dva svjetla" koja je "porodila muško". (Mehdi je od njenog potomstva). Ženi se tada dadoše dvoja krila velikoga orla kako bi odletjela u pustinju, u svoje sklonište! "Veliki orao" jeste cjelina vlasti Čiste Kuće, orao kao vladarska ptica je odviše jasan simbol. Jedno krilo orlovo je Poslanik Muhammed; njen otac i prvo svjetlo, drugo krilo jeste Imam Mehdi, njen "sin" i drugo svjetlo, te tako Fatima na krilima Poslanstva i Vilajeta (Oca i Sina i Duha Svetog koji je ovdje predstavljen u liku

orla) odlazi u pustinju, gdje je njeno sklonište. Ova "osamljenost" je svakako slika posljednjeg vremena u kojoj su oni najdubljeg znanja nepovratno izdvojeni (te "pustinje" za pobožne ljude su osobenost svakog vremena a naročito sada, kada je raskol oficijelne vjere i živućih mistika tako očit i paradoksalan u toj očitosti. Kako vrijeme bude prolazilo taj raskol će bivati sve veći sve do časa kada će "vjera završiti sa pojedincima kako je i počela"). Dakako, unutarnja stvarnost "skloništa", vidjeli smo, znači bit svjetlosnog čovječanstva. Zatim zmija "izbaci iz usta vodu kao rijeku, kako bi je odnijela". Opće stanje zla postaje "spoznajom" uronjenom u rijeku života, no zemlja guta vodu jer je "mjesec pod nogama žene", duhovna snaga Pola odnosi prevagu. Rat sa ostatkom ženina potomstva upravo je rat sa Polom, El Mehdi je ostatak Fatiminog potomstva. S njim su oni "koji se drže Zapovijedi" (Imamove) i imaju svjedočanstvo Isusovo koji se na zemlju vraća zajedno s Polom. Vidjeli smo da Ivan motri 24 starješine pred Bogom, Muhammedove Imame i Kristove apostole. "Morski žal" je identičan "pjeni koju more odnosi", (Imam Ali je naime, rekao: Mi Imami smo vodiči, mi poučavamo naše sljedbenike, ostali su samo pjena koju more odnosi) onoj pjeni koju odnosi more života natrag u sebe, sva prozirnost i neutemeljenost znanja koja se horizontalno raspršuje. Žal, obala sa koje se promatra kraj, konačnica i svi talasi Poslaničkih poruka se vraćaju moru Božanske Mlosti, no oni "bez Vodiča" ostaju tek pjena. Žal, dakle treba motriti dvostrano, kao Božansku Mlost i život sam koji je uronjen u tu Milost. Zatim Ivan opisuje zvijer iz mora. Ona ima 10 rogova i 7 glava, i na njezinim rogovima 10 kruna a na njezinim glavama bogohulna imena.

Na početku se pojavljuje identičnost sa zmajem (7 glava i 10 rogova) a na rogovima 10 kruna. Ponovo imamo broj 17 (7+10) kao simbol zla paralelan broju godina vlasti Imama (također 17 god.), no, za razliku od zmaja koji treba biti motren nečistotom općeg stanja (jer je u zmaja na "7 glava 7 kruna" a to je broj 14, čistih od grijeha, koji su nasuprot zmaju, tj. svemu što on predstavlja) zvijer iz mora ima krune (dakle, "namjesništvo" zla) na rogovima. Aluzija na Armagedon, posljednji obračun. Ukupan zbir (glava, rogova i kruna zvijeri) je broj 27 (14+13), a što je 14 nebeskih osobnosti odnosno svjetlosni zbir kuće i 13 zemaljskih osobnosti koji Obznanjuju (Poslanik i 12 Imama). Fatima nije imala zadatak da bilo šta javno obznanjuje (nije bila ni Poslanik ni Imam) te

je zato izostavljena u fizičkom obziru koji ima javni odnos spram vanjskog svijeta, bilo kroz Poslanstvo ili Imamat. Matematička dimenzija se nužno pojavljuje kao zakonitost uspostave sklada. Pošto prema Islamskom Učenju vjera ima 10 stepeni koji se kao stepenice uzdižu jedan ponad drugog, 10 kruna na rogovima zvijeri jesu" 10 stepeni Antikristovih", suprostavljajuće snage su u posljednjem vremenu dakle u "ravnoteži", sve do konačne pobjede. "More" nam predočava sve mračne dubine čulne egzistencije, onu najdublju tamu "podsvijesti", haotično izranjanje zla iz mraka apokalipse. Bogohulna imena na glavama zvijeri jesu svakako znakovi krajnje duhovne izopačenosti koja je takva da se ovdje predočavaju i vizualno. Pošto su Imami Božja Imena, nasuprot njih su bogohulna imena (Islamske predaje kažu kako će Dedžal, Antikrist imati na čelu ispisana slova KFR - što je aluzija na poricateljsku moć). Dakle, poricateljska moć spram moći Istine, "glava" je odviše jasan znak duha. Zvijer je nalik leopardu što treba biti motreno kao brzina "pola vremena" u koje se sklanja žena (nadolazak Imamov). Leopard je životinja "crnog kontinenta" što je vraćanje prapočelu, početku ljudskog hoda jer je Adam krenuo iz Afrike da susretne Evu; historija "svete afrike", ne geografske činjenice. Također, "crnina" ukazuje na krajnju granicu zla, jer "njihove kože će svjedočiti". "Leopardova koža" je sveopšta povezanost i isprepletenost u zlu, dok noge zvijeri koje su kao u medvjeda nagovještavaju hod istorije koji nalikuje "buđenju iz zimskog sna", proljeća koje se (ipak) rađa. Ralje zvijeri su poput lavljih. Lav kao kralj životinja svakako govori o moći Antikristovoj kojom on "guta" sve uspostavljene odnose i vrijednosti, bezskrupulozna vlast ruši sve obrazce i do tada uspostavljene sisteme. Vladar "pustinje u duhu" proždire tiranski cijelo čovječanstvo (ideje, ideologije i si). Zmaj daje zvijeri svoju moć i prijestolje i veliku vlast. Jedna od njezinih glava kao da je nasmrt priklana, ali joj smrtonosna rana zacijeli i sva se zemlja zanese za zvijeri, te se pokloniše i Zmaju i zvijeri. Brojčano, sve opet govori o Imamu u dolasku. Vlast dana zvijeri je 42 mjeseca (4+2=6), 7 glava zvijeri, jedna "kao priklana", (7-1=6) 6+6=12 (Dvanaesti Imam). Ovaj "zanos" cijele zemlje, put lažnog spiritualizma i opijenosti može se pratiti već sada (sva se zemlja zanese za zvijeri). Antikrist dakle, zadobija brojne sljedbenike. Zvijer huli protiv Boga i dano joj je da zapodjene rat sa svetima, dana joj je vlast nad svakim plemenom i pukom, i jezikom i narodom, poklonit će joj se svi

stanovnici zemlje čija imena nisu zapisana u Knjizi života Jaganjca koji je bio zaklan, od postanka svijeta - piše Ivan. "Ima li ko uho, neka počuje: Je li ko za sužanjstvo, u sužanjstvo će ići; ima li ko da mačem bude pogubljen, mačem će biti pogubljen. U tome je ustrajnost i vjera svetih". Navješćuje se uspostava pravde, koja opet treba biti motrena kao kosmička, jer "uho koje pamti", ono "uho koje čuva od zaborava" jeste Imam Ali, veliki potres, pečat Apsolutnog vilajeta (kada je spušten Kur'anski stavak - "I, da to sačuva od zaborava uho koje pamti", Poslanik je rekao Aliju - Molio sam Boga da ti budeš to uho). Zatim Ivan u svom otkrovenju vidi zvijer iz zemlje. Ona ima dva roga nalik jaganjcu, a govoraše kao zmaj. Polaritet pred konačni obračun (samo su 2 roga, za razliku od zvijeri iz mora) biva sve jasniji, miješaju se žrtva (jaganjac) i strahotnost izvanjskog (zmaj). Izvršna snaga zla, potpuno zemaljsko zlo, slika dualnosti dobra i zla se izoštrava i cijeli svijet se povodi za tim. Zvijer čini veliki znamen i zavodi ljude (Islamski Antikrist se zove Dedžal, riječ "dedžele" znači zavoditi, obmanuti).

"I dano joj je da podari duh liku zvijeri, kako bi lik Zvijeri progovorio..." - nastavlja Ivan. Lažna spiritualnost (kao i prava sa druge strane) doživljava svoj zenit. Islamsko učenje o Antikristu kaže kako će on imati moć proživljenja ljudi, ali samo jedanput. Prema istim izvorima Antikrist neće imati jedno oko i jednu obrvu, a "nedostatak oka" je identičan "zacijeljenoj rani" Zvijeri, onoj glavi koja samo što nije bila presječena, obzir cjeline i potpunosti koji može biti opažen jedino na suprotnoj strani (glava zvijeri je 7, a to je savršen broj, dok Dedžal, Antikrist "nema oko" upravo zato jer mu u potpunosti nedostaje dimenzija istinitosti). Ono "nutarnje oko" koje on "nadomješta" čudima. Zavođenje kao savršenstvo. Naredbom Zvijeri svima (ljudima) se udara znak na "njihovoj desnoj ruci ili na čelu, te da niko ne mogne ni kupovati ni prodavati, osim onoga ko ima žig, ime Zvijeri ili broj njezina Imena. Ovdje treba mudrosti; u koga je uma, neka izračuna broj Zvijeri, jer to je broj čovjeka. Njegov je broj 666". Desna ruka je svakako anđeoska strana, svjetlosni obzir ljudske aktivnosti, njena neporočnost (nasuprot lijevoj strani koja je Sotonska). Misli se na dimenzije čovjekove raspolućenosti u tvarnom svijetu a ne prostorne odrednice na ljudskom tijelu. Čelo je "organ poklonjenja" Bogu, te se upravo zato Sotonski duh i "obara" na ta mjesta (desna ruka i čelo) čime se sugeriše krajnji gubitak svega moralnog kod većine čovječanstva, ljudska bića sve više postaju nalik životinjama, zbiljski ali i fizički. Kupovina i prodaja samo za one koji imaju satanski žig ukazuje koliko će sve ono što mi danas zovemo "robno-novčani odnosi" ili ekonomija svijeta naći utočišta pod okriljem lažne spiritualnosti, i biti stavljeno u službu neistine. Mikro pojavu te vrste danas možemo vidjeti u obliku služenja raznim osnivačima sekti, od kojih su mnogi milijarderi zahvaljujući prilozima sljedbenika. Suštinski, u pitanju je ista stvar, koja u doba Antikrista biva dovedena do perfekcije; "Ime zvijeri" u sebi, svaki sljedbenik sekte stavlja na vlastito čelo, čini ga javnim i to je jedna od osnovnih karakteristika pseudoduhovnosti, razobličavanje ličnosti u svrhu manipulacije i vladanja jer grijeh koji preokretom života treba da bude distanca ka zlu i polazište ka dobru u sekti postaje "općim dobrom". Stanje sljedbenika je vlasništvo gurua, time on postaje ovisan i gubi slobodnu volju. U izvornoj, pak duhovnosti se također traži poslušnost, ali ona ničim i nikako ne treba biti materijalizirana, a svaki sljedbenik može napustiti učitelja bez ikakvih posljedica. Pokornost je nužna ali ona nikada nije nametnuta. Broj Zvijeri je broj čovjeka, 666.

U odjeljku 19 Ivanovog Otkrovenja a prije "tisućugodišnjeg kraljevstva" govori se o posljednjem sukobu dobra i zla; gdje Ivan opisuje Imama Mehdija a.s., odnosno Kalki Avatara.

Konjanik na bijelcu

"I vidjeh otvoreno nebo, i gle: konj bijelac. A njegov se konjanik zove Vjerni i Istiniti, po pravednosti on sudi i vojuje. Njegove su pak oči kao plam ognjeni, a na glavi njegovoj mnoge krune. On nosi napisano ime koje niko ne zna do on sam. Zaodjenut je ogrtačem natopljenim krvlju. A ime mu glasi: Riječ Božja. I vojske su ga nebeske pratile na konjima bijelcima, odjevene u najfiniji lan, bijel i čist, iz njegovih usta izlazi britak mač da njime udari narode i upravljat će njima željeznom palicom. I on gazi vinski tijesak srdžbe i gnjeva Boga Svevladara. Na njegovu ogrtaču i na njegovu stegnu napisano ime: Kralj kraljeva i Gospodar Gospodara". "Otvoreno nebo", u Ivanovom viđenju jeste kraj okultacije Imama, nebeski otvor svjetlosti, one Sunčeve

svjetlosti kojom je Fatima zaogrnuta dok je Mjesec (Imam na zemlji) ispod njenih nogu. Sada, u doba okultacije, Pol je koristan zemlji poput sunca iza oblaka, "otvor" je kraj zakrivanja. Konj bijelac je jasan simbol vlasti, pobjede i čistote izvorne vjere. Konjanik se zove vjerni i istiniti, vjernost izvornom monoteizmu i vjernost sljedbenika tokom okultacije, onih koji su "na istini". U Kur'anu jedan odjeljak nosi naslov "Vjernik". Ta sura je prepoznatljiva po vjerniku iz Mojsijevog vremena, članu faraonove porodice koji je "krio vjerovanje svoje". Taj princip tajnosti je od izuzetnog značaja kao naznaka veće tajnosti, vjernosti tajni Svetih Imama, a o čemu govore i neki stavci sure "Vjernik", stavci koji ukazuju na posljednje vrijeme i konačno razrješenje tajne Božanskog Jedinstva.

Ajet 11 kaže: "Gospodaru naš" - reći će oni, "dva puta si nas usmrtio i dva puta si nas oživio, mi priznajemo grijehe naše, pa ima li ikakva načina da se izađe". Ajet 12: "To vam je zato što niste vjerovali kad se pozivalo Allahu Jedinom, a vjerovali ste ako bi Mu se neko drugi smatrao jednakim. Odluka pripada jedino Allahu, uzvišenom i velikom".

Ivan kaže da se konjanik zove Vjerni i Istiniti, dakle vitez (Imam) viđen dok je (ili kad je) na konju, što je "događaj Imama" kojega Ivan sasvim ispravno motri pod obzirima vjere i istine jer snaga koja je (i) izvanjski događaj neminovno spaja vjeru sa istinom budući da se sama istina vjere obznanjuje. Ajet 11, jasno govori o "dvije smrti" i "dva proživljenja". Pošto Islam ne priznaje reinkarnaciju ovdje se radi o ponovnom vraćanju (na zemlju) nekih ljudi. Broj ajeta (11) jasno ukazuje na 11 Imama čije je vrijeme već ozbiljeno na zemlji i sada se (neki od njih) vraćaju. Imami, Ali i Husejn sigurno dolaze dok za ostale postoje podijeljena mišljenja i "nejasne" naznake. Zajedno s njima (najboljim ljudima) vraćaju se i najgori ljudi što Ivan vrlo jasno motri u svom otkrovenju a što smo već vidjeli. Ovo učenje o "ponovnom vraćanju" (El-Redža) koje mnoge Islamske škole uopšte ne poznaju prisutno je u cijeloj Ivanovoj Apokalipsi, neminovnost tog povratka istječe iz savršenosti forme ljudske, njene nebeske istine. Da je ponovno vraćanje direktno vezano za "istinu onog ko ispravno vjeruje" (viteza na konju bijelom) potvrđuje naredni ajet, ajet 12, sure "Vjernik" koji ukazuje da je nemogućnost izlaska iz zablude (uprkos pokajanju) posljedica neispravnog vjerovanja u Božju Jednost. U ajetu 11 zablude su predočene kroz "paklene muke" što potvrđuje da je Imam kao lice Božje, svačiji raj ili pakao.

Ajet ne kaže da ljudi nisu vjerovali u Boga već da ne mogu izaći na svjetlo istine jer nisu prihvatili poziv Božanskom Jedinstvu čiji realitet bez Imamologije propada u bezdane antropomorfizma i agnosticizma. Jer, nastavak ajeta ("a vjerovali ste ako bi Mu se neko drugi smatrao jednakim") upravo i govori o antropomorfističkoj slici, gdje se Božanski Atributi motre kao ljudski, a što bez priznanja i prihvatanja uloge Pola, biva neminovnost. Jer kada se na kraju ajeta kaže kako "odluka pripada jedino Allahu, uzvišenom i velikom" jasno je da je Imam ta odluka (podrška) ili nalog Božji, jer "Bog ima ljude čiju srdžbu je učinio Svojom, i zadovoljstvo Svojim". I zato se ta odluka vezuje za Božanske Atribute Uzvišenosti i Veličine jer Božanska Bit ostaje zauvijek nedosezljiva. Iz ovog se vidi da je Ivanova vizija istinita, jer "on po pravednosti sudi i vojuje" ("Ko želi veličinu, pa sva veličina je u Boga" - kaže Kur'an, čime se jasno ukazuje na nedosezljivost Biti). Oči su mu kao plam ognjeni a na glavi mnoge krune. Ovo je izmjena ljudskog pogleda na sve stvari, zadobijanje srčanog vida (čovječanstva) jer Isijavanje iz Imamove zapovijedi spaljuje svu fatamorganu čulnog i imaginativnog, shvaćenog na način jedine ili prevlađujuće realnosti. Mnoge krune na glavi sugerišu mnogostrukost, cjelinu znanja ali i podčinjavanje "izdvojenih" obzira motrenja (volju za moć prije svega) te svih nauka koje se promatraju kao "odvojene od vjere". Zabluda scijentizma, svakako je vidljiva forma tog. Nosi napisano ime koje ne zna niko osim njega. Ime Imama Vremena je ezoterijska tajna, jer je on nosilac najvećeg pologa "kojega odbiše nebesa, zemlja i planine" i unutarnjost te "stvari" koju je tegobno nositi ostaje biti tajnom, te zbog toga vrijedi pravilo da je u dobu okultacije zabranjeno spominjati Ime Imama Vremena (jasno je da se ovo odnosi na posezanje u duhovno ime, opštepoznato je da mu je izvanjsko ime Muhammed, a njegovom ocu Hasan). Zaodjenut je ogrtačem natopljenim krvlju. Iako ovo neodoljivo asocira na oblik rata, smisao je puno dublji. Krv je tečnost života, i kao što kry raznosi hranljive materije (fizičkim) organizmom tako i "tečnost" duhovnog organizma (ogrtač je jasan simbol) biva "raznešena", tj. rasprostranjena zemljom. Ta "duhovna tečnost" jesu sva do tada nepoznata znanja, zemlja tim znanjima biva preplavljena, "natopljena". Do obznane Pola samo dva ogranka (cielokupnog) znanja će biti poznata. dok će on objelodaniti još dvadeset pet dijelova, "natopiti" čovječanstvo do tada neviđenim spoznajama. Da se kojim slučajem radi o znacima fizičke borbe, Ivan bi zacijelo vidio konjanikov mač natopljen krvlju (a ne ogrtač). No, sami mač Ivan vidi kao "britki mač koji izlazi iz usta", (Imamovih) jasan znak duhovne (koja je najprije verbalna) borbe a kako je i navijestio Poslanik Islama govoreći o Imamu Mehdiju: "On će se boriti za duhovno privođenje, onako kako sam se ja borio za njegovu doslovnu primjenu" (obznanu spuštenog). Tako unutarnje biva vanjsko (ogrtač natopljen krvlju). A ime mu glasi - Riječ Božja, nastavlja se u Ivanovom Otkrovenju. Dok je Imam na konju (vlast duhovnog koja se još nije "dotakla" zemlje, čistota vjere) Vjerni i Istiniti su njegova Imena (koja su i Božja Imena preko kojih se on navlastito i obznanjuje). Nakon takve obznane Imamovo "ime glasi - Riječ Božja". Pošto je u pitanju dimenzija oglašavanja (dostupnost iznutarnjih smislova svih Božjih Knjiga) Imam se obznanjuje kao Riječ Božja čime se "spaja" sa Isusom, njih dvojica, skupa dolaze na zemlju, upravo to je dvostruki aspekt borbe za "duhovno privođenje". Za Isusa Kur'an kaže kako je "Riječ Božja udahnuta u Merjemu", (Mariju) znak Milosti Božije, riječ dostavljena preko anđela Gabrijela. Ovim Imenom se postiže zemaljska identičnost Isusa i Mehdija. Ova "transformacija" Imamovog Imena u "Riječ Božju", ponovo se nadaje kao spoj Kristologije i Imamata. No, "riječ" ili "Riječi Božje" jeste oznaka i za Mojsija (onaj sa kojim je Bog razgovarao). Na ovaj način se Zakon (Mojsije) i Put (Isus) objedinjuju na način ezoterijskog imena Imama Mehdija a.s. To je britki mač Imamov kojim "udara narode", gdje je "gornji dio" Put (Isus), a "donji dio" mača Zakon za fizičko (Mojsije), onaj oštri dio kojim se udara po zabranjenom. No, kako Imamov mač "izlazi iz usta" to je ustvari duhovno privođenje koje ima dvostruku dimenziju. "Željezna palica" kojom upravlja je, vidjeli smo, duhovna snaga, "gvožđe koje je objavljeno i u kojem je velika snaga" (Kur'an) te nema ni govora o bilo kakvoj "vlasti sile", niti riječ "država" ima ikakvog smisla u Kraljevstvu Nebeskom.

"I on gazi vinski tijesak srdžbe i gnjeva Boga Svevladara. Na njegovu ogrtaču i na njegovu stegnu napisano ime: Kralj Kraljeva i Gospodar Gospodara". Isus kao utjelovljenje Samilosti ne može preuzeti Atribut Božje srdžbe i gnjeva Boga Svevladara, to preuzima Imam. No, vinski tijesak je jasna aluzija na tajnu večeru, na grožđe koje tek treba da se pretvori u vino. Upravo je ovo "gaženje" od strane Imama zamjena za hljeb posljednje večere jer mudrost (hljeb) postaje javna i sveopšta, i zato on "gazi" (razjašnjava) ono što je Isus razlomio rukama. Ivan prije toga vidi vojske nebeske koje prate Imama, na konjima bijelcima, odijevene u najfiniji lan, bijel i čist. Nevidljive ezoterijske hijerarhije se obznanjuju, Armagedon je njihov rat i ništa iz vanjskog svijeta ne dopire do njih niti ih može ugroziti svjetovna sila i sve što ona znači. Lan je jasan simbol te nedotaknutosti vjere jer Đainski mudraci (u Indiji) i danas nose laneno platno na usnama dok jedu i piju kako ne bi povrijedili nijedno živo biće (paze da tokom konzumacije jela i pića ne bi povrijedili mušicu ili mikroorganizme). Tako je "bijeli lan" stanje najvećeg viteštva, sile koja se usmjerava samo ka sebi. Bog se opisuje kao Svevladar. Pošto je Božji čovjek "ruka Božija" i "Nalog Božiji" jasno je da je ovo vlast Pola, vlast koja je plod transformacije "grožđa u vino" što je sublimna snaga Božanske srdžbe i gnjeva koji se ozbiljuju na zemlji preko Božjeg Imena Vladar. Zatim se na Imamovu ogrtaču (duhovna inicijacija) i stegnu (duhovno rodbinstvo, oni na koje se ta inicijacija odnosi) obznanjuje napisano Ime: Kralj Kraljeva i Gospodar Gospodara. Obje naznake ukazuju na krajnost, na kraj (posljednji od kraljeva i gospodara) ali i na prvenstvo (prvi od kraljeva, gospodara). Tako se na samom kraju spajaju, pečat Apsolutnog Vilajeta, Vječni Imam kroz istoriju, Ali a.s. i pečat Muhammedanskog Vilajeta, Muhammed El Mehdi a.s. kroz realizaciju Božanske Svevlasti (ona postoji i sada, tada biva kosmičkom pravdom). Ivan zatim govori o anđelu koji poziva na "veliku gozbu Božju" sve ptice što lete vrh neba, da se najedu mesa čime se navješćuje konačni obračun u kome duh pobjeđuje tijelo (ptice duše se obaraju na "ostatke" pokorene tjelesnosti) što je tada općenito stanje "pobjede", tj. trijumfa duha.

"I Zvijer bi uhvaćena i s njom Lažni prorok - onaj koji je u njezinu prisustvu učinio znamenja i njima zavodio one koji su primili žig Zvijeri i klanjali se njezinu liku. Oboje bjehu živi bačeni u ognjeno jezero što gori sumporom. A ostali bijahu pogubljeni Konjanikovim mačem - onim što izađe iz njegovih usta - i sve se ptice nasitiše njihovim mesom".

Ovaj dio vizije je potpuno identičan Islamskim predajama o posljednjim danima. "Lažni prorok" (Dedžal) je "činio znamenja i zavodio", vidjeli smo da samo ime Antikristovo znači zavođenje (dedžele - zavoditi, obmanjivati). Satanske snage bivaju poražene, Antikrist biva živ bačen u ognjeno jezero što gori sumporom. Titus Burckhardt piše kako se "muški" karakter sumpora može gledati u njegovoj "plahovitosti", "vatrenosti", ali isto tako i činjenici da on "ustaljuje" i "boji" nestalnu živu. Sumpor u određenom smislu korespondira Duhu a živa duši, piše on, te dodaje kako "sumpor ima, očevidno dva kontradiktorna aspekta, očvrsnuće tijela ali i njegovu suhoću i tvrdoću. On se tako pojavljuje kao prepreka pročišćenju, i samo kad je "supstancija" u potpunosti rastvorena, sumpor se pojavljuje, otkriva se kao kreativni uzrok nove i "plemenite" forme. Prije samog Suda, Ivan u svom viđenju otkriva kako "đavao, njihov Zavodnik, bi bačen u jezero ognjeno i sumporno, gdje

Kalki Avatar na bijelom konju

već bijahu Zvijer i Lažni Prorok. "I bit će mučeni dan i noć u vijeke vjekova". "Supstancija" je sami oganj te se i sumpor spojen s njom otkriva kao uzrok nove i "plemenite" forme. Jer Božja Milost nadvladava Božju Srdžbu i obuhvata cijelo postojanje bez izuzetka i tako se mora promatrati i "vječnost" pakla. "Nova nebesa i nova zemlja" (ovdje se Ivanovo viđenje u potpunosti poklapa sa Kur'anom) znače i obznanu "novih" Božijih Imena jer je Poslanik, obraćajući se Bogu rekao: "Jednog dana će Te proslavljati Imenima koja sada ne znam". A "nova Imena" su nove realnosti, život je jedan i on se nastavlja, "stvoreni ste za vječnost, vi se samo selite iz jedne kuće u drugu", kaže Poslanik.

Kalki avatar je Imam el - Mehdi a.s.

Vitez

Viteška čast negira nasilje ali se najbolje iskazuje u ratu

Često možemo čuti kako je protekli rat iznenadio ljude. Vjerovalo se u Jugoslaviju (iz ovih ili onih razloga) a "bratstvo i jedinstvo" bijaše logična posljedica nade u komunizam. Mlađi naraštaji zanemaruju (neke) blagodati bivšeg režima dok starije generacije previđaju evidentne slabosti i sa nostalgijom maštaju o nekadašnjoj utopiji. U Bosni su se ljudi opirali ratu a mitinzi sa pozivima na mir bijahu česta pojava 90 - tih godina. No, nacionalizam je već uzeo korijena a suprostavljene političke volje su sve opasnije razmišljale o sukobu. Danas, kada je (nadati se) sve završeno, učestalo se javljaju teorije zavjere u kojima se jasno naziru prsti velikih sila u raspadu zajedničke nam države. To ne samo da nije isključeno već je i vrlo vjerovatno budući da planetom zemljom caruje moć pa su i ciljevi kreirani shodno interesima moćnih. No, da bi bili bar prividno prihvatljivi zaodijevaju se u ruho "pravde". Povijest će također dati svoj sud, sud koji se u svakom momentu tek "čeka" jer učesnici ratova umiru a arhive se po pravilu otvaraju pedesetak godina kasnije, kada od činjenica i fakata više nema nikakve koristi.

Doživjet će neko - lakonski odmahuju rukom svi koji sanjaju "koricu hljeba" i načine kako do nje doći. Borci i radnici izdani, nesvjesni da prolaznost gazi sve i sve oprašta.

Ipak, ništa nas ne spriječava da događaje pamtimo, čak i protiv svoje volje jer je priroda duboke patnje uvijek neizbrisivost. Čak i kada mislimo da smo zaboravili (i one male) nevolje one najedanput izrone iz mraka, dolutaju iz tame i nametnu se jer se tuge često vraćaju a radosti nikada. Zato grabimo sreću, svjesni da brzo nestaje.

Kako god, rat je počeo 1992. godine. Stolac, gradić poput bilo kog drugog. Svaki prividno nevažan a poznat po nečemu svom i svaki tvrdo uvjeren da ono što se u njemu događa "nema nigdje" (drugo). Razumljivo, jer malograđanština obiluje komplimentima na svoj račun, ništa specijalno za naše

sokake. Tako se smjenjuju provincijske zablude i istine a život optrajava i vrijeme odnosi sve. I ljude i događaje. Sve do posljednjeg prijeratnog dana se vjerovalo u izbjegavanje sukoba, htjelo se vjerovati.

Zatečeni granatama i paljevinama građani su se nastojali pribrati jer je neprestalni strah neizdržljiv a moć navike jaka pa se na kraju prihvata i ono čega se poslije stidimo. Nevjerica je lebdila nad zemljom ("ko zakuha?") ali ne dugo jer su smrt i ubijanje postali svakodnevnica. Uskoro smo počeli koriti sebe zbog "naivnosti" koja je poslovična i tradicionalna. Ipak, zajednički život je trajao decenijama i zajedništvo nije bilo lako srušiti.

Vojnici su hapsili dojučerašnje komšije a civili zgađeno okretali glavu od dugogodišnjih prijatelja, nalazeći opravdanja u koja ni sami nisu vjerovali. "Mora se" - bila je obavezujuća mantra a malobrojni koji su imali hrabrosti odupirati se postajali bi izdajnicima svog naroda i preko noći "nestajali". Danas se mnogi neodlučno pitaju "zašto nam je sve ono trebalo?" - zaboravljajući da je ratova bilo i prije te da zlo ne traži ničiju dozvolu za svoje postojanje. Preživjeli sudionici Drugog Svjetskog rata su međutim uvjereni kako se ništa ne bi desilo da je "Tito živ", gunđajući tiho i pakosno protiv nacionalnih stranaka. Oronuli starci se čude, jer sve je trebalo stati s njima. I vrijeme i rijeke nevolja.

Muhammed a.s. je rekao: "Smutnja spava, neka je Božje prokletstvo na onog ko je probudi". Iz ovog proističe da je smutnja stalno prisutna (kao mogućnost) ali "spava" usljed mnogih okolnosti jer ljudi po prirodi teže mirnom i spokojnom životu. Zato drugi dio hadisa izriče prokletstvo na onog ko je probudi pošto tek jedan mali plamičak zapali cijelu vatru. Distanca od bilo kakvog izazivanja nasilja je u osnovi svih velikih religija. Zato je Isus rekao kako je "svakom danu dosta njegova zla" jer je i malo zla previše za svakog čovjeka.

Kako je rat odmicao došlo je do formiranja Stolačke brigade "Bregava". Prijavljivali su se kako Stočani, tako i momci iz okoline, obavezna mobilizacija još se nije sprovodila u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Evidentan priliv većeg broja dobrovoljaca je ohrabrivao ali oružja nije bilo dovoljno, čak ni pješadijskog a o tenkovima i artiljeriji i da ne govorimo. Ipak, ljudi se u nevolji snalaze i čiste puteve i staze za koje do jučer nisu ni vjerovali da postoje. Tako je počeo "ilegalni" uvoz oružja jer je Bosna bila pod embargom. Amerika je bila ključni faktor i pomagala narodu a zeleno svjetlo za doturanje oružja je redovito davano. Znalo se i "zažmiriti" na neke pošiljke, što je oduvijek dio politike i različitih interesa. Bez Američke pomoći opstojnost Bosne bi bila dovedena u pitanje.

Rat, najokrutnija zemaljska stvarnost. Postoji jedino na ovom svijetu, na drugim svijetovima nasilja nema ili ga bar ne poznajemo. No, uprkos tome, čovjek je Božji namjesnik na zemlji ("Ja znam ono što vi ne znate" kaže Bog melecima vezano za zlo čovjekovo). Ljudsko biće je svakako najpovlaštenije u cijelom svemiru.

Smotra brigade "Bregava"

Govoreći o izgonu iz raja Adema i Have (te cijelog još nerođenog ljudskog roda) Ku'ran govori: "Izlazite iz njega svi, jedni drugima bit ćete neprijatelji". Suprostavljenost je dakle neizbježna posljedica silaska a bipolarnost stvorenog "metod" spoznaje. Stvari na ovom svijetu spoznajemo preko njihovih suprotnosti, drugog puta nema.

Posljedica čovjekovog pada jesu i "ego" te ljudske strasti koje potiču od tijela te je zlo na zemlji neizbježno, utkano (kao mogućnost) u ljudske duše. Postojanje kao takvo traži odgovore na pitanja smisla života, a odgovora nema bez potrage.

U prvobitnom džennetskom stanju nema neprijateljstva, duhovi (još nerođeni na zemlji) borave u jedinstvu s Bogom i drugima budući da izdvo-

Senad Zećo, jedan od istaknutih boraca Stolačkog kraja

jeni individualiteti ne postoje u smislu pune i svjesne razdiobe i odvajanja od drugog i drugačijeg. Duh je nesposoban za razlikovanje dobra od zla i poznaje samo "dobro" u njegovom iznutarnjem optrajavanju kada svjesnost čovjekova (osim u Božjem znanju) nije niti uspostavljena na način razlučivanja koje bi rezultiralo posve jasnim naznakama (kao na ovom svijetu). Duše ne prebivaju izvan granica uspostavljene samodovoljnosti niti postoji zapitanost koja bi bila "vanjska".

Tek silaskom na zemlju, najnižu tačku univezuma, odnosno najmračniji svijet, ljudsko biće razaznaje dobro i zlo te razlike između ovo dvoje. Bez silaska duh bi bio bezgranično siromašniji i on na zemlji proširuje i mijenja svoj opseg. Širenje svijesti je nemoguće bez težnje ka dobru a takva težnja opet nemoguća bez otpora njoj samoj. Taj otpor jeste zlo. Ma koliko ono prevladavalo (u određenim društveno - istorijskim okolnostima) zlo ne može pobijediti dobro jer je dobrota (Božja) osnov i pokretač sve egzistencije. Ku'ran kaže kako Božja Milost "obuhvata sve" pri tom ne izdvajajući bukvalno ništa jer je posve jasno da nešto što bi bilo izvan Božje Milosti ne bi niti moglo ući u postojanje. Prelazak iz Božjeg znanja u stvorene svijetove odvija se kroz kapiju Milosti.

Isključivo na čovjeka (kao najznačajnije stvoreno biće) se odnosi Atribut "Samilosni" dok "Milostivi" kako smo kazali obuhvata svo postojanje. Ništa u kreaciji ne može egzistirati izvan Božje Milosti niti je ona uskraćena ikom.

U ovom dobu (Kali - Yuge) zavist, zloba i svađa se vide na svakom koraku te je međusobno neprijateljstvo u usijanju (mada još nije doseglo svoj zenit i stvari će bivati sve gore). Era materijalizma je dovela do toga da se osobe mrze i zbog najsitnijih interesa a dragocjeno vrijeme se troši na težak fizički (i psihički) rad čiji plodovi se uživaju noću. Umjesto djelatnosti nudi se "posao", umjesto nadarenosti mehanicizam, umjesto vrijednosti praktičnost. Onaj ko se opire biva "neprilagođen" a psihijatrija se sve više javlja kao realna prijetnja za sve vrste nekomformističkog ponašanja pa originalnost biva definirana "bolešću". Izražena individualnost koja bi u drugom vremenu bila pohvalna danas se smatra nečim nastranim.

Kako jedna želja smjenjuje drugu te kako je njihovo ispunjavanje svrha života vrijeme stalno "izmiče" što je karakteristika mračnog razdoblja. Brzina modernog življenja je simptomatična po odsutstvo bilo kakvog smisla samog ubrzanja. Superiornost animalnog čovjeka (nad duhovnim) rađa stalno nezadovoljstvo, podstiče nemir i strahove. Uz to, metafizička tjeskoba predstavlja veliki teret jer je (materijalističkom koncepcijom života) suštinski nerazrješiva.

Aludirajući na tu činjenicu Imam Ali a.s. je rekao: "Oni koji su za ovaj svijet nikada nisu zadovoljni onim što dobijaju od njega, budući da još ima onog što nisu uzeli". Kako je zahvalnost Bogu nepostojeća ono što je već posjeduje nema vrijednost. Očito je riječ o stanju "žednog koji pije slanu vodu" (što mu samo pojačava žeđ) te ljudi ovog vremena bivaju tako snažno rastrzani, iz-

Fmir Fminović

nutra podivljali i puni bijesa, bez milosti za druge. To je i razlog zašto željezni čovjek ne uviđa promjenu (svega na svijetu) te zašto je nesvjestan svog kraja i odgovornosti za svoja djela.

Zbog toga se bezskrupuloznost svake vrste smatra mudrošću a prevara "normalnim" oblikom ponašanja. Bilo kakva težnja usmjerena ka spiritualnoj virilnosti je "sanjarenje" i idealizacija bez vidljivih posljedica.

Duhovna glad se, pak mora utoliti te sumnjivi učetilji stiču sljedbenike i obožavatelje. Kvazispiritualni pokreti (poput new age, "Novog Doba") samo su pokazatelj posljednjeg stadija Kali - Yuge jer je današnji čovjek nesposoban za bilo kakvu duhovnu obnovu (izuzev rijetkih pojedinaca). Uprkos gorljivim nastojanjima "modernih" pseudoduhovnjaka praktični um caruje i to će se

Prof. dr. Kasim Korjenić u jedinici "Zulfikar"

nastaviti. Inercija će uzeti svoj danak i vapaji malobrojnih neće se čuti. Tama će postajati sve veća, i varaju se svi oni koji misle da je "dno" već dosegnuto.

Vratimo se ratu. Po Islamskom učenju dozvoljen je jedino odbrambeni rat, dakle rat kojim se ljudi suprostavljaju nasilju nad sobom. Ku'ran to potvrđuje pa kaže: "Dopušta se odbrana onima koji su napadnuti jer im se nasilje čini..."

Odbrana dakle kao vrsta nužnosti jer nasilje vodi u poniženje a poniženje predstavlja neprihvatljivu degradaciju ljudskog bića, negaciju njegove ljudskosti. Zbog toga se protiv ugnjetača ustaje ne čekajući da mu "Bog vrati" jer ovaj svijet je mjesto uzroka i posljedice. Onoga Dana kada Bog bude obračunavao "svaki čovjek će samo o sebi misliti" (Ku'ran).

Zbog njegove spiritualne osnove i duhovne borbe koja i čini "čovjeka čovjekom" Islam stavlja mnogo veći akcenat na rat protiv sebe koji se definira Velikim Svetim Ratom.

Borba protiv izvanjskog neprijatelja je naspram Velikog (tek) mali sveti rat koji je sporadičan, srazmjerno rijedak i u suštini statičan. Jer poslije svakog rata zlo ostaje prisutno u svijetu, kako je to bilo od vajkada. Iako patnja može imati pročišćavajuću ulogu rat ne sadrži nikakve etičke elemente koji bi bili dinamični.

Pravo značenje džihada je dakle rat protiv sebe i to predstavlja istinsko viteštvo duše. Snaga je usmjerena na vlastite slabosti, ne na druge ljude. Svi ajeti koji se odnose na borbu protiv "nevjernika" ezoterijski smjeraju na borbu duha i duše, viših i nižih snaga u nama samima, sa punom sviješću da je u početnom stadiju borbe pobunjenička snaga vrlo intenzivna.

Sufijska misao borbu protiv sebe motri kao postepeno osvajanje različitih stepeni (mekam) potčinjavanja tjelesne duše sve dok ona ne postane posve mirna i pokorna. Pojedini komentatori koriste analogiju "dresiranog psa", koji jede, pije i razmnožava se ali u postavljenim granicama. Duša istrenirana duhovnim vježbama biva omekšana i milostiva.

U Svetoj Knjizi su spomenuti neki oblici borbe protiv sebe odnosno etape duhovnog putovanja kojim se duša kultivira i napreduje od svijeta (aktualne) animalnosti ka svijetu (potencijalnog) svjetla i anđeoske prirode. Na ovaj način ljudsko biće može pasti niže od životinje i biti veće od anđela. Tako je spomenuta "duša sklona zlu", "duša koja sebe kori", te "duša smirena", odnosno "duša zadovoljna".

Jusufova a.s. žena Zulejha (u Ku'ranu) kaže kako ne pravda sebe, "ta duša je sklona zlu, izuzev one kojoj se Gospodar moj smiluje. Gospodar moj zaista prašta i samilostan je". Kao što vidimo, u ovom ajetu je spomenuta "duša sklona zlu".

Ovo je prvi mekam duše, što je danas općenita svijest čovječanstva. Kako je takvu dušu neophodno oplemeniti Knjiga naglašava da je neophodna Božja Milost da bi se duša (iz prvobitnog stadija tvrdoće i grubosti) transformisala i primila božansku naklonost, kada smekšava i prosvjetljuje se. Ku'ran spominje "omekšavanje srca" i vezuje ga za spominjanje Boga (Zikkrullah).

Takvoj duši se oprašta te se na nju spušta Božanski Atribut "Samilosni" jer izlaskom iz svijeta sklonosti zlu ona zadobija stvarnu ljudskost a znamo da se Božji Atribut Samilosni odnosi jedino na ljudski rod. Ovo predstavlja znak (išaret) da je duša spremna primiti Božansko svjetlo.

Sljedeći stepen (mekam) na duhovnom putu je "duša koja sebe kori" i o njoj Ku'ran kaže: "...kunem se dušom koja sebe kori...".

Prethodni ajet predstavlja zakletvu Sudnjim Danom ("Kunem se Danom kad smak svijeta nastupi") a u ovom kontekstu to je smak svijeta iluzija i materijalnih pričina. Takva duša doživljava smak svijeta (animalnosti) u sebi samoj i priprema se za duhovnu "trudnoću" kako bi razvila svjetlosni zametak u sebi samoj.

Božja zakletva ovom dušom ukazuje na njenu (djelimično) oplemenjenu ljudskost te je potrcana kriza savjesti kao karakteristika ovog stepena, kada

se ona intenzivno budi i preispituje djelovanje razuma. Balansiranje između dobra i zla ukazuje da je (isključiva) sklonost zlu po pravilu nepovratno napuštena te se javlja intenzivno kajanje.

Naredni mekam (duša nadahnuta) nije spomenut (direktno) ali jesu dva sljedeća, četvrti i peti. Ku'ran kaže: "A ti, o dušo smirena vrati se svome Gospodaru zadovoljna a i On s tobom zadovoljan..."

Dva stepena ("duša smirena" i "duša zadovoljna") spomenuta su u ovom jednom ajetu, dakle, oba mekam - a su objedinjena u jednom stavku.

Smiraj duše, njena umirenost je preduvjet zadovoljstvu. Nije riječ o (čisto) emocionalnim stanjima već (osvojenom) stepenu duše na putu duhovne pro-

Sarajevski ratni tunel

čišćenosti kada moralne osobine više nisu pojedinačne i nevezane akcije već sama priroda duše. Završavajući puni krug, duša se na svom putu vratila svojoj izvornoj prirodi, kraj je sustigao početak.

U Ku'ranu se dakle spomenuti prvi, drugi, četvrti i peti stepen preobrazbe duše što u zbiru ukazuje na Dvanaestog Imama, Mehdija a.s. čija inicijacijska uloga je presudna u ovom vremenu (1+2+4+5=12).

Imam el - Mehdi a.s. je kao Pol Svijeta stožer svih bogougodnika i svi duhovni putevi vode do njega. Hidr, tajanstveni učitelj koji je ispio "vodu života" također ima inicijacijsku moć a tako isto (na nižem nivou) i svi istinski šejhovi koje slijede ispravan uvodnički lanac te prebivaju na stepenu duše zadovoljne (odnosno potpune).

Mostar, ratna razaranja

Veliki Sveti Rat je kako smo rekli "rat protiv sebe". Onaj ko pobijedi sebe ostvario je svrhu života jer nam je život (i) dat kako bi spoznali sebe (odnosno svoga Gospodara). Bez spoznaje egzistiramo tek kao "prilagođene životinje", znanje je cilj postojanja.

Spram Velikog Svetog Rata svi mali ratovi su tako neznatni i nijedan sukob nikada nije izmijenio ništa suštinsko niti može, volja za moć i pohlepa su uzrok svih ratova.

Rat u Bosni i Hercegovini je završen. Neki kažu da je tako "za sada" ali je svaka budućnost neizvjesna, bremenita zlim slutnjama jer zlo neće napustiti ljudske duše sve dok čovjek bude postojao.

Ne znamo šta će uraditi generacije koje dolaze baš kao što naši preci nisu ni sanjali da se nešto ovakvo (poput rata) uopšte može desiti. U tom smislu su i optimizam i pesimizam besmisleni jer niko ne može uticati na ono što tek predstoji.

Iako se ljudi na zemlji smjenjuju i život uvijek ide dalje, ludost u srcima ostaje ista. Ni prezir ni utjeha, tek činjenica.

Sveta srdžba

Bijes je satansko nadahnuće ali je sveta srdžba božanski uzvišena

Srdžba je urođena ljudskom biću i ona je sastavni dio vitalnog duha u čovjeku, koji pored srdžbe sadrži i požudu, odnosno nagonske snage u širem smislu. Riječ je o području koje spada u nepromjenjivi dio duše od kako čovjek postoji. Današnji čovjek je mnogo dalji od svoje izvorne prirode od "pećinskih" ljudi te razvitak ide naniže, ništa se zapravo niti ne mijenja. Strast je natjerala Ademovog sina Kabila da (iz zavisti) ubije svoga brata Habila. To je bilo prvo ubistvo koje se desilo u samoj zori rađanja čovječanstva. Sva kasnija ubistva "nasljeđuju" (po strogim pravilima duhovne "genetike" i snagom samog primjera) ovo koje se desilo prvo. Ukazujući na opštu povezanost i međuzavisnost te moć iskonskih slika oprimjeravanja Muhammed a.s. je rekao: "Nema ni jednog bespravnog ubistva do Sudnjeg Dana a da u njemu neće imati udjela prvi Ademov sin" (Kabil). Ovo predstavlja granicu poslije koje kosmičko zlo ulazi u postojanje. Nakon ovog zlodjela više ništa nije bilo isto.

Zbog toga se protiv vlastite srdžbe treba boriti i savladavati je (u Velikom Svetom ratu protiv sebe). Rat je težak i posve neizvjestan do kraja života. Neke predaje govore kako sotona prilazi svakom umirućem ne bi li ga odvratio od vjere, tako da niko nije siguran po pitanju vlastite postmortalne sudbine. Ku'ran o toj borbi protiv sebe govori pohvalno naglašavajući je - "...koji srdžbu savlađuju i opraštaju ljudima...". Nije rečeno kako ljudi srdžbu nemaju jer to je za prosječnu svijest nemoguće već koji je "savlađuju".

Oprostom su obuhvaćeni (svi) ljudi i nijedna kategorija (kao "muslimani" ili "vjernici") se ne izdvaja iz opšteg pravila. Kako svi ljudi sudjeluju u Božjem oprostu Ademu, to više zaslužuju oprost jedni od drugih. Zbog toga se opraštanje drugom smatra jednom od osnovnih vrlina.

Životinjski duh (ruh - al - hajwaniy) je inače oblast najtežeg samosavladavanja i "mjesto" očitovanja vitalnih snaga čovjekovih. Seksualni nagon je

najsnažnija djelatna sila u kojoj učestvuje cijelo tijelo. Za prosječnu svijest je karakteristično potčinjavanje životinjskim silama (čije je boravište fizičko srce) i Ku'ran o tome kaže: "Oni su poput stoke, čak i gori...". U tamnom dobu ovo je stanje većine čovječanstva i slijepe animalne sile će uzimati sve više maha, stanje će bivati sve gore i nikakvog izlaza prije obznane Spasitelja neće biti, jer po tom pitanju možemo govoriti u strogo fizikalnom smislu, da "sila masi daje ubrzanje".

Srdžba je dakle pokuđena i pohvalno ju je savladavati jer njene posljedice mogu biti stravične (ubistva, nasilje i slično). Savladavanje je pak vrlo složeno upravo zbog urođenosti agresivnih instikata. Stravične učinke srdžbe danas vidimo posvuda.

Ovo pod pretpostavkom da je srdžba posljedica djelovanja nagonskih sila (neprosvjetljene) duše, egoistične prirode koja srdžbu koristi kao sredstvo i oružje. U tom slučaju srdžba se može nazvati bijesom, stanjem izmijenjene svijesti kada je ona bitno sužena a kritičnost smanjena, tako da ljutnju Imam Ali a.s. naziva "vrstom ludila". No, postoji i sveta srdžba, kada onaj ko (tako) djeluje nije potaknut sebičnim ciljevima ili povrijeđenošću nego se pokreće i umiruje shodno božanskim podsticajima. Tada on biva Božje oružje, bilo to za uspostavljanje pravde, bilo za otklon nedostataka odnosno ukazivanje na njih, a što je sukladno sa jednim Kudsi - hadisom gdje Bog dž.š. govori u Prvom Licu. On naime kaže:

"Moj mi se rob približava pored obaveznog i neobaveznim bogoštovanjem sve dok ga Ja ne zavolim. A kada ga zavolim Ja bivam njegova ruka, njegova noga, njegov vid i njegov sluh...."

Značenje je da Bog djeluje preko svog vjernog sluge te na taj način Božja srdžba biva njegovom srdžbom. Ovo naravno ne predstavlja "utjelovljenje" božanskog u ljudsku put i čovjek (ma kakve spoznajne moći imao) ostaje biti čovjekom. Miješanje dva svijeta je nezamislivo budući da svako drugačije objašnjenje (djelovanja Boga unutar i preko čovjeka) vodi u obogotvorenje ljudskog. U konačnici, svi ljudi i svo postojanje jesu božansko oruđe kojim

on djeluje u kreaciji. Pogledajmo primjer iz Isusovog (Isaovog a.s.) života koji nam predočava fenomen svete srdžbe. (Čišćenje hrama)

"Bijaše blizu Židovska Pasha i Isus izađe u Jerusalem. I nađe u Hramu prodavače volova, ovaca i golubova i mijenjače gdje sjede, pa načini bič od užeta i istjera sve iz Hrama zajedno s ovcama i volovima. Mijenjačima prosu novac i prevrnu stolove, a onima što su prodavali golubove reče: "Nosite to odavde! Ne činite od Kuće Oca mojega kuću trgovine". (Ivan)

Ovo predstavlja prikaz Svete srdžbe a u skladu sa Kudsi Hadisom koji smo već spomenuli (kada Bog biva vid, sluh, ruka i noga svoga vjernog sluge). Ušavši u hram Isus pravi bič od užeta kako bi istjerao one koji su od hrama napravili mjesto trgovanja. Ezoterijski motreno, "bič" je jasan simbol duhovne vlasti naspram koje su okipljenja materijalnog svijeta i njegovi ukrasi. Zato je bič sredstvo duhovne snage kojom se ruše idoli. Bič je kao što smo vidjeli napravljen od užeta. Kao i svi Poslanici prije Muhammeda a.s., tako je i Isa a.s. (Isus) bio svjestan Prava Kuće Čiste (Muhammed, Fatima i 12 Svetih Imama). Kada je prijetila opasnost da ga ubiju (razapnu) on je molio Boga da bude spašen posredstvom Prava Kuće. To isto su radili drugi Poslanici u opasnim situacijama.

Stoga je "uže" Ehli - Bejt,, što ćemo vidjeti u narednom Ku'ranskom ajetu. U suri "Imranova Porodica" (sura 3, 200 ajeta) ajet 103 kaže: "Svi se čvrsto Allahova užeta držite i nikako se ne razjedinjujte. I sjetite se Allahove milosti prema vama kada ste bili jedni drugima neprijatelji, pa je On složio srca vaša i vi ste postali milošću Njegovom, prijatelji, i bili ste na ivici vatrene jame, pa vas je On spasio. Tako vam Allah objašnjava Svoje dokaze da biste na pravom putu istrajali".

Tumačeći ovaj ajet, Imam Sadik a.s. je rekao kako je "Allahovo uže" Ehli - Bejt, Kuća Čista. Jer Poslanikova porodica je čista od svakog grijeha i ljage i njeni članovi su Bezgriješni (masum). U tom kontekstu nema nijednog stvorenja koje im se može približiti, oni su svjetlosti Božje i stubovi svijeta. Bog naređuje da se Njegovog užeta drže "svi". Ovo (ezoterijski) podrazumi-

jeva blizinu Kući Čistoj jer se (u fizičkom svijetu) užeta mogu držati samo oni koji su blizu njega (kako bi ga mogli dohvatiti). Na taj način, analogno fizičkoj blizini užetu (kako bi ga se držalo) postoji duhovna blizina Kući Čistoj za one koji vole Muhammeda a.s., Fatimu a.s. i Dvanaest Svetih Imama a.s. Ne radi se (ezoterijski motreno) ni o kakvom "jedinstvu" općeg karaktera i dokaz toga je činjenica da broj sljedbenika svakog od Imama nikada nije prelazio cifru od 313 ljudi.

Za one koji su blizu "užeta" nema razjedinjavanja ni pod kakvim okolnostima jer su njihove ruke zajedno položene na užetu jedinstva. Njima je nadalje naređeno da se "sjećaju Božje Milosti". Ovo sjećanje jeste prisjećanje na prvobitni ugovor, kada su duše (u Prapostojanju) sklopile savez s Bogom ("Nisam li Ja vaš Gospodar?" - "Jesi; mi svjedočimo). Ovo svjedočenje nipošto nije bilo istovjetno i prisutne su temeljne razlike pri izričaju.

Na kraju su svi duhovi posvjedočili Jednost Božju. Neki su nosili mržnju u srcima i odbili Vilajet Svetih Imama dok su oni koji bijahu stvoreni "od tračaka njihove svjetlosti" njihovi sljedbenici i na ovom svijetu. Sve dok čovjek ne upozna svoju izvornu prirodu (fitret) on je u (mogućem) neprijateljstvu čak i sa svojim (potencijalnim) prijateljima. No, kada se vrati sebi (iz svijeta neznanja) Bog njegovo srce "slaže" u isti red sa njegovim izvornim prijateljima jer njihova srca su od iste "ilovače". Zato ajet kaže kako su "Milošću Božjom postali prijatelji", nakon što su njihova srca poslagana na njihova stvarna (eshatološka) mjesta. "I bili ste na ivici vatrene jame, pa vas je On nje spasio" - nastavlja ajet. Ivica vatrene jame jeste zid koji odvaja raj od pakla. U jednoj Ku'ranskoj suri se spominju "ljudi bedema" (zida) koji prepoznavaju ostale po "njihovim obilježjima" na razmeđu između raja i pakla. Ti ljudi jesu Sveti Imami koji su (zbog poznavanja ili nepoznavanja) svačiji raj ili pakao navlastito (pogedati suru "Bedemi", koja obrazlaže ovu temu). U tom smislu Imam Ali a.s. je rekao: "Neće ući u džennet niko osim onoga ko ih (Imame) zna i koga oni znaju i neće ući u džehennem niko osim onoga ko ih ne zna i koga oni ne znaju". Oni su dakle, svačiji raj ili pakao. Zbog toga jedna predaja kaže: "Ko spozna svog Imama, spoznao je Allaha", jer su Imami kao savršeni ljudi stjecište Božjih Atributa i Imena.

Kada se (po)slažu srca onih "koji ih znaju" takav red se uspostavlja pod Vrhovnim Božjim Imenom - "On".

Muhammed a.s. je rekao: "Allah ima stotinu Lijepih Imena, ko ih postigne ući će u džennet", dok su Imami ponavljali: "Mi smo Lijepa Allahova Imena". Postići ta Imena znači spoznati Svete Imame u njihovoj svjetlosnoj dimenziji. Božji Poslanik nije rekao da će ući u džennet onaj ko spozna (ili nauči) 100 Lijepih Imena već upravo onaj ko ih "postigne", što znači rasvjetljavanje svjetlosne gnoze 12 Imama u vlastitom srcu a poznato je da je prema sufijskom učenju Stoto (Vrhovno) Božje Ime - "On". Zbog toga se u ajetu kaže kako je "On složio vaša srca" jer oni koji su stvoreni (još u prapostojanju) od tračaka Imamske svjetlosti, još tada su bili svjesni Lijepih Božjih Imena (koja istječu iz Vrhovnog Imena) a što su Sveti Imami navlastito. Takvi se nalaze na stupnju primanja izravne Božje milosti i upravo zato "On" (dakle cjelina Božjih Imena a što su Imami navlastito) spašava vatrene jame pošto je poznavanje (ili nepoznavanje) Imama "ivica" (zid) između raja i pakla kako smo već spomenuli.

Imami stoje na zidu između raja i pakla i prepoznaju ljude po obilježjima njihovim. Zato ajet dalje kaže kako nam Bog na taj način objašnjava "Svoje dokaze" jer dokazi Božji na zemlji Njegovoj jesu Dvanaestorica Imama. Ovaj izraz (dokaz) se posebno odnosi na Dvanaestog Imama, Muhammeda - el Mehdija a.s. koji je Hudžet (dokaz) i on je Muntazir (Očekivani Imam).

Imam Ali a.s. je rekao: "Mi smo izravni primatelji Milosti Našeg Gospodara", te se to odnosi i na sljedbenike. Sve ovo vodi "istrajavanju na pravom putu" (kraj ajeta). "Pravi Put" spomenut u prvoj Ku'ranskoj suri ("Pristup") također su Sveti Imami. "Istrajavanje" na njihovom putu za pretpostavku ima spoznaju samih Imama (Božjih Imena) jer puko deklarativno očitovanje jezikom (ezoterijski) nije dovoljno. Više puta su mnogi teolozi i arifi naglašavali kako Imame zna samo onaj ko ih spoznaje u stanju njihove čiste svjetlosti, i to predstavlja "istrajavanje" (u znanju) na Pravom Putu, odnosno spoznaju svjetlosne gnoze 12 Imama. U širem smislu, upravo je iznutarnjost čovjekova ono po čemu ga prepoznajemo jer (fizički) osobu može poznavati

svako, čak i neprijatelj (svi koji su se borili protiv Muhammeda a.s. vidjeli su njegovo lice ali ne i svjetlost). Svjetlost Ehli - Bejta (odnosno odsustvo te svjetlosti) je "obilježje" svakog čovjeka na Danu Suda, Imami su ljudi koji stoje na vrhovima bedema, odnosno sa pozicije, vlastite savršenosti bivaju svačiji raj ili pakao.

Isus je dakle putem "Prava Kuće" iz Hrama (srca) istjerao "sve" jer cijela egzistencija iluzije (materijalnog svijeta) nema stvarno postojanje za onoga ko je "postigao" stotinu Lijepih Božjih Imena odnosno dosegao Svijetlosnu gnozu 12 Imama. Duhovni bič takvog (savršenog) čovjeka je uže (Čiste Kuće) za koje se on drži i odakle ne odstupa. Isus tako doseže puninu gnoze kada u hramu srca više ne ostaje ništa.

Upravo snagom svjetlosti Kuće Čiste čisti hram od "svega", pošto je (djelimičan) uvid u njihovo Pravo osobina svakog Poslanika prije Muhammeda a.s. Muhammedova a.s. zajednica je posljednja i (potencijalno) najupućenija u Pravo Ehli - Bejta o čemu svjedoči poznati Poslanikov iskaz: "Učenjaci moje zajednice su poput Vjerovjesnika Benu - Israila". Ovo izjednačavanje je posljedica znanja koje može dosegnuti Poslanikov ummet jer se tokom njihovih života (povijesno) istina o Ehli - Bejtu obistinjuje. Kako su Muhammedovi a.s. sljedbenici savremenici Svetih Imama oni imaju mogućnosti najdublje spoznaje.

Isus (Isa) je u Ku'ranu najavio Poslanika Ahmeda (Hvaljenika, Muhammeda) a poznato je da je Muhammed a.s. rekao: "Ostavljam vam dvije stvari; Ku'ran, uže rastegnuto od neba do zemlje i moju Porodicu". Zatim je Poslanik 3 puta ponovio: "Opominjem vas Allahom na moju Porodicu", naglasivši tako važnost budućih događaja kada je Pravo Ehli - Bejta pogaženo i oduzeto. Vezano za nečasne događaje nakon Muhammedove a.s. smrti uzalud su sva "izjednačavanja krivice" jer kako je rekao sam Imam Ali a.s. "istina i neistina" mogu ići "uporedo ali ne zajedno". Imam Ali je oduzimanje prava otrpio mirno povukavši se iz javnog života.

"Uže" u pomenutom hadisu je "rastegnuto između neba i zemlje" i ono

predstavlja, vidjeli smo Ku'ran. Isus je podignut sa zemlje i sada se (i tjelesno) nalazi na trećem nebu čekajući ponovni povratak na zemlju. Budući da će doći (ponovo) kao sljedbenik Muhammedov a.s. on je na taj način identičan Ku'ranu a pošto boravi u međustanju on je poput "užeta" iz Poslanikovog iskaza "ispruženog" između neba i zemlje. Time simbolika užeta postaje jasnija. "Uže" je jasan simbol Isusovog "međustanja" jer je rastegnuto između neba i zemlje. Upravo zbog svega navedenog Isus vrši čišćenje hrama upravo u Jerusalimu koji je mjesto Muhammedovog a.s. duhovnog putovanja. Naime, u "noći uspenja" (miradž) Muhammed a.s. je (na Buraku) najprije putovao horizontalno (iz Mekke u Jerusalem) a onda vertikalno, u "nebo" i to sa Solomonove (Sulejmanove) stijene u (nekadašnjem) Jerusalimskom hramu. Vertikalno usredištenje je dakle izvršeno u hramu kojeg je Isus očistio. Na posljednjem nebu Muhammed a.s. se susreo sa Allahom dž.š.

Isus izgoni trgovce iz hrama

Poznato je da između Isusa i Muhammeda nije bilo Poslanika što je (ezoterijska) naznaka da je mjesto duhovnog (vertikalnog) uspenja (već) bilo očišćeno. Burak na kome je Poslanik putovao simbilizira brzinu (jer BRK je korijen riječi MUNJA). Prije Isusovog ulaska Hramu je (bila) oskrnavljena svetost jer je pretvoren u mjesto trgovine. Ovo je neizbježan slijed događaja kada se religija "institucionalizira" a umjesto individuacije se javlja socijalizacija. Isus pronalazi prodavače volova, ovaca i golubova, te mijenjače novca i izgoni ih iz hrama. Ovo zato jer aktualno stanje nije dopuštalo kompromis niti kolebanje.

Spomenute životinje je naravno moguće motriti pod obzirom simbolizma koji nadilazi puko izvanjsko tumačenje baš kao što je i "Jerusalemski hram" duhovno središte mističnog putnika. To je posebno aktualno u vremenu animalnog čovjeka, vremenu u kojem sada živimo.

Isus iz Hrama, vidjeli smo istjeruje "sve" pošto srce kao izgubljeno središte mora biti rezervirano za Boga dž.š. To dokazuje poznati Kudsi - Hadis koji kaže: "Ne obuhvataju Me ni Moje nebo ni Moja zemlja ali Me obuhvata srce Mog vjernog sluge". Srce je dakle "stanište Božje" u smislu očitovanja (tadžaliI) Božjih Atributa i Imena. Suvišno je naglašavati kako se ne radi o fizičkom "obuhvatanju" jer Islamska koncepcija čovjeka negira utjelovljenje božanskog u ljudsku put. Zajedno sa "svim" Isus iz Hrama istjeruje "ovce" i "volove". Cilj svakog duhovnjaka je istjerati "životinje" iz hrama srca, odnosno potčiniti animalne elemente duše.

"Ovca" je simbol naivnosti i zavedenosti, one svijesti koja je prijemčiva i podložna svakom učenju što se danas vidi na mnogobrojnim primjerima sekti gdje se prakticiraju razni oblici pseudoduhovnosti. U primarnom obličju "neodraslosti" ovca je (kao jagnje) simbol nevinosti i dječije prostodušnosti koja osvaja te se stoga Isusa oslovljava kao "jaganjac Božji" što predstavlja posve nedužnu prijemčivost, onu spremnost na žrtvu koja ne sadrži "zadnje namjere". Simbolika kurbana (u Islamu) kao duše koja se "kolje" ima isti smisao, pobjedu nad svim životinjskim aspektima. Životinjski duh mora biti "zaklan", što će reći potčinjen i aktivno preoblikovan.

"Volovi" su umna ograničenost na materijalno, jaram rada bez svrhe i smisla, dakle jedna duhovna raspršenost kojoj je putnik u početku putovanja itekako podložan. Istjerivanje "ovaca i volova" (iz hrama duha) može predstavljati kraj prve etape sufijskog puta - duša sklona zlu. U toj prvoj etapi koju karakteriše nemar (gaflet) iskušenik je preplavljen egoizmom i nestabilnošću.

Duša polako napušta tamu stvorljivog svijeta i usredotočuje se na sljedeći stepen - "duša koja sebe kori". Svjesnost o vlastitim greškama se izoštrava i javlja se osjećaj probuđenosti, izlaska iz velikog sna zabluda.

Upravo taj stepen simboliziraju "mijenjači novca" jer se radi o razmjeni snaga u duši, balansiranju između dobra i zla gdje još uvijek postoji sklonost griješenju ali je savjest posve razbuđena i osjetljiva. Čak i manji grijesi bivaju analizirani a kajanje je često i dobija snagu koja je priprema za nadahnuća. Novac se "prosipa" što predstavlja treći stepen na putovanju - duša nadahnuta. Duša prima božanska nadahnuća (ILHAM) koja je nenadano zasipaju a stanja širenja (BAST) počinju dominirati nad stanjima stegnutosti (KABD). Iako se stanja "sažimanja i širenja" još uvijek smjenjuju osjećaji smirene radosti počinju dominirati. Potom Isus "prevrće stolove" što predstavlja iznutarnju dimenziju znanja, mekam duše zadovoljne. Vanjski (zakon za fizičko) "pada" dole a iznutarnjost (batin) odlazi "gore".

U tom smislu je Imam Ali a.s. rekao: "Ko gleda vanjštinu svijeta ovog on će ga oslijepiti. A onaj ko gleda nutrinu njegovu, on će mu darovati vid". Riječ je o srčanom vidu (basiret) koji je vrsta nadracionalne intuicije što je polje transsvijesti.

"Stol" je jasan simbol gozbe i ovosvjetskog obilja ali i zakona za fizičko. Nije nimalo slučajno to što je Bog Isusu s neba spustio trpezu o čemu Ku'ran opširno govori.

Isus se potom obraća riječima onima koji su prodavali golubove: "Nosite to odavde! Ne činite od Kuće Oca mojega kuću trgovine". Isus se ovdje obznanjuje kao Riječ (Božja) udahnuta u Merjemu i ta Riječ se odnosi na sve lažne

tvorevine uma (čega je golub kao donosilac vijesti odviše jasan simbol) te masovnu "psihologiju" i fantazmagorije kolektivnog duha. Međutim, golub kao simbol mira također navješćuje sljedeći mekam duhovnog putovanja, stepen duše smirene.

"Kuća njegova Oca" egzoterijski ukazuje na Hram Božji. Ali ezoterijski motreno, "Kuća" je Kuća Čista (Ehli - Bjet) a otac Isusov je (ezoterijski motreno) Muhammed a.s. Naime, svi Božji Poslanici (prije Muhammeda) su donijeli (dobili) svoje Poslanstvo iz mjesta Poslaničke poruke a što je Ehli - Bejt a.s. navlastito. Zbog toga je svaki Poslanik (djelimično) bio svjestan njihove veličine i značaja. Svi oni su kroz svoja poslanja obznanili (tek) po dio Muhammedove duše, njegova znanja i morala. Riječ je dakle o jednom strogo duhovnom očinstvu (a nikako fizičkom) jer je Merjema bila (i ostala) djevica, "ona koju nijedan muškarac nije ni dotaknuo". Nikakav fizički odnos se nije desio te se u tome Kršćanstvo i Islam potpuno slažu.

Kako joj se melek Džibril ukazao u liku savršeno stvorena muškarca jasno je da je riječ o Muhammedu a.s. jer je on savršen čovjek (insan - al - kjamil) koji je kao takav u konačnici razlog stvaranja svijeta ("Da nije za tebe Ja svjetove stvorio ne bih" - saopćava Bog Muhammedu). U tom smislu je Uzoriti Poslanik rekao: "Prvo što je Bog stvorio bila je moja svjetlost" (u nekim predajama Poslanik kaže "moj Duh"). Muhammedanska svjetlost je razdijeljena na 14 pojedinačnih svjetlosti (Muhammed, Fatima i 12 Imama) i ono prvostvoreno se na zemlji očitovalo uosobljeno u Kuću Čistu. Zbog toga su Imami ponavljali: "Svi mi smo jedna te ista svjetlost". Nakon što joj se melek Džibril ukazao u Muhammedijskom liku Merjema ga kao takvog nije prepoznala budući da nije pripadala ummetu Muhammedovom te je zato rekla: "Utječem se Milostivom od tebe ako se Njega bojiš".

Iako do određenom stepena svjesna prava Kuće Čiste Sveta Marija ne percipira očitovanje Muhammedanske zbilje (preko savršeno stvorena muškarca a što je Muhammed a.s. navlastito) te se "utječe Milostivom" od prikazanog joj oblika. Ovo zato jer Isus očituje samo dio (cjeline) Muhammedanske svjetlosti.

Upotrebljavajući Atribut "Milostivi" Merjem se zakriva (utječe) od mogućeg zla ukazanog lika jer Božja Milost obuhvata sve te tako i ono što ona vidi a božja Milost nadvladava Božju Srdžbu te upotrebom Imena "Milostivi" ona ukazuje kako i njena vizija uključuje Milost (te štiti od moguće srdžbe lika pred njom). Pretpostavke egzoterijske svijesti o tome da je ona slutila kako (bukvalno) vidi muškarca ne treba ni komentirati.

Ovo utjecanje Merjema čini sa strahom ("Ako se Njega bojiš"). Iako potencira strah ona ga nije povezala sa nekim Božjim Imenom koje bi ukazivalo na odmazdu (recimo "Osvetnik") već sa Imenom Milostivi koje se manifestuje na cijelo postojanje. U drugom dijelu iskaza, Merjem upotrebljava ime "On" ("Njega") koje je vrhovno Ime iz kojeg istječu ostala. Od stotinu Božjih Imena to ime je nepoznato baš kao što je i Merjemi nepoznat (Muhammedijski) lik koji joj se ukazao. Sufijsko učenje, pak, priopćava kako je Vrhovno Božje Ime "On" osnov za sva ostala imena, upravo kao što je i Merjemina vizija osnov za rađanje Isa - a. U Ku'ranu je rečeno da se "Allaha boje učeni". Imam Reza a.s. je pojasnio da su "učeni" Sveti Imami a.s. Ono pak što je spušteno iz svijeta duhovnog na razinu osjetilne zbilje mora predstavljati emanaciju nekog od 100 Lijepih Imena. Sljedstveno ovome riječi "ako se Njega bojiš" ezoterijski znače ako "se njih bojiš", tj. ako si spoznao Svete Imame u njihovoj svjetlosnoj zbilji zašto mi to ne saopćiš. No, obznana Muhammeda a.s. kao savršenog čovjeka uključuje razne stupnjeve bitka, te i ono što Merjemi ostaje zakriveno. Melek Džibril joj odgovara: "A ja sam upravo izaslanik Gospodara tvoga, da ti poklonim dječaka čista". U ajetu nema ni pomena o "rađanju djeteta" već se govori o dječaku čistom kao daru.

Džibril je izaslanik "Gospodara" što ukazuje da je Merjem na stupnju robovanja Bogu. On joj ne saopćava hakkikatske zbilje Muhammedijskog lika (koje ona ne može dosegnuti) već ograničava ukazani lik na "izaslanstvo". Ovo zato jer će Merjemin sin, Isa a.s. biti poslan (dakle biti "izaslanik") za 12 plemena Izraelskih. Navješćuje se rođenje Isa - a a.s.

"Dječak čisti" je Imam el - Mehdi a.s. On je "poklon" jer je Poslanik a.s. rekao: "Ja sam poslan kao navjetitelj svojega čeda, Imama Mehdija". Na ovaj način

se povezuju "Izaslanik Gospodara" te "Izaslanik Imama Mehdija a.s.". cjelina Muhammedanske zbilje se (iako djelimično) neizbježno pokazuje Merjemi, jer njen sin (Isa a.s.) i Imam Mehdi na zemlju dolaze skupa.

Imam el - Mehdi je nekoliko dana nakon rođenja viđen kao dječak (star nekoliko godina) a posve je jasno da se ljudsko biće rađa kao dijete (a ne dječak) pa se riječ "dječak" ezoterijski ne može odnositi na Isusa. Riječ "Čisti" ukazuje na potpunu očišćenost od grijeha koja je rezervirana za Muhammeda, Fatimu i 12 Imama. Egzoterijski motreno, svakako da se navješćenje o "dječaku čistom" odnosi na Isusa. Ali ezoterijski riječ je o Imamu Mehdiju te se tako u Merjeminom srcu očituje cjelina Imamologije, od Muhammeda a.s. (savršeno stvorena muškarca) do Mehdija a.s. (dječaka čistog). Kako su svi Božji Poslanici dobili svoja Poslanstva u "mjestu Poslaničke poruke" (što je Kuća Čista) ovaj obzir Imamologije se prepliće sa Kristologijom (jer je Krist imao Dvanaest Apostola a Muhammed Dvanaest Imama). Puno jedinstvo Kristologije i Imamologije ostvarit će se u Zlatnom Dobu kroz religiju ljubavi. U Tamnom dobu su Božji hramovi "mijenjačnice novca" više nego ikada, te su se pretvorili u suprotnost (djelimičnu ili potpunu) izvornim učenjima. Organizirane religije više ne mogu da ispune duhovne potrebe današnjeg čovjeka pa se ljudi sve više okreću sektama što je također znak pomračenosti. Sekte nipošto ne predstavljaju povratak izvorima Objave već znak krajnje degeneracije spiritualnog.

Naravno, latentan sukob egzoterijskog i ezoterijskog postoji oduvijek (nekada se burno manifestujući). No, danas je forma dominantan oblik ispovjedanja vjere i zbog toga često njena suprotnost. Ovakva prevaga vanjskog nad unutarnjim i formalnog nad suštinskim govori o (sadašnjem) stadiju Kali - Yuge kada su principi religije gotovo zapostavljeni a forma dominira nad sadržajem. Nije u pitanju nemoć religije kao takve, upravo obrnuto, uzrok je odsustvo pravog izvora. Na koji način forma dominira željeznim čovjekom možemo vidjeti posvuda, od ukrašavanja do uređenje životnog prostora gdje je nesklad sa estetikom posve evidentan a prevaga kvantiteta nad kvalitetom posve vidljiva. Zbog toga se ljudske potrebe stalno "šire", srazmjerno ubrzanju vremena.

Sakupljački duh koji je danas doveden do savršenstva proizvela je bezočna (ničim ograničena) pohlepa zaprijetivši samom opstanku čovječanstva. Oko 90% misli robotiziranog čovjeka se odnosi na kupovinu i izgled. U tom smjeru i opsjednutost vanjskim izrazima poprima drastične razmjere, jer je samo ljudsko biće kvalitativno postalo "vanjskim" čovjekom. To se najbolje vidi na tehnikama "podmlađivanja" lica gdje muškarci i žene očajnički nastoje poništiti neumitne učinke vremena. Pokušaj dosezanja vječnosti na ovakav način ima za rezultat "stalnu smrt" koja se tek odgađa. Ovo posebno važi za žene koje su na mnogo specifičniji način suočene sa gorčinom prolaznosti. U drugim epohama ukrašavanje je imalo za cilj da istakne žensku ljepotu dok je ono danas preuzelo zadaću zaustavljanja u vremenu fizičkog dijela bića što je dakako nemoguće. Sam pokušaj ukazuje na nedostatak spiritualne virilnosti i eshatološke perspektive. Kada je međutim život smješten izvan granica vidljivog svijeta a njegov sadržaj ispunjen metafizičkim istinama i suštinama stvari se odvijaju posve drugačije.

Kako danas životu nedostaje smisao usljed čega vrijeme uvijek "izmiče" nikakvi trenutni efekti (poboljšanja ljepote pseudokozmetičkog karaktera) ne mogu popraviti stanje i očaj pred prolaznošću će se usložnjavati i bivati sve dublji. Robotika kvantitativnog života će sve više uništavati ljudskost i krize svih vrsta će bivati sve veće.

Užas prolaznosti nipošto nije postojao oduvijek. Čak i danas, žene u izvornim tradicionalnim zajednicama mirno prihvataju starost bez ikakve pobune unutar sebe doživljavajući ljepotu kroz prizmu kosmičkog gibanja koje je trajnog karaktera, i gdje smjenjivanje oblika nikada ne gubi smisao za lijepo. Nagovještavajući tamno doba, Muhammed a.s. je rekao: "Sudnji Dan neće nastupiti sve dok vrijeme ne izgubi smisao". Da bi nešto imalo smisao ono mora imati razloge postojanja koji su objektivnog karaktera. Stoga smisao vremena (već danas) gotovo i da ne postoji a "ritam" življenja će se sve više ubrzavati. Inercija će uzimati danak tako da će čovjekova kvalitativna izgubljenost u prostoru i vremenu bivati sve veća. Poslanik je u svom iskazu ciljao na prevagu subjektivnog obzira vremena (čovjek i kosmos u potpunom neskladu) i na stanje neravnoteže koje će dovesti do duhovnog haosa.

Bilo kakav smisao (vremena) podrazumijeva granice života izvan vidljivog svijeta po kojem (fizičko) vrijeme i računamo, te metafizičku usmjerenost koja mora biti u skladu sa onim nepromjenjivim u čovjeku. U ovom dobu pomračenja te su granice pokidane a umjesto nepromjenjivog svjetla Duha biće potresaju varljive i prolazne mentalne slike i obrazci življenja koji su u neskladu sa sveukupnim postojanjem. Nikakvi pozivi na "razum" (vezano za opće uništenje moralnih i duhovnih vrijednosti) neće dati efekta jer je razum željeznog čovjeka okovan tek praktičnim umom koji isijava iz dubina divlje i neoplemenjene duše. Takozvani povratak zdravom načinu života je još jedan u nizu očajničkih koraka koje proizvodi posvemašnja nezrelost "modernog" čovjeka. Sama ideja se sasvim logično (i) pojavila kada je priroda nepovratno zagađena i uništena i kada više naprosto nemamo čemu da se "vratimo". Pritisak koji beznadežne okolnosti vrše na umove ljudi neće uroditi nikakvim plodom jer je uništenje prirode stvar pohlepe i moći a ne želje usamljenih grupa. Po tom pitanju (kao i svemu ostalom) bivat će sve gore a "kontrolirani" haos će biti zaustavljen tek intervencijom iz duhovnog svijeta. To će se desiti na pragu zlatnog doba prije kojega će "mjera ljudskosti", kako vanjska tako i ona unutar čovjeka dosegnuti dno. Nikakvi "dogovori" o zaustavljanju uništenja prirode neće se sprovesti u djelo jer pohlepa duše može biti zaustavljena jedino iznutra a nikako izvana ("proglasima" i "pozivima"). Za takav pokušaj se međutim nema ni snage ni volje jer bi to podrazumijevalo izuzetan duhovni napor i ograničenje moći što je u postojećim okolnostima nezamislivo. Upravo suprotno, bez duhovne kultivizacije i oplemenjenja neobuzdana strast duše biva sve gora.

U tom smislu je Uzoriti Poslanik rekao: "Da čovjek dobije dolinu zlata poželio bi i drugu". U kontekstu gubljenja smisla (vremena) valja spomenuti fenomen katastrofičnih vizija, apokaliptične najave i razna učenja o skorom kraju svijeta. Ukoliko promotrimo raspad prijašnjih civilizacija lako ćemo uočiti da je ideja katastrofalnog obrata uvijek pratila njihov kraj, te se ne radi o nečem "novom" što bi bila karakteristika (samo) našeg doba. Apokalipsa je cikličnog karaktera samo što kružnice njene obznanjenosti bivaju sve manje. Navest ćemo par primjera iz novije povijesti kako bi fenomen "skore propasti" bio jasniji. Po Mišelu Nostradamusu je godine 1999. trebao početi Treći Sv-

jetski Rat za kada je najavljeno spuštanje "Kralja užasa'. Slična najava se desila i od Bugarske proročice Vange za ovu godinu (2011) kada je (pretpostavljeni) sukob dvije Koreje trebao eskalirati i pretvoriti se u svjetski.

Kao što znamo, u oba slučaja nije se desilo ništa. Francuski vidovnjak je pogriješio a tako i poznata proročica. Kali - Yuga je kao što znamo, sama po sebi doba nasilja, uništenja i tame no vizije koje se fiksiraju na tačno određeni dan ukazuju na intelektualnu krhkost i spiritualnu nemoć današnjeg čovjeka. Posljedica je potpuna duhovna dezorijentiranost usljed čega umovi bivaju preplavljeni apokaliptičnim "predznacima". Iako postoji iskustvena potvrda o neispunjenju takvih proročanstava ljudi u njih (još uvijek) slijepo vjeruju jer se kolektivna "anksioznost" mora nečim hraniti. Strahovi se objektiviziraju no njihova uspješna racionalizacija biva nemogućom bez svijesti o metafizičkoj prozirnosti stvorenog i znanja o samoj prirodi ovoga svijeta koji je mjesto nesreće i bola. Budući da je duhovni skok još uvijek (evolutivno) nemoguć svijet u viđenju današnjeg robotizovanog bića završava u katastrofi općeg karaktera. U tom smislu je manipulativna priroda raznih "vizionarskih" poruka krajnje problematična pošto svjesna zloupotreba opće "naivnosti" nikada nije isključena (najnoviji i krajnje žalostan primjer jeste panika prouzročena virusom H1N1 kojom prilikom su se jasno predviđali katastrofični događaji bez ikakvog stvarnog osnova). Na ovaj način napetost unutar ljudi koja je strogo metafizičkog karaktera nalazi oduška u kolektivnim strahovima no to nikada ne razrješava fobično stanje već ga pojačava. Kroz cijelu Kali - Yugu kvalitativna obnova čovjekove svjetlosne dimenzije biva praktično nemoguća i stoga je simboličko razrješenje metafizičke tjeskobe katastrofa koja se čeka. Neizvjesnost je pak, mnogo dublja od najavljenog kraja te se nakon svakog promašaja traži novo proročanstvo. Ono što su sve autentične religije sasvim ispravno smještale na eshatološki plan (u okviru Sudnjeg Dana) danas se ima desiti "sada i ovdje". Pošto je sami strah veći od snage pretpostavljenog događaja, bolna nagađanja se lako pomjeraju. Strahovi koji iznutra uništavaju biće projektuju se na razinu općeg budući da je opustošeni i osiromašeni duh nesposoban da se djelotvorno izbori s njima. Za takvo nešto ne postoji ni minimum pretpostavki, provalija će bivati sve veća. U tom kontekstu, zabrinutost je glavna karakteristika mračnog doba. Ciljajući na međuzavisnost različitih strahova a vezano za izvorno utemeljenje duše, Muhammed a.s. je rekao: "Ko se Allaha boji On učini da se sve drugo njega boji. A ko se boji nečeg mimo Allaha On učini da se taj boji svega drugog". Iz hadisa je posve jasno da usmjerenje ka božanskom preduprijeđuje sve strahove jer ako postoji smisao življenja sve nedaće izgledaju lagane. Nešto slično je rekao i Imam Ali a.s. kazavši: "Učini svoje brige jednom brigom". Ova jedna briga je briga za svoju vjeru, duhovno napredovanje. Ukoliko metafizički smisao hrani duh i ako svjetlo Objave obasjava biće, nema strahova. Duhovni čovjek je neustrašiv jer je svjestan svoje uloge kao namjesnika Božjeg na zemlji, zna zašto živi i gdje ide nakon smrti. Za onoga ko je svjestan cilja putovanja sve brige su "učinjene jednom brigom". Robotizirani homo - ekonomikus pati od svih vrsta strahova koji se stalno umnožavaju, i sumnje u sve i svašta će bivati sve veće.

Vratimo se Svetoj Srdžbi. Kako za Isusa (Isa - a) ona je karakteristična i za Mojsija (Musa - a). Pogledajmo neke Ku'ranske ajeta koji govore o tome. Ajeti se nalaze u suri "Bedemi" (sura 7, 206 ajeta).

Ajet 142: "Mi odredismo da čas susreta sa Musaom bude kad se napuni trideset noći i dopunismo ih još sa deset, pa se vrijeme koje je odredio Gospodar njegov ispuni za četrdeset noći. A Musa je bio rekao bratu svome Harunu: "Zastupaj me u narodu mome i ne slijedi puteve onih koji su smutljivci". Ajet 143: "I kad Nam Musa dođe u određeno vrijeme, i kada mu Gospodar

Ajet 143: "I kad Nam Musa dode u određeno vrijeme, i kada mu Gospodar njegov progovori, on reče: "Gospodaru moj, ukaži mi se da Te vidim!" - "Ne možeš Me vidjeti" - reče - "ali pogledaj u ono brdo, pa ako ono ostane na svom mjestu, vidjećeš Me!" I kad se Gospodar njegov onom brdu otkri, On ga sa zemljom sravni, a Musa se onesvješćen strovali. Čim se osvijesti, reče: "Hvaljen neka si! Kajem Ti se, ja sam vjernik prvi!"

Ajet 145: "I Mi mu na pločama napisasmo pouku za sve, i objašnjenje za svašta. "Primi ih svojski, a narodu svom zapovijedi da se pridržava onoga što je u njima ljepše!" A pokazaću vam i zemlju grešnika".

Ajet 148: "I narod Musaov, poslije odlaska njegova, prihvati od nakita svoga kip teleta koje je rikalo. Zar nisu vidjeli da im ono ne govori i da ih putem pravim ne vodi? Oni ga prihvatiše i prema sebi se ogriješiše".

Ajet 150: "A kad se Musa srdit i žalostan narodu svome vrati, povika: "Kako ste ružno poslije odlaska moga postupili! Zašto ste se požurili i o naređenje Gospodara svoga se oglušili?" - i ploče baci, i brata svoga za kosu dohvati i poče ga vući sebi. "O sine moje majke" - reče Harun - "narod nije nimalo do mene držao i umalo me nije ubio; nemoj da mi se svete dušmani i ne smatraj mene jednim od onih koji su se prema sebi ogriješili".

Ajet 151: "Gospodaru moj" - zamoli Musa - "oprosti meni i bratu mome i učini da budemo pod okriljem Tvoje milosti, Ti si od milostivih najmilostiviji". Ajet 155: "I Musa odabra iz naroda svoga sedamdeset ljudi da u određeno vrijeme stanu pred Nas. A kad ih zadesi potres, on reče: "Gospodaru moj, da si htio, mogao si i njih i mene uništiti još prije. Zar da nas uništiš zbog ono ga što su uradili bezumnici naši? To je samo iskušenje Tvoje kojim Ti, koga hoćeš u zabludi ostavljaš, a kome hoćeš, na pravi put ukazuješ; Ti si Gospodar naš, pa nam oprosti i smiluj nam se, jer Ti praštaš najviše".

Razmotrimo najprije ajete 142 i 143 koji govore o nemogućnosti (izravnog) viđenja Boga dž.š., ajete koji su bili predmetom mnogih komentara i meditacija u prošlosti od strane raznih gnostika i sufija. Valja reći da je Musa a.s. kelimullah - onaj sa kojim je Allah razgovarao jer svaki od 7 velikih Poslanika ima svoju odrednicu različitu od drugih.

"Čas susreta" predstavlja vrijeme Odredbe ili Noć odredbe kada se anđeli i Ruh spuštaju u srce Bezgriješnika, noć koja je "bolja od 1000 mjeseci" (Ku'ran). To je noć iz koje istječe noć ezoterije koja traje (sve) do Obznane Imama Mehdija a.s. "Čas susreta" jeste susret s Bogom koji se odvija sa pozicije duše savršene (insan - al - kjamil) i taj susret se ozbiljuje kada se duhovni putnik popne na "vrh planine" (mudrosti) odnosno Sinaj svog bića.

Prema tome, "čas susreta" predstavlja hakkikatsku zbilju odnosno dosezanje najdubljih duhovnih istina što opet za pretpostavku ima "noćno putovanje" duhovnjaka. Susret s Bogom vidimo (u ajetu 142) podrazumijeva ispunjenje 30 noći koje se dopunjuju sa još 10, te se dobija cjelina od 40 noći. "Dan" se uopšte ne spominje jer je riječ o tami koju u sebi nosimo i koja treba biti prevladana.

"Noći" su ispunjene ezoterijskim istinama (jer svjetiljka koristi jedino u tami) a u skladu sa Ku'ranskim ajetom koji naređuje noćno bdijenje te se dodaje "...a ti po danu imaš mnogo posla".

"Dan" predstavlja egzoterijski obzir religije a "posao" kao takav je vezan za ono izvanjsko, dosezanje iznutarnjih zbilja nosi nepokretnost, budnost i potpunost. One se i dosežu nakon dana ispunjenog "poslom" odnosno učenjem bogoštovlja i ostalih radnji koje su neophodne pretpostavke za duhovni uspon.

U "noći ezoterije" (koja je u ovom vremenu noć Imama Mehdija a.s.) svaki od Poslanika i duhovnjaka spoznaje "Pravo Kuće" (Poslanikove a.s. porodice) te je u tom smislu "noć koja je bolja od 1000 mjeseci" ustvari noć metahistorijskog događaja koji je (za svakog različito) spoznaja Ehli - Bejta. Zato je kroz cijelu povijest znanje vezano za Kuću Čistu, gdje nema Ehli - Bejta nema ni spoznaje. U tom smislu je i Imam Ali a.s. "sa svakim Poslanikom poslan tajno a sa Muhammedom javno".

Poznato je da je Musa a.s. molio Boga pravom Kuće Čiste (da razdvoji more kako bi Izraelski narod mogao proći suhim putem). To isto su činili i drugi Božji Poslanici u raznim nevoljama i Bog je primao njihove molbe upućene posredstvom "Prava Kuće".

Prvobitni susret Musaov sa Allahom dž.š. bio je predviđen kada se "ispuni 30 noći". Iako se u potpunosti Musa osamljuje 40 noći, najprije je određena brojka od 30 dana. Imam Sadik a.s. je rekao: "Vjera ima deset stupnjeva koji se poput ljestvi uzdižu jedan iznad drugog, zato ako vidiš nekog ispod sebe nježno ga privuci i nemoj ga opteretiti sa onim što ne može nositi jer ćeš ga slomiti".

Zbog toga 30 Musaovih noći predstavlja (svih) 10 stupnjeva vjere na način spoznaje šerijata, tarikata i hakkikata, jer 3x10=30. Ovo svakako predstavlja ezoterijski obzir "30 noći" samoće a ne brojku koja bi označavala kretanje astronomskih tijela na fizičkom nebu.

Šerijat sukladira prvom svjedočanstvu vjere, - Vjeri u Boga, tarikat drugom - vjeri u Poslanstvo a hakkikat trećem - vjeri u Imamat. Musa a.s., tako za 30 (predviđenih) noći sazrijevanja (uspinjući se na svoj "Sinaj") zadobija svih 10 stepeni vjere kroz obzir trostrukog svjedočanstva Vjere. Nakon toga slijedi dopuna od još 10 noći čime se dobija broj 40. Dopunjavanje znanja slijedi nakon što Musa spozna tajne imamologije.

Poznato je da je Muhammed a.s. primio Poslanstvo u četrdesetoj godini a također se duša (nakon smrti) odvaja od svijeta materija za 40 dana. Cjelinom od 40 dana Musa a.s. dakle "ispunjava" (iznutra - u sebi) Pravo Kuće, dakle zadobija svojim već stečenim znanjem svijet Muhammedanske svjetlosti, onu prvostvorenu zbilju na koju se mora osvrnuti kao Božji glasnik.

Tako završava odvajanje (svog duha) od ovog svijeta postajući za taj isti svijet "mrtvim". Eto zašto je Muhammed a.s. rekao: "Umirite prije smrti". Drugom prilikom, ukazujući na osobu koja je postigla poništenje ("fena") Poslanik je Imama Alija a.s. okvalificirao kao "mrtvaca koji hoda". Riječ je o smrti tjelesne duše koja oživljava duh i čini ga budnim i pripravnim za gnostičke istine. Musaovo osamljivanja od 40 dana je prauzor, odnosno arhetipska slika utrnuća, mistične svijesti odvajanje te je to pojava u mnogim sufijskim redovima. Po svojoj sklonosti samoći sufijski red halvetija je i dobio ime (halvet znači samoća).

Harun a.s. je ostao u narodu kao Musaov zastupnik. Zastupništvo se odnosi na iznutarnjost Objave a što je funkcija Imama u najdubljem smislu te riječi. Muhammed a.s. je to posebno naglasio: "Ali je sa svakim Poslanikom poslan tajno a sa mnom je poslan javno". Njegova uloga je jasno naznačena u jednoj drugoj poznatoj predaji: "Ti si prema meni isto što i Harun prema Musau samo što poslije mene nema Poslanika" (kaže Muhammed a.s. Imamu Aliju). Musa Harunu savjetuje da "ne slijedi puteve onih koji su smutljivci", jer je Harun a.s. (ezoterijski) obzir tarikata dok je hakkikatska zbilja oličena u Imamu Aliju a.s.

Pravi Put je jedan a krivih puteva je mnogo i zato je u ajetu spomenuta

množina ("puteve"). Uzoriti Poslanik je jednom prilikom zacrtao liniju u pijesku, pokrio je rukom i rekao: "Ovo je Pravi Put". Potom je zacrtao nekoliko manjih linija dodavši: "Ovo su krivi putevi". Budući da su to krivi putevi oni sa pravim mogu ići uporedo ali nikad zajedno.

Svi putevi dakle koji su izvan Pravog Puta (a što su Dvanaestorica Imama navlastito) predstavljaju "puteve smutljivaca", one puteve koji budući da su izvan "djelokruga" Svetih Imama nikako ne mogu biti ispravni. Za takve puteve je vezana "smutnja" jer ako nema pravoputnosti nema ni unutarnjeg mira niti sklonosti istini.

U ajetu 143 Musa a.s. dolazi Gospodaru u "određeno vrijeme" nakon ozbiljenja najdubljih hakkikatskih istina (kroz 40 noći halvet - a). To predstavlja "Čas Sudbine" o kome smo već govorili, noć (ezoterije) kada se ruh (nebeska Priroda Muhammedova) spušta u srce Bezgriješnika (jednog od Dvanaest Imama).

Bog dž.š. najprije za sebe kaže "Mi" ("kad Nam Musa dođe u određeno vrijeme") što ukazuje na to da je Musa postigao 100 Lijepih Božjih Imena uspinjući se na Sinaj svoga bića a zatim se upotrebljava riječ "Gospodar" što znači da se Musa a.s. obraća Bogu sa pozicije robovanja (odnosno poništenja). On je dosegnuo "fena" i preostaje mu jedino da "vidi" svog Gospodara.

Nakon što mu Gospodar Njegov progovori, dakle nakon što dobija odziv na postaji vlastitog poništenja (fena) Musa a.s. kaže: "Gospodaru moj, ukaži mi se da Te vidim!" Riječ "vidim" znači "spoznam" jer bi svako drugo objašnjenje bilo apsurdno i nezamislivo.

Ovdje je potrebno vratiti se na jednu predaju Imama Sadika a.s. Neki čovjek je boraveći sa Imamom upozorio na ljude koje tvrde kako će se Boga (moći) vidjeti na onom svijetu. Imam Sadik a.s. mu je odgovorio: "Boga je moguće vidjeti i na ovom svijetu, baš kao što ga ti upravo sada gledaš".

Prisutni je htio obznaniti ljudima ovu predaju ali mu je Imam to zabranio

dodavši da ljudi to "ne bi razumjeli i da bi zalutali". Musa a.s. na ovaj način a u skladu sa citiranim hadisom želi očitovanje cjeline vilajeta Imama. Naravno, ovdje se ne radi o utjelovljenju božanskog u ljudsku put već o tome da je viđenje savršenog čovjeka (kao jedino moguće dosezanje božanskog) ustvari viđenje Boga samog. No, kako je za prosječnu svijest takvo "poistovjećenje" nezamislivo Imam kao što smo vidjeli zabranjuje svom sagovorniku da dalje govori o tom. Spoznaja Božjih Atributa i Imena oduvijek je bila karakteristika malog broja ljudi.

Sljedstveno ovome, Musaova molba da "vidi Gospodara" jeste zahtjev za očitovanjem cjeline Vilajeta Svetih Imama a.s., cjeline koja ima biti očitovana tek sa Imamom Mehdijem a.s. Ovo je razlog zašto Allah dž.š. kaže Musau kako Ga ne može vidjeti. Zbog toga se Bog otkriva "brdu" (gnoze) što znači da ukazuje Musau da Vilajet Imama (u njegovo vrijeme) može biti tek parcijalno očitovan no i to je (bilo) dovoljno da Musa izgubi iluziju odvojenog postojanja te se "unesvješćuje". Gubljenje (svijesti o sebi samom) je čest motiv sufijskih inspiracija i zadubljenja, i ono se može promatrati kao stepen jedinstva. Pretpostavke (egzoterijske svijesti) kako je Musa a.s. tražio da vidi svoga Gospodara fizičkim (ili srčanim) očima nisu vrijedne ni pomena. "Viđenje" Boga je nemoguće ne samo fizičkim već i srčanim očima. Takvo nešto ne bi poželio niti "običan" vjernik jer Ku'ran jasno kaže kako "pogledi do Njega ne dosežu". Nesamjerljivost ljudskog i božanskog je apsulutna i neupitna te ostaje takva zauvijek.

"Brdo" (gnoze) ne biva na svom mjestu koje je "mjesto Poslaničke Poruke" (Ehli - Bejt) te se "pomjera" na Musaovoj džezbi (otkrovenju) jer kako smo kazali, cjelina Vilajeta Imama (još) ne može biti očitovana. Ne ostajući na svom mjestu brdo (gnoze) se smješta u "budućnost" obznane Imama Mehdija a.s. Brdo gnoze je "sravnjeno sa zemljom" što Musaa stavlja u njegovu vlastitu zemaljsku ravan (kada cjelina Vilajeta) još ne može biti očitovana.

Musa to shvaća te se zbog toga kaje i kaže: "Hvaljen neka si! Kajem Ti se, ja sam vjernik prvi". "Brdo" spoznaje i Musa a.s. bivaju dakle, (usljed sravnjena brda) poravnati, Musa biva svjestan svojih mogućnosti.

Muhammed a.s. (Ahmed) je onaj koji je hvaljen, hvalitelj (to znači njegovo ime na Arapskom jeziku). Upotrebljavajući ovaj izraz Musa zadobija znanje o Posljednjem Poslaniku čiji će Dvanaesti Imam očitovati cjelinu vilajeta.

Imam el - Mehdi pečati povijest ljudskog roda na zemlji. A kako je to jedino pečaćenje ono je po tom i prvo te zbog toga Musa a.s. kaže kako je on "vjernik prvi". Ku'ran naglašava kako su u raju "oni prvi uvijek prvi" te da će ih biti mnogo od naroda drevnih a malo od kasnijih". Musa a.s. je svakako drevni čovjek.

Nakon cjelovitog duhovnog iskustva Musa se vraća svom narodu koji je u međuvremenu prihvatio kip zlatnog teleta. Ovo govori o varljivosti i nepostojanosti prosječnih nastojanja u svijetu koji se stalno mijenja.

7latno tele

Duhovnjak je pak, uvijek onaj koji se vraća (narodu za njegovu dobrobit) nakon što je doživio prosvjetljenje. Tačnije trečeno, sami Bog ga vraća jer se po slobodnoj volji niko ne bi vratio iz prostranstva gnoze u blato ovosvjetskog. Eto zašto je Muhammed a.s. rekao: "Ja i oni koji su bogobojazni iz mog ummeta oslobođeni smo opterećenja". Zakon za fizičko nije suprostavljen biću i odvija se nesmetano dok se duh posvećuje drugim jedinkama. Ova duhovna pedagogija ukras je svakog velikana.

Zlatno tele je postalo "teret". Ovo ukazuje da svako istrajavanje na materijalističkoj koncepciji (iznutra) stvara opterećenja koje se onda sumblimno (vrlo često) iskazuju na idolopoklonički način. Obožavanje je dio ljudske prirode i u korijenu je svakog bića baš kao i fizičko očitovanje te ljubavi (Islamski salat podrazumijeva niz fizičkih kretnji odakle je i proistekao pučki izraz "klanjanje"). Narodni nakit se dakle opredmetio u zlatnom teletu. Melek Džibril je došao na konju a ispod "stope izaslanikove" (čovjek po imenu Sammirija) bijaše uzeo šaku zemlje koju je potom bacio u vatru. Na taj način je izlio tele od zlata koje je davalo glas kao da je živo. "Civilizacija" gvozdenog čovjeka u potpunosti slijedi isključivo zlatne "glasove" i zov životinjskog duha koji vlada ljudima.

"Šaka zemlje" je analogna "šaci vode". Naime, kada Džalut nastupa sa svojom vojskom (Ku'ranska pripovijest) i prelazi rijeku on svojim borcima kaže da "onaj ko se napije osim ako šakom zagrabi" (nije njegov). Sugerira se skromnost za svakog ko je uronjen u rijeku života, dostatnost malim udjelom od ovog svijeta i zadovoljstvo onim što se ima. No, ukoliko dođe do doticaja sa vatrom pohlepe javlja se obogotvorenje materije i služenje idolima. U tom smislu "zlatno tele" se ciklično opredmećuje kada tama nadolazi i približava se svom dnu. Nešto slično se desilo prilikom urušavanja Egipatske i Rimske kulture.

Današnja "civilizacija" u potpunosti predstavlja obožavanje zlatnog teleta odnosno punu afirmaciju animalnog čovjeka, čovjeka koji je posve izgubio vezu sa svojom svetom prirodom. Sammir (ija) inače (i) znači "večernji zabavljač" što tako divno odslikava prirodu tamnog doba gdje su "stope"

nekontroliranih težnji ostavljene posvuda (kao svjedoci). Opojna moć idolopoklonstva će jačati još više i uništavati kosmos, kako vanjski tako i unutarnji. Valja podsjetiti kako su Sjevernoamerički Indijanci doba pomračenja prepoznali kao nadolazak "gvozdenog konja", odnosno pojavu željeznog čovjeka (aluzije na "voz" kao simbol gvozdenog konja nije potrebno ni komentirati). "Moderni" čovjek, tako prijemčiv zabludama svih vrsta je jednostavno iskonstruisao priču o neukim "domorocima" koje je gvozdena civilizacija (po njima) trebala da spasi. No, svi (još uvijek) "primitivni" narodi su duhovno i moralno miljama daleko od prosječnog "civiliziranog" čovjeka.

U ajetu 150 (sure "Bedemi") dat je prikaz svete srdžbe koja ima svoje vanjsko i niz iznutarnjih tumačenja a skladu sa poznatim Muhammedovim a.s. iskazom: "Ku'ran ima 7 razina značenja a svaka dubina do 70 drugih".

Musa svog brata Haruna "za kosu dohvati i poče ga vući sebi". Privlačenje slova izvanjskog zakona i mistične svijesti je kontrolirano i uvijek racionalno. "Kosa" je u mnogim kulturama bila znak snage i povezanosti sa svetim. Još i danas ona se u nekim plemenima smatra sjedištem spiritualne moći. Musa vuče Haruna snagom ezoterijskog ne bi li mu tako prenio duhovne istine koje su jezikom nepriopćive, ovo zato jer je Harun batin njegove objave, njena iznutarnjost. Musa se prije toga vratio narodu svome "srdit i žalostan" jer su kipovi odnijeli prevagu nad obožavanjem Boga. U pitanju je Sveta Srdžba kojom prilikom su individualni motivi isključeni a egoizam nezamisliv.

Harun Musa - a oslovljava kao "sina majke njegove" te dodaje: "Narod nije nimalo do mene držao i umalo me nije ubio; nemoj da mi se svete dušmani i ne smatraj mene jednim od onih koji su se prema sebi ogriješili". Najprije se valja osvrnuti na Harunovu "smrtnu opasnost" karakterističnu za mnoge sufije i gnostike koji su kroz povijest ubijani.

Kako su šerijat i tarikat jedno u okviru Islama Harun to naglašava oslovljavajući Musa - a kao "sina majke njegove", uopšte ne upotrebljavajući izraz "brat". Ovo zato jer "majka" jeste zajednica (umma) šerijata i tarikata (te hakkikata) pa dio ajeta naglašava to jedinstvo. "Narod" je općenita svijest

koja je nestabilna i kolebljiva i koja po Imamu Aliju "kreće za pozivateljem svakim i okreće se u smjeru vjetra svakog". "Nemoj da mi svete dušmani" - kaže dalje Harun ukazujući kako prosječna svijest (usljed neznanja) može iskazati (čak) neprijateljstvo, prema nepromjenjivom i svetom. Govoreći o latentnom otporu koji dolazi od nesposobnosti racionalnog shvaćanja, Muhammed a.s. je rekao: "Čovjek je neprijatelj onome što ne poznaje". Harun traži od Musa - a da ne smatra njega "jednim od onih koji su se prema sebi ogriješili". Grijeh prema sebi jeste mnogoboštvo koje je uvijek svjesni stav i djelovanje cijelog bića dok se vlastitoj izvornoj prirodi (fitret) čovjek u suštini nikad ne suprostavlja. Ma koliko griješio niko ne napušta svoju temeljnu narav po kojoj je i stvoren. Oni koji su pak (trenutno) izdali svoju teomorfnu prirodu jesu oni "koji su se prema sebi ogriješili". Harun se kao zastupnik iznutarnjeg sadržaja Objave od njih ograđuje.

U ajetu 151 Musa a.s. traži od Gospodara svoga da oprosti njemu i bratu njegovu što predstavlja svijest o nemogućnosti dosezanja cjeline Vilajeta Svetih Imama ma koliko (inače) bilo jako jedinstvo vanjskog i unutarnjeg (jer u ajetu 151 Musa Haruna oslovljava "bratom" dok je Harun upotrijebio drugačiji izraz rekavši kako je Musa "sin majke njegove").

Zatim Musa a.s. moli Boga: "...i učini da budemo pod okriljem Tvoje Milosti, Ti si od milostivih najmilostiviji..."

Kao što znamo Božja Milost obuhvata sve te Musa (niti) ne traži milost kao takvu već boravak pod okriljem (te Milosti). Samu Božju Milost čovjek ne može napustiti (sve i da hoće) jer bi to značilo izići iz postojanja što je nemoguće. "Okrilje" Božje Milosti jeste konačno utrnuće (u Bogu) tj. "okrilju" Kuće Čiste" koje je za mističnu svijest poput "intimnog dijela" kuće u odnosu na cijelu zgradu. Tada se Milostivi Bog manifestuje kao "od milostivih najmilostiviji". Ovo zato jer se Milost kao Atribut Božji spušta na sva stvorenja te su i ona milostiva kako međusobno tako i prema drugim vrstama. Zbog toga ovo poređenje jer je hakkikatski čovjek najmilostiviji (od stvorenja) s obzirom na njegovu pročišćenost i golemo znanje koje posjeduje. A znanje i blagost su uvijek povezani i neodvojivi. Najsnažniji su i najmilostiviji.

Musa - a "srdžba minu" te on ponovo uzima ploče. Ponovo sakupljanje znanja predstavlja stupanj Jedinstva kada se odvojene egzistencije vide povezanima, i kada se uviđa da "ne postoji ništa osim Allaha". To je i razlog zašto srdžba napušta Musa-a.

Razbijanje ploča te njihovo ponovno sakupljanje predstavlja sažetak duhovnog puta jer Kudsi Hadis priopćava: "Ja sam sa onima čija su srca slomljena". Nakon što je srce slomljeno nevoljama ono se ponovo reintegrira u cjelinu bića.

Doseže se dakle puni krug i putovanje završava tamo gdje je i počelo, razlomljeni elementi postojanja se iznova okupljaju. Velika avantura spaja kraj sa početkom i duh je ispunio razlog postojanja na zemlji. Poslanstvo je staro koliko i ljudski rod te dotle doseže i Sveta Srdžba. I uvijek će biti onih čija će ljutnja biti Božanskom a njihovo zadovoljstvo zadovoljstvom Božjim.

Čuvar i tumač

Dogma je otrov vjere i prepreka duhovnom napretku

Jedino ispravno tumačenje Ku'rana (na način objedinjavanja egzoterijskog i ezoterijskog) jeste tumačenje Ku'rana samim Ku'ranom, kada se ajeti tumače (drugim) ajetima. Ovo je bila praksa i metod Poslanikove a.s. porodice i on lično je ovako podučavao i odobravao ovakav postupak (prilikom tumačenja). Ova metodologija praćena odgovarajućom duhovnom pedagogijom je (gotovo) nestala sa povijesne scene. Razlog je oduzimanje prava na naslijeđe Kuće, pravo koje je oduzeto Aliju a.s. i svim kasnijim Imamima. Zbog devijacija koje su tim povodom nastale muslimani su danas (u svim naukama) najzaostaliji a intelektualna i kulturna zapuštenost kod njih su najveća. Magloviti aspekti (određenog) napretka su povijesno završeni oko Osmog stoljeća i od tada sljedbenike Islama prati stalni nazadak. Veliko je pitanje da li je kolektivni napredak muslimana ikada postojao.

Zbog toga je potrebno osvrnuti se na Ku'ran, Svetu Knjigu objavljenu posljednjem Božjem Poslaniku Muhammedu a.s. Kao što je poznato Objava je trajala 23 godine i ajeti su spuštani različitim povodima. Njegovu cjelovitost i nepromjenjivost jamči sami Bog, te u Svojoj Knjizi jasno kaže: "Mi doista Ku'ran objavljujemo i Mi ćemo nad njim bdjeti". "Bdijenje" nad njim garant je njegove cjelovitosti do Dana Suda.

Dakle, Ku'ran koji imamo u rukama je identičan onom koji je objavljen Plemenitom Poslaniku a.s. i nikakvih promjena nema u tekstu koji je objavljen. Ovo se odnosi na cjelinu Objave, odnosno na ono što se nalazi između dvije korice Knjige. Činjenica je međutim da ono što posjedujemo ne sukladira izvornom prijepisu. Jedini (originalno) sabrani Ku'ran je onaj kojeg je Poslanik a.s. (prije svoje smrti) ostavio Imamu Aliju a.s. i koji se (u žutom povezu) nalazio kraj Muhammedovog a.s. uzglavlja. Taj prijepis je (jedini) pisan Imamovom rukom lično i u njemu su sadržana melekova (Džibrilova) tumačenja ajeta (kako izvanjskog tako i iznutarnjeg sadržaja) te opšte, posebno i pojedinačno vezano za svaki stavak Knjige. Jedino u tom Ku'ranu

su ajeti poredani na način kako je to bilo objavljeno Poslaniku a.s. Današnji raspored ajeta (u nama dostupnom Ku'ranu) i površnom promatraču ukazuje na nepovezanost ajeta sa drugima, naglo prelaženje s teme na temu i nedorečenosti usljed (svjesnog i nesvjesnog) premještanja ajeta. Sam način sakupljanja ajeta nije mogao jamčiti uspjeh u poretku ajeta.

Naime, Ku'ran koji danas imamo u rukama je sastavljen u doba halife Osmana i proces kompilacije je trajao nekoliko godina. Bilo je određeno savjetodavno vijeće koje je pratilo tok događaja. Za vrijeme Objave (i kasnije) ljudi su zapisivali ajete na papirusu, koži ili drvetu, i to čuvali u svom vlasništvu. Neko bi posjedovao 2 ajeta, drugi desetak te se tako nastojala sakupiti Knjiga. U Osmanovo vrijeme je donešeno sve što je bilo u rukama naroda te je sastavljen (cijeli) Ku'ran. Postavlja se pitanje čemu je služilo ovo haotično, neprovjereno i nepovezano sakupljanje listova Knjige kada je (već) Imam Ali a.s. posjedovao originalni prijepis pisan njegovom rukom?!

Ovu situaciju pojašnjava jedan povijesni događaj. Naime, nakon Muhammedove a.s. smrti Imam Ali a.s. je u Medinsku džamiju donio Kur'an u žutom povezu i ponudio ga muslimanima. Oni su (uključujući i dvojicu prisutnih halifa) to odbili rekavši da imaju "isti takav", te da nemaju potrebe za Alijevim prijepisom. Nakon toga se Imam Ali a.s. povukao zaklevši se Bogom dž.š. da ga (Kur'an) više nikada neće vidjeti što se i obistinilo do današnjeg dana.

Izvorni prijepis je ostao u posjedu Poslanikove Porodice i (tajno) je prenošen sa jednog na drugog Imama te se sada nalazi u rukama Dvanaestog Imama, Muhammeda el - Mehdija a.s. On je Gospodar Vremena i Čuvar Knjige. Džibrilovo a.a. tumačenje Kur'ana bilo je očito takvog karaktera (pojašnjavajući značaj i smisao postupaka nekih ashaba) da je većini muslimana (to) bilo potpuno neprihvatljivo. Zbog tih okolnosti jedini originalni prijepis Kur'ana je ostao u posjedu (isključivo) Poslanikove Porodice a.s. jer da je javno predočen bio bi u potpunosti odbijen. Ne postoje povijesni zapisi o (eventualnom) objelodanjivanju izvornog prijepisa Kur'ana (od strane Svetih Imama) no ukoliko je toga i bilo radilo se o nekolicini odabranih.

Za pučku svijest izvorna Knjiga je ostala potpuno nedostupna što ima svoje duboke razloge, ne samo egzoterijskog već i ezoterijskog karaktera. Samo rijetki koji su dostojni toga mogu vidjeti izvorni Kur'an. To se prije svega odnosi na one osobe koje stalno borave sa Imamom el - Mehdijem a.s. a što obuhvata 40 plemenitih duhovnjaka, 30 duhovnih prinčeva te 4 "kočića" (Imamova) šatora (Hidr, Idris, Ilijas te Isa a.s.). Broj ovih ljudi se nikada ne mijenja i kada jedan umre zamijeni ga drugi. Oni su elita ljudskog roda zbog (i preko) kojih Bog još uvijek gleda na ovu zemlju.

Integralni Kur'an bit će predočen čovječanstvu u zlatnom dobu kada će svi ljudi duhovno ojačati i dosegnuti prosvjetljenje. Na današnjem stupnju duhovne evolucije izvorni Kur'an bi bio ne samo nerazumljiv (većini ljudi) već bi i pravilan poredak ajeta u surama objelodanio postupke i radnje (u doba Poslanika) koji bi mnogima izgledali nevjerovatno te bi s toga bila odbačena i sama Knjiga. Dogme koje su se vremenom razvile i ukorijenile u Islamskom svijetu tako su jake i arhaične da bi svako drugačije viđenje odmah bilo odbačeno.

U zlatnom dobu Ku'ran će biti predočen ljudima kao (izvorno) sabrana Knjiga (na način pravilnog rasporeda ajeta u surama te punim objašnjenjem opšteg, posebnog i pojedinačnog) i tek tada će se "K" i "R" moći sastaviti (kao Kur'an). No i ovaj današnji Kur'an je dovoljan za moralno življenje i duhovnu samorealizaciju za onoga ko ga slijedi. Bez ikakve sumnje, Božja Knjiga je netaknuta i ništa nije izbačeno ili dodavano. No, opet ponavljamo, raspored ajeta u surama ne sukladira izvornom prijepisu. Ova misao za većinsku svijest svakako izgleda "bogohulna", no okoštale i dogmatske fraze su odavno jedina "istraživačka" nastojanja u Islamskom svijetu. Nadati se promjeni.

Šejh halil Brzina

Bitka na Bedru

Tajne se ne odnose u grob, one se u njemu razotkrivaju

Bitka na Bedru odgirala se 15. marta 624. godine i predstavlja ključni momenat za opstanak samog Islama. Za ovu bitku postoje četiri imena (naziva): "Veliki Bedr", "Znameniti Bedr", "Krvavi Bedr" i "Drugi Bedr".

Poznato je da postoje četiri stuba vjerovanja od kojih svaki sukladira po jednom "Bedru", ezoterijski motreno. Prenesena značenja posjeduju brojne ezoterijske dubine, a svaka dubina opet po nekoliko drugih te je riječ o neiscrpnom moru značenja.

Pomenuta četiri svjedočanstva jesu: Vjera u Boga, vjera u Poslanstvo, vjera u Imamat te vjera u Drugi Svijet. Ovako je prema učenju Imamijske škole a svaki pravac (mezheb) je dobar i ima svoju tradicionalnu osnovu. Kulturološki i geografski smisao. Razlike među pravcima se mogu sagledavati integrativno jer je Poslanik a.s. rekao: "Razmimoilaženje mog ummeta je milost". Dakle, sukladnost možemo promatrati na sljedeći način:

- 1. Vjera u Boga Veliki Bedr
- 2. Vjera u Poslanstvo Znameniti Bedr
- 3. Vjera u Imamat Krvavi Bedr
- 4. Vjera u Onaj svijet Drugi Bedr.

Na ovaj način Bitka na Bedru obuhvata cjelinu Islama na egzoterijski i ezoterijski način, kada se svaki "Bedr" može promatrati kao jedna etapa duhovnog putovanja. Ono je za svakog mistika različito i neponovljivo iskustvo.

Prvo svjedočanstvo vjere (vjera u Boga) sukladira "Velikom Bedru" jer kako veličina pripada samo Bogu tako i veličina među bitkama pripada bici na Bedru. Ku'ran kaže: "... ako neko traži veličinu, pa sva veličina pripada Allahu...". Svoju vlastitu veličinu (kao Božjeg namjesnika na zemlji, duhovni putnik doživljava "Velikim Bedrom". U tom smislu je Imam Ali rekao:

"Propao je čovjek koji ne poznaje vrijednost svoju". A najdublja vrijednost ljudska jeste u shvatanju vjere i življenju prema svojoj izvornoj prirodi.

Drugo svjedočanstvo vjere (vjera u Poslanstvo) sukladira vidjeli smo "znamenitom Bedru". Ovo zato jer je Poslanik Muhammed a.s. posljednji i najznamenitiji od Poslanika, poznat kako po posljednjoj Božjoj Knjizi i vlastitom savršenstvu tako i po sveobuhvatnoj Objavi koja je doprla u sve dijelove svijeta. U smislu pomenute znamenitosti Muhammed a.s. je rekao: "Cijela zemlja mi je učinjena džamijom" (mesdžidom). Svi poslanici prije njega su donijeli po dio Muhammedove duše, jednu njegovu dimenziju.

Treće svjedočanstvo vjere (vjera u Imamat) sukladira "Krvavom Bedru". Pravo Ehli - Bejta je nakon smrti Poslanika Muhammeda pogažano a svi Sveti Imami su ubijeni (ili otrovani) te otuda "krvavi Bedr". Krv Ehli - Bejta se prosipala kroz cijelu povijest Islama a najstrašniji primjer je bitka na Kerbeli, koja je zaprepastila muslimane po brutalnosti.

Četvrto svjedočanstvo vjere (vjera u Onaj svijet) sukladira "Drugom Bedru" jer je (onaj) svijet "drugi svijet", život nakon smrti. Tako se simbolika značenja obznanjuje ezoterijski.

Bitka na Bedru odigrala se dvanaestog dana Svetog mjeseca Ramazana kada je grupa ashaba (na čelu sa Poslanikom) krenula iz Medine u namjeri da presretne bogati karavan koji je dolazio iz Sirije i koji je predvodio Ebu-Sufjan. Muslimani su se nadali lakoj pobjedi i bogatom plijenu.

Većinu boraca dali su Ensarije. Kako je Ebu - Sufjan shvatio namjere muslimana on šalje poruku u Mekku koja se diže na oružje. Cijeli grad je opremio oko 1000 ljudi, 100 konja te 700 deva. Ovakva premoć je izgledala nedosezljiva i mušrici su se nadali sigurnoj pobjedi. Grupa oko Poslanika je brojala 313 ljudi što sukladira broju prijatelja Imama Mehdija a.s. kada se bude pojavio iz svijeta okultacije (broj je također 313). Zato se izlazak Poslanika a.s. i drugova zbio dvanaestog dana mjeseca Ramazana jer Imam el - Mehdi a.s. je Dvanaesti (po redosljedu u fizičkom obziru vremena). Muslimani su posjedovali

svega 3 konja i 70 deva. U zbiru cifara (sa brojem ljudi - 313) dobije se broj 17, što sukladira broju godina (vlasti) Imama Mehdija a.s. Jer, 3+1+3+3+7+0=17. Na ovaj način je najavljena duhovna bitka za Islam, "spiritualni Bedr", za svakog posve različit. Ta bitka se na duhovnom nebu mistikove duše odvija shodno njegovoj pročišćenosti i duhovnim sposobnostima.

Kako se vojska iz Mekke približavala, postavilo se pitanje odabira; presresti karavanu (što je bio prvobitni cilj) ili se suprostaviti nevjerničkoj vojsci. Poslanik a.s. je (nakon podrške ashaba) odabrao Bedr. Naročitu podršku su mu dali drugovi poput Amara i Muaza.

Bedr je bila neplodna dolina prekrivena pijeskom. Voda (bunari Bedra) se nalazila u rukama Kurejšija koji su pristigli prije vjernika. Žeđ je bila njihov glavni adut no iznenada je pala obillna kiša, spas za ljude i životinje. Vjernici su ugasili žeđ i okrijepili se a kiša je učvrstila pijesak te je skliski teren postao pogodan za kretanje. Bitka je počela kao sukob "trojice protiv trojice". Naime, idolopoklonici su odabrali trojicu svojih prvaka da se sukobe sa trojicom muslimana. Avf, Muaz i Abdullah ibn Revaha su izašli na dvoboj. Nezadovoljni izborom protivnika mušrici su tražili borbu sa "sebi ravnima" (po porijeklu i tradiciji), jer je plemenska čast u to doba bila vrhunac ponosa. Tada je Muhammed a.s. odredio ljude: Ebu Ubejde, Hamza i Ali. Trojica junaka poznatih po snazi i hrabrosti. I, sva trojica, plemenitog porijekla. Njih trojica su bili u srodstvu i sa mnogim mnogobožcima no duhovna (bratska) veza je jača od krvne i to je povijest pokazala više puta. Bratstvo "u duhu" je jače od bratstva po krvi, te su se na Bedru međusobno sukobili mnogi rođaci. Na strani idolopoklonika su izašli Rabiini sinovi Utbe i Šejbe te Utbeov sin Velid. Borba se odvijala na sljedeći način:

EBU UBEJDE - VELID HAMZA - UTBE ALI - ŠEJBE

Kako je iz svega što je u svijetu moguće izvući znak (išaret) razmotrit ćemo imena učesnika sa pozicije prenesenog značenja.

Utbe i Šejbe su bili Rabiini sinovi. "Rab" (na Arapskom jeziku) znači Gospodar dok je "žena" (njihova majka) simbol ovoga svijeta. Dakle, oni se u svojstvu "gospodara svijeta" žele nametnuti vjernicima, zagospodariti njima. Uništiti monoteističku vjeru i vratiti muslimane "gospodstvu" ovoga svijeta. U vezi s tim treba spomenuti izreku Imama Alija a.s. kada on kaže: "Budite sinovi onoga a ne sinovi ovoga svijeta". Odnos dva svijeta i različiti svjetonazori se dakle očituju u vidu išareta (aluzije) a znamo da je Božji Poslanik promatrao išarete i iz njih crpio poruku. Ta znanost je danas napuštena i svako sagledavanje cjeline svijeta kao simbola općenito bi se smatralo "šizofrenijom". Ovo stoga jer je današnji čovjek nesposoban sagledavati sebe unutar sveukupnosti koja se očituje posve smisleno i spram koje on mora prepoznavati zakone vlastitog odgovora svemiru oko sebe.

Pogledajmo sada išarete koji se kriju u imenima učesnika dvoboja kojim je otpočela bitka na Bedru. Ovo je važno jer ime je oznaka čovjekova i njegovo temeljno određenje. Ubejdullah (na Arapskom jeziku) ima značenje Božjeg sluge dok ime Velid ukazuje na mladost, odnosno sina. U sukobu pobjeđuje dakle Božji sluga, služenje Bogu zadobija prednost nad fizičkom mladošću. No, "mladost" ima i svoje drugačije značenje u svjetlu duhovnog viteštva kada mladost predstavlja stanje duha, odnosno stepen približenosti Bogu dž.š. U tom svjetlu Ku'ran spominje Poslanika Ibrahima a.s. ("Čuli smo jednog mladića kako božanstva naša huli" - Ku'ran). "Mladić" se treba shvatiti u značenju duhovnog viteštva.

Sljedstveno tome, odlika ovog dvoboja (između Ebu - Ubejde i Velida) jeste mladost kao prvi stepen duhovnog viteštva, ona "mladost" duha koja se očituje u svijetu oblika ali je neprolazna. Trajna.

Slijedi sukob h. Hamze i Utbe. Riječ Hamza znači lav ali ukazuje i na žestinu dok korijen imena Utbe (TB) aludira na nesalomljivost. Kako je Hamza izašao kao pobjednik značenje je da u sukobu sa lavom Božjim nema nesalomljivih. Odlika ovog dvoboja je snaga kao drugi stepen viteštva. Riječ je o snazi koju duhovni vitez po riječima Ibn - Arebija primjenjuje prvenstveno prema sebi. Na kraju se sukobljavaju Ali i Šejbe. U značenju imena (Ali) je visina, prvoraz-

rednost. Ali a.s. je prvi Imam ali i Pečat Apsulutnog Vilajeta koji je sa svim Poslanicima dolazio tajno a sa Muhammedom a.s. javno. Ime Šejbe ima isti korijen kao i Šuajb a znamo da je Božji Poslanik Šuajb a.s. bio punac i šejh Musa - a a.s. Šuajb je bio slijep što je znak duhovne zaslijepljenosti koja je napsram (Alijeve) visine. U tom smislu Ali a.s. je rekao: "Oba oka ovaj svijet oslijepi onome ko se strasno zaljubi u njega". Naspram istine su poricatelji koje kao takve karakterizira niskost.

Oka u glavi su dva kao što su i dva brata (Musa i Harun) bili Božji Poslanici i oni posjeduju srčani vid naspram sljepila poricatelja. Musa a.s. simbolizira zakon za fizičko a Harun iznutarnju dimenziju Objave, njen duhovni smisao. Muhammed a.s. je rekao Imamu Aliju a.s.: "Ti si prema meni isto što i Harun prema Musau, samo što poslije mene nema Poslanika". Ovo zato jer je Imam Ali a.s. batin Objave, nosilac "7 dubina Ku'rana od kojih svaka ima do 70 drugih". Odlika ovog dvoboja je duhovno siromaštvo.

U dvoboju "trojice protiv trojice" (na Bedru) realizirane su 3 odlike duhovnog viteštva: mladost, snaga i duhovno siromaštvo. Tek nakon toga otpočinje bitka. Iznutarnje gledano, tri mekam - a viteštva se ozbiljuju na duhovnim nebesima gdje borba za "opstanak Islama" ima svoja (brojna) ezoterijska značenja. Bitka "trojice protiv trojice" je priprema duhovnih vitezova za konačni okršaj.

Imam Ali se u žaru bitke vraćao do Poslanika a.s. i nalazio bi ga na sedždi kojom prilikom je Muhammed a.s. izgovarao Božja Imena - JA HAJJ, JA KAJJUM, što ukazuje na život i čuvanje. Time je on molio Allaha dž.š. da sačuva živote vjernika jer da su borci Bedra izginuli Bogu više ne bi imao ko da se obraća. U jeku bitke Poslaniku bi spušten Ku'ranski ajet: "...skup će sigurno poražen biti, a oni će se u bijeg dati" (sura "KAMER", 5).

Nakon objave ovog ajeta Muhammed a.s. oblači štit. Poznato je da je Davud a.s. pravio štitove i od toga se izdržavao. On je imao moć suditi po unutarnjem, sposobnost koju će (osim njega) imati još jedino Imam el - Mehdi a.s. Zbog toga je Muhammedovo a.s. oblačenje štita (nakon realizacije tri me-

kama viteštva) išaret na Dvanaestog Imama koji će (kako smo već kazali) također imati 313 prijatelja. On će se boriti za duhovno prihvatanje Islama, kao što se Muhammed borio za njegov opstanak.

Krenuvši u bitku Poslanik je uzeo šaku pijeska i bacio ga prema nevjernicima rekavši: "Neka im lica budu crna". Kako su u pitanju ljudi koji ne poznaju svog Imama (kao Lice Božje) njihova lica su crna.

Za stanovnike džehennema Sveta Knjiga kaže kako će im "lica crna biti, kao da su se na njih spustili dijelovi mrkle noći". Noć ezoterije će za poricatelje biti "mrkla", nerazumljiva. Sretnici se pak oslovljavaju kao oni "svijetlog lica" a poznato je da je Imam Lice Božje okrenuto ljudima i svačiji raj ili pakao navlastito. Zbog toga predaja kaže - ko ne pozna svog Imama umire smrću bezbožnika. Na ovaj način Muhammed a.s. je načinio išaret na one koji će odbiti Vilajet Svetih Imama a.s., pošto Ku'ran kaže kako će sve "osim Lica Njegova propasti". Božje lice je Imam navlastito.

Vojske na Bedru su se sukobile. Udarci, rzanje deva i konja, odsjaj čelika. Velika prašina se podigla, zaglušujuća buka ratničkih bubnjeva i pokliči. Na idolopoklonike se spustilo olujno nevrijeme, koje je unijelo zabunu i poremetilo planove neprijatelja.

Imam Ali je jednu od dvije crne zastave pronio do Bedr sela što ukazuje na njega kao hakkikatskog Imama te se crna boja (pobjede) suprostavlja "crnini lica" (onih na koje su pale čestice prašine iz Muhammedove a.s. ruke). "Crnina lica" ukazuje na paklene, nepopravljive duše pune zla.

Meleci su dolazili u pomoć, obučeni u bijelo i sa bijelim sarucima na glavama. Neki zapisi o bici na Bedru priopćavaju kako su se na vratovima i prstima onih koje su ubili meleci mogle vidjeti crne mrlje. "Vrat" simbolički predstavlja emanet, odnosno povjerenje a "prsti" doticanje ovog svijeta, doticanje koje je prema riječima Imama Alija "poput doticanja zmije" (izvana dodir nježan a iznutra otrov poguban). Riječ je o zmijskoj prirodi poricatelja i dvoličnjaka čija je nutrina "zmijska".

Znakovi su se dakle ukazali na onima koji su prihvatili ovaj svijet i odbili Vilajet Svetih Imama a.s. Bezgriješnost Kuće Čiste je tako ostavila trag vlastite anđeoske prirode kao znak raspoznavanja. Bitka na Bedru se završila porazom nevjernika i više od 1000 njih je potučeno do nogu. Bio je to neočekivani obrat koji je Mekkance potpuno zatekao i bacio ih u očajanje. Muslimani su likovali.

Jedan Ku'ranski ajet o tome kaže: "Niste vi njih ubijali nego Allah, i nisi ti bacio kad si bacio, nego je Allah bacio, da bi vjernike lijepom kušnjom iskušao - Allah zaista sve čuje i sve zna" (ENFAL - 17).

Sveta Predaja kaže da kada Bog zavoli Svog slugu, "on biva njegova ruka, noga, sluh, vid..." tako da djelovanje Božjeg (sluge) biva istovjetno djelovanju Boga Uzvišenog. Zbog toga se kušnja opisuje kao "lijepa" jer (po hadisu) "Bog je lijep i voli ljepotu". Neka iskušenja su gorka dok neka druga (ukoliko su vidljiva drugima) često znače Božju kaznu. No, "jedinstvo akcije" Boga i čovjeka je svakako "Lijepa kušnja" koju razumiju jedino bogougodnici. Bog "sve čuje i sve zna". Sluh (kao ljudska odlika) se vezuje za hadž ("i pozovi ljude na hadž"). Kako je iznutarnja Kaba srce (jer Bog kaže kako ga ne obuhvataju ni Njegova nebesa ni Njegova zemlja već ga obuhvata srce vjernog sluge) te kako je sluh put do nje, jedinstvo akcije (Boga i čovjeka) JE ONO ŠTO Bog "čuje" kao srčanu frekvenciju. Na kraju se spominje Atribut Sveznanja jer izvršne snage (ni u dobru ni u zlu) nema bez Božje Moći, te se želi priopćiti da i oni koji djeluju po "svom" nahođenju to ustvari čine sa Božjim (sve)znanjem i upravljanjem. Nema mogućnosti da stvorenje "iziđe" izvan Božanske odredbe. Ajet je rednog broja 17 što ukazuje na vlast Imama Mehdija a.s. (koji će kao što znamo vladati 17 godina). Ovo nije slučajno jer Imam el - Mehdi a.s. je lijepa kušnja koja će zadesiti vjernike. Njegova obznana (iz svijeta skrivenosti) će biti kušnja, kako za one koji ga očekuju tako i za one koji sumnjaju.

O bici na Bedru govore neki ajeti sure "Plijen" (sura 8, 75 ajeta). Ajet 5: "Tako je bilo i onda kada te je Gospodar tvoj s pravom iz doma tvoga izveo - što jednoj skupini vjernika nikako nije bilo po volji". Ezoterijski motreno "dom" je Kuća Čista (Muhammed, Fatima i 12 Imama). "Pravo" jeste Pravo Kuće, pravo nasljeđivanja Muhammeda a.s., pravo koje je Imamu Aliju te članovima Kuće oduzeto. Obznanom Imama Mehdija to pravo se "izvodi" (prema vanjskom svijetu) na način njegova vraćanja Kući Čistoj. "Unutar doma" je uvijek mala, odabrana skupina vjernika i u vezi s tim valja napomenuti kako niko od Svetih Imama nije imao više od 313 sljedbenika sa sobom. Sve vizije o velikom broju svjesnih (vjernika) tokom istorije Islama su obične zablude. U bici na Uhudu je sa Poslanikom a.s. ostalo tek četvero ljudi a na Huneju dvanaest osoba što je dovoljna slika "masovne" podrške.

"Pravo Kuće" poznaju svi (ispravni) šejhovi svih 12 tarikata i u njihovoj duhovnoj zbilji je Imam Ali a.s. kao pročelnik duhovnog rodoslova (Sillsilah). Poslanik a.s. je rekao: "Ali je sa istinom a istina je sa Alijem ma gdje bili". Ezoterijski, smjera se ukazati na prisutnost Imama kao savršenog čovjeka izvan prostorno - vremenskog ustroja stvari.

Prema tome, Imam el - Mehdi a.s. će se boriti za duhovni obzir Islama u bici na "svom Bedru" kao što se Muhammed a.s. borio za njegov fizički opstanak. "Dva Bedra" zbog toga u zbiru cifara ukazuju na cjelinu pleroma od 14 Prečistih. Jer 3+1+3+3+1+3=14. Čak i danas (kada živi milione muslimana) nema (ni) 313 osoba koje objedinjuju vanjsko i unutarnje znanje, na način spoznaje ajeta u njihovoj punoj objedinjenosti.

"Gospodar" iz ajeta 5 je svakako Bog Uzvišeni (zahirski gledano). No, batinski obzir ukazuje na Imama Mehdija koji je Gospodar Vremena. Riječ "TI" se odnosi na svakog od 313 prijatelja koji izlaze sa Pravom Kuće Čiste i daju zakletvu Imamu Mehdiju a.s. On izlazi iz okultacije, svog skrivenog doma i sa njim će biti 313 njegovih prijatelja. To "jednoj skupini vjernika nikako nije po volji". Više je nego sigurno da će biti muslimana koji će ustati protiv Mehdija, i o tome postoje vjerodostojne predaje. Svaka organizirana religija otplaćuje "duh vremenu", sama dogma postaje Božanstvo.

Ajet govori u prošlom vremenu ("nije bilo") no bitka na Bedru se odvija u

svakom vremenu (na nebu mistikove duše) a zamka historicizma se pokazala kao jedna od najpogubnijih za Islamsku (istraživačku) misao. U tom smislu je Imam Bakir a.s. rekao: "Ako bi neki stavak bio objavljen radi nekog čovjeka pa taj čovjek umre s njim zajedno bi umro i objavljeni ajet. Tako bi cijeli Kur'an bio (do sada) mrtav". Prema tome, svaki stavak je aktualan u svakom vremenu.

Vratimo se izlasku Imama Mehdija a.s., izlasku koji će biti posve drugačiji nego općenita svijest očekuje. Jedna skupina muslimana (isključivo izvanjskog poimanja Islama) će se usprotiviti Imamu i pokušati da ga zaustavi. Iako ovo izgleda nevjerovatno s druge strane je posve očekivano.

Predaja kaže kako će mu se oni obratiti riječima: "Vrati se Fatimin sine, nemamo potrebu za Fatiminim sinom". Ovo je skupina vjernika iz ajeta 5 sure "Plijen" kojoj "nikako nije (bilo) po volji" da Pravo Kuće Čiste (ezoterijski) "izađe" (iz Doma) u vanjski svijet. Riječ je o okoštaloj svijesti znalaca prava i učenjaka koji poznaju samo formalno slovo Zakona odnosno obredni dio Islama. Zbog toga neke predaje sugerišu kako će se ljudima činiti da je Mehdi donio novu vjeru. Neznalice (među muslimanima) će ustati protiv Imama i suprostaviti mu se.

Oni će se žestoko usprotiviti izvornom tumačenju Kur'ana i zato neke predaje kako smo upravo kazali, kažu kako će se ljudima učiniti da je Imam Mehdi donio "novu vjeru". Razlike koje će se pokazati na drastičan način će obznaniti nepodudarnost formalnog i suštinskog te će religija (tog) vremena izgledati kao novo (tek objavljeno) učenje. To će biti "religija ljubavi" koja će ujediniti sve vjere.

Ajet sure "Plijen" (o kojemu govorimo) je rednog broja 5. U zbiru cifara sa rednim brojem sure (8) te ukupnim brojem ajeta (75) dobije se broj 25, jer 5+7+5+8=25, što je broj dijelova znanja koji će biti nepoznati do dolaska Imama Mehdija a.s. Jer, Imam Sadik a.s. je rekao: "Bog je podijelio znanje na 27 dijelova. Samo će 2 dijela biti poznata do obznane Imama Mehdija. On će kada se pojavi donijeti još 25 dijelova i pridružiti ih ovim dvojema".

Naučna i tehnološka "čuda" našeg vremena predstavljaju nauku "bez duše" i to će se jasno obznaniti kada Imam donese još 25 dijelova znanja. Da je tako potvrđuje zbir cifara ajeta koji govori o "izlasku iz doma" (5) te ukupnog broja ajeta sure "Plijen" (75) a to je broj 17 (5+7+5=17), dakle broj godina vlasti Imama Mehdija. Porodica Poslanikova će u tom vremenu zadobiti značaj i pravo kakvo zaslužuje.

Koliko je Pravo Kuće od presudne važnosti za Islam pokazuje i sljedeće; ukupan zbir tri broja (5, 75 i 8) je broj 88 (5+75+8=88). Ukoliko od tog broja oduzmemo broj nepoznatih dijelova znanja (25) dobit ćemo broj 63 (88-25=63) a što predstavlja Muhammedov a.s. život (jer je preselio na Ahiret u šezdeset trećoj godini života).

Dakle, nepoznato znanje (koje obznanjuje Imam Mehdi) i Muhammedov život, zajedno daju Pravo Doma (a što je cjelina od 14 Prečistih Osoba). Eto zašto je Poslanik rekao: "Ja sam poslan kao navjestitelj svojega čeda, Imama Mehdija". Onako kako je Poslanik zadužen za primanje Objave, Imam je zadužen za njeno duhovno tumačenje.

U zlatnom dobu će (kako nam predaja kaže) "lav prebivati sa devom, tigar sa govečetom a djeca će se igrati sa zmijama". To će biti doba sveopšte harmonije svih bića na način njihove kosmičke uloge.

Već smo vidjeli kako se prije finalne bitke na Bedru (u duši duhovnjaka) ozbiljuje viteštvo kao "duhovna slava Vjerovjesnikova", viteštvo koje ima 3 razine: mladost, snagu i duhovno siromaštvo. Oni koji (ovo) ne uspijevaju realizirati spadaju u onu skupinu vjernika kojima izlazak (iz Poslanikovog Doma) "nije bio po volji" a to su oni isti koji traže da se "Fatimin sin" vrati nazad. Trostruki aspekt duhovnog viteštva je preduslov za spiritualni Bedr. Pređimo na ajet 6 sure "Plijen".

Ajet glasi: "Raspravljali su se s tobom o borbi, iako im je bilo jasno da će pobijediti, nekima od njih je izgledalo kao da se na oči svoje u smrt gone". Bitka na Bedru je (ezoterijski) bitka za spas vlastite duše. Govoreći o

mističnim dubinama Svete Knjige Muhammed a.s. je rekao: "Ku'ran ima 7 razina značenja od kojih svaka ima do 70 drugih". Svaki duhovnjak bitku na Bedru (duhovno) iznova proživljava kao da se dešava "baš sada".

Pobjeda izvornog Islamskog učenja (nad onima koji to unutar Islama nisu) je jasna, no kolebljivost je naglašena kao mogućnost sukoba različitih obzira duše i ovo se odnosi na općenitu, egzoterijsku svijest koja također izlazi "iz Doma" (ali ne vertikalno) već horizontalno. Neki su ipak izuzeti. Naime, nekima je izgledalo kao da se "na oči svoje u smrt gone". Mistična svijest manjine je naglašena. Poslanik je naime rekao: "Od vašeg svijeta učinjeno je da zavolim dvoje; miomirise i žene a radost moga oka je u namazu". "Radost oka" ima iznutarnja značenja vertikalnog duhovnog puta.

Vidimo dakle da su "oči" upoređene sa namazom a jedan drugi hadis nam pojašnjava kako namaz predstavlja duhovno uspenje vjernika ("Miradž"). Dakle, duhovna dimenzija je preduvjet hitanju ka (mističnoj) smrti jer je Muhammed a.s. rekao: "Umirite prije smrti". Nedovoljno izgrađenim dušama se dakako pričinjava kako ih se u to stanje "ugoni" jer nisu u stanju da smrću tjelesne duše dovedu do kraja već započetu duhovnu nadgradnju. Ovo ukazuje na neophodnu pomoć već realiziranih duša.

Spiritualna realizacija vanjske egzoterijske svijesti postoji ali je uvijek djelimična. "Pobjeda" ezoterijskih istina je jasna premda su aspekti izvanjskog slova zakona (upravo zbog toga) uvijek spremni na "raspravljanje". Ajet 7: "'I kad vam je Allah obećao da će vaša biti jedna od dvije skupine - a vi ste voljeli da vam padne šaka ona koja nije bila naoružana - Allah je htio da riječima Svojim istinu utvrdi i nevjernike u korijenu istrijebi".

Izvanjski motreno, "dvije skupine" jesu karavana iz Sirije koju su muslimani namjeravali presresti i velika grupa poricatelja u čijim su rukama bili izvori Bedra.

Bog dž.š. je onaj koji ispunjava obećanja, a On kaže da će dovesti ljude "koji Njega vole i koje On voli" što se (u ovom kontekstu) odnosi na prijatelje Imama Mehdija a.s. Poslanik a.s. je rekao: "Sin je tajna svog oca". Tajna Imama Mehdija jeste ezoterijska bit koju je izvanjski donio njegov otac. Kako je Mehdi a.s. Muhammedovo "čedo" (radi kojega je on poslan kao najvestitelj) sve ezoterijske tajne (Ku'rana) koje su prebivale u očevom srcu obistinjuju se na sinu. Muslimani su prije bitke na Bedru "voljeli da im padne šaka ona (grupa) koja nije bila naoružana". Ovo ukazuje na egzoterijski obzir vjere koji je nesposoban da se uzdigne do razine "Velikog Svetog Rata" (sa samim sobom) te sljedstveno tome nema ni oružja za borbu (a što su srčane snage naspram snaga duše). Umjesto borbe sa samim sobom ljudi Zakona će uvijek izabrati ono svjetovno (a što je u ajetu predstavljeno kao karavana koja se ima zaplijeniti bez upotrebe oružja).

No, "Bog Svojim Riječima utvrđuje istinu" (nastavak ajeta). "Riječi Božje" jesu Sveti Imami a.s. dok je "istina" Imam el - Mehdi a.s. osobno. Na njegovoj blagoslovljenoj ruci je (kada se rodio) bio ispisan ajet - "Reci, došla je Istina a laži je nestalo". Utvrđivanje te istine predstavlja dakle "istinu u tvrđavi", Imama Mehdija a.s. kao pečata Muhammedanskog Vilajeta. Iza kapije Imama Alija a.s. kao pečata Apsulutnog Vilajeta dva pečata se susreću kroz utvrđivanje istine Imameta i Vilajeta. Jer Muhammed a.s. je rekao: "Ja sam grad znanja a Ali je kapija tog grada". Onaj ko želi znanje mora ući na kapiju grada (znanja) a što je Imam Ali. Božji Poslanik je u tom smislu rekao: "Znanje ima 10 dijelova a 9 je dato Aliju".

Kraj ajeta 7 govori o "istrebljenju poricatelja u korijenu". Ne radi se naravno ni o kakvom fizičkom istrebljenju, te je potrebno razmotriti značenje "korijena". Jedan drugi Ku'ranski stavak kaže: "Lijepa riječ je kao lijepo drvo, korijen mu je u zemlji a grane se dižu ka nebu", te dodaje - "A ružna riječ je kao ružno drvo, isčupanom drvetu sa površine zemlje nema opstanka". Ku'ran kaže da "Boga spominjemo mnogo". Spominjanje je putem imena a Imami su Božja Imena.

Sljedstveno tome, "lijepa riječ" (spominjanja Boga) ima korijen u zemlji Imameta a grane se dižu ka nebu Vilajeta (Svetih Imama). Ovo nebo Vilajeta je također pojašnjeno samim Ku'ranskim tekstom. Naime, ajet 1 u suri "Sazviježđa" kaže: "Tako mi neba sazviježđima okićenog". Poslanik lično je

objasnio ovaj ajet rekavši: "Nebo je moja osoba a sazviježđa su Sveti Imami, njih Dvanaest".

Iz pomenutih ajeta se može shvatiti sama priroda spominjanja Boga dž.š. kad to spominjanje najprije odlazi u zemlju Imameta stvarajući neraskidivu (korijensku) vezu s njim te se potom diže ka nebu Vilajeta u obliku "grana" (tog zikra). Razgranati učinci stabla Zikrullaha su vidljivi na srcu onoga ko Ga spominje. Spominjanje Boga nije vezano za uslove.

U zlatnom dobu, međutim, "ružna riječ", koja nema opstanka upravo po tom pitanju jer je odviše zemaljska, takva riječ prestaje postojati jer je izgubila vezu sa svojim metafizičkim korijenom. Zbog toga je "isčupano drvo" jednako "istrijebljenju poricatelja", gdje samo poricateljstvo prestaje postojati u vanjskom smislu.

Kada svi ljudi dožive prosvjetljenje nestat će svih "ružnih riječi" u obliku rasizma, nacionalizma i raznih ideologija kojma je (ovo) tamno doba preplavljeno. Sva bića će živjeti u harmoniji i jedinstvu sa kosmosom.

Ajet 9 (sure "Plijen"): "I kad ste od Gospodara svoga pomoć zatražili, On vam se odazvao; "Poslaću vam u pomoć hiljadu meleka koji će jedni za drugima dolaziti". "Hiljadu meleka" se spušta u noći Kadr koja je "bolja od 1000 mjeseci" gdje (jedna) anđeoska inteligencija ima ekvivalent u jednom mjesecu. Kako mjesec ima 30 dana a vjera 10 stupnjeva, trostruko svjedočanstvo vjere (Vjera u Boga, Poslanstvo i Imamat) ozbiljeno na svih 10 stupnjeva daje broj 30 (3x10=30). Svaka pojedinačna noć ezoterije ima po jednog anđela "čuvara" koji se spušta kao Božji odaziv tragaocu koji ga traži. Ajet 10: "Allah je to zato učinio da bi vas obradovao i da bi se time vaša srca umirila; a pobjeda je samo od Allaha - Allah je Silan i Mudar".

Spuštanje ruh - a u srce Masum - a je zato da bi ih "Bog obradovao". Sadašnji Imam, Muhammed el - Mehdi je onaj u čije srce se spušta presveti duh (ruh) jer Ku'ran kaže: "... podari nam u djeci našoj radost", a "dijete" je Imam el - Mehdi a.s. (primio Imamet u petoj godini života). Iz ovog slijedi smiraj

srca ("i da bi se time vaša srca umirila") što predstavlja sjećanje na Boga Uzvišenog jer Ku'ran kaže "...a srca se smiruju sjećanjem na Allaha". "Sjećanje" (na Allaha) može se (na ljudskoj razini) događati jedino spoznajom Božjih Atributa i Imena što su Sveti Imami navlastito. Jer, Imami su rekli: "Mi smo Allahova lijepa Imena". Postaja "duše smirene" predstavlja mekam učitelja koji je sposoban voditi druge i poučavati ih.

Zato se pobjeda pripisuje (direktno) Allahu (a ne uzrocima) jer je Božja Bit nedosezljiva a ono što možemo spoznati jesu Imena odnosno Imami navlastito. Uzroci su potpuno "sprženi" jer pobjeda u Velikom Svetom Ratu pripada Bogu. Ovo je u skladu sa poznatim Kudsi Hadisom: "Ko mi se približi jedan korak, ja prema njemu idem dva". Na kraju ajeta 10 navode se Božanski Atributi Sile i Mudrosti ("Allah je Silan i Mudar"). Oba atributa se vezuju za Božansku pobjedu jer u Bitku i nema snage ni mudrosti osim Božje. Sila je zadnji i najveći stupanj snage a u Bitku ponovimo nema nikakve sile niti moći osim Božje niti postoji išta drugo sem Njegove egzistencije. Odnos Božje Biti i (posve relativnog) bivanja stvorenja u postojanju iskazan je u poznatom Poslanikovom iskazu: "Ne postoji ništa osim Allaha". Ovaj iskaz smjera na postojanje Bitka dok je relativnost postojanja stvorenja stavljena u drugi plan. Vezano za mudrost Muhammed a.s. je rekao: "Mudrost je izgubljeno blago vjernikovo". I još - "Tražite znanje makar i u Kini".

Kako je Bog Uzvišeni u Svetoj Predaji rekao da je On bio "skriveno blago" te je stvorio svijet kako bi bio poznat jasno je da se Atribut Mudrosti odnosi na spoznaju Allaha, što znači Imama. To pojašnjava poznati hadis "Ko spozna svog Imama spoznao je Allaha".

Upitan o ajetu koji kaže da je onaj kome je dato znanje darovan blagom neizmjernim jedan od Imama je rekao: "Vjera u Allaha i poznavanje Imama". U ovom se nalazi suština religije te je za onog ko ne spozna Imama svog vremena rečeno da umire neznabožačkom smrću.

Slijedi ajet 11 sure "Plijen": "Kad je On učinio da se radi sigurnosti svoje u san zavedete i s neba vam kišu spustio da bi vas njome očistio i da bi od vas

šejtanovo uznemiravanje odstranio i da bi srca vaša jakim učinio i njome korake vaše učvrstio".

Na početku ajeta se upotrebljava Vrhovno Božje Ime - On (HU). On je dakle učinio da se vjernici "radi sigurnosti svoje u san zavedu". Pošto se zavođenje u san spušta sa pozicije Vrhovnog Božjeg Imena potrebno je vidjeti kakva sigurnost je u pitanju.

Poslanik a.s. je rekao: "Sigurnost je kompletno vjerovanje". Dosežući ovaj mekam ozbiljeni hakkikatski čovjek (insan kjamil) se iznova vraća ljudima radi njihove dobrobiti. Drugim riječim on se (budući probuđen) iznova zavodi u (smrtni) san postojanja koji je stanje većine ljudi. U tom smislu je Muhammed a.s. rekao: "Ljudi spavaju a kada umru probude se". Probuđeni čovjek koji se vraća općenitoj svijesti nemara (gaflet) iznova se zavodi u njihovo grozničavo magnovanje, tumaranje svijetom koje za običnog čovjeka traje do smrti ukoliko mu srce ne razbudi savršeni učitelj.

"Kiša" zato treba biti motrena simbolom Božje Milosti, nakon čijeg spuštanja neplodni predjeli (zamrlih srca) zadobijaju svoj novi život. Ku'ran govori o "mrtvim predjelima koje kiša oživljava" što su srca oživjela milošću. Kiša božanske Milosti "čisti". Sveta Knjiga za sami Ku'ran kaže: "Smiju ga dotaknuti samo oni koji su čisti" a znamo da su to Muhammeda a.s., Fatima a.s. i 12 Svetih Imama a.s. "Doticanje" u ajetu jeste duhovno tumačenje jer je jasno da je fizički dodir dostupan svima.

Preko njih se Božja Milost spušta u stvorene svjetove i preko njih se čiste zamrla srca, jer Porodica Poslanikova je očišćena od svake nečistoće ("Allah hoće o porodice Poslanikova da od vas svaku nečistoću otkloni i da vas potpuno očisti" - Ku'ran). Sljedstveno tome, oni koji su njima bliski također postižu zavidan stupanj čistote. Pošto je njima onemogućen šejtanov pristup, zahvaljujući tome se javlja obzir "odstranjenja šejtanovog uznemiravanja" kod običnih vjernika kao njihovih sljedbenika. Šejtan ostavlja one na visokim stupnjevima znanja ali je još u blizini. Dio ajeta ne kaže kako je vjernicima šejtanov pristup onemogućen (jer se to može odnositi jedino na Ehli - Bejt

i Božje Poslanike) već da je odstranjeno (od vjernika) šejtanovo uznemiravanie. "Uznemiravanie" podrazumijeva relativnu ali ne i potpunu blizinu. To znači da on više ne može unositi nemir u srca vjernika i ovo se odnosi na zlatno doba mira, sigurnosti i nenasilja. Kraj ajeta priopćava "... i da bi srca vaša jakim učinio i njome korake vaše učvrstio". Kiša božanske milosti čini srca jakim i učvršćuje korake duhovnog putnika. Poznato je da će prijatelji Imama Mehdija imati srca "čvršća od željeza", što ukazuje na njihovu duhovnu snagu. To se odnosi na 313 prijatelja. U suri "Gvožđe" se kaže: "... i gvožđe smo objavili, u kome je velika snaga..." (neki prevodioci Ku'rana su riječ "objavili" preveli kao "stvorili" što je potpuno pogrešno), velika snaga je jednaka "učvršćenju koraka" Božjih Prijatelja. Ovo se odnosi na sablju Imama Mehdija koja predstavlja "objavljeno gvožđe" odnosno duhovnu snagu, snagu koja se posvetnim tajanstvom prenosi na prijatelje Imama Mehdija a.s. Na jednom drugom mjestu Ku'ran kaže kako "opskrbu daje jedino Allah, Moćni i Jaki" a duhovna opskrba jeste moć koja se od Pola širi prema njegovim sljedbenicima.

Prema tome, duhovna moć Imama Mehdija je ono što "srca čini jakim". Nije spomenuta duša niti duh već upravo srce koje ima biti preoblikovano snagom Imama. Na kraju ajeta se spominje "učvršćivanje koraka" kišom Božanske Milosti. Izvanjski gledano, kiša je "stegla" zemlju odstranjujući prašinu a time i klizavost, u bici na Bedru.

Jedan Ku'ranski stavak kaže: "... i ne služite se zakletvama svojim kako bi jedni druge varali i da se ne bi pokliznula noga koja čvrsto stoji". "Noga koja čvrsto stoji" jednaka je "učvršćenim koracima", u oba slučaja riječ je o snazi Imama Mehdija. "Zakletva" jeste zakletva na vjernost (koja će biti) data Imamu Mehdiju a.s. Oni koji "jedni druge varaju" se odnosi na općenitu svijest (koja poznaje jedino slovo Zakona) dok su noge koje "čvrsto stoje" položaji (mekam) Imamovih prijatelja. Čvrstina njihovih koraka je u skladu sa Kudsi Hadisom gdje Bog dž.š. kaže: "Ko Mi se približi jedan korak, Ja se njemu približim dva..." Zakletva Imamu se ne može spojiti sa prevarom drugih (koji poriču Imamet) u smislu bilo kakvog nametanja duhovnog obrazca općenitoj svijesti.

Slijedi ajet 12: "Kad je Gospodar tvoj nadahnuo meleke: "Ja sam s vama pa učvrstite one koji vjeruju". U srca nevjernika Ja ću strah uliti, pa ih po šijama udarite i udarite ih po prstima". Umjesto "učvršćenja koraka" sada se javlja učvršćenje same vjere što ukazuje na posve racionalni smisao vjerskih istina. U jednom Kudsi Hadisu Bog dž.š. kaže: "Jer sam sa onima koji Me spominju..." On nije rekao kako Ga spominju već je to prepušteno čovjeku. Ovo se dakle odnosi na anđeoska nadahnuća koja dolaze na mekam - u duše savršene (insani kjamil). Zbog toga Bog u ajetu za sebe kaže "JA" a ne "MI". Bog ulijeva strah u srca nevjernika. Poslanik a.s. je rekao: "Kada bi se vjernikova nada i strah vagali bili bi u ravnoteži". Ovo stoga jer nada bez straha može odvesti u poricanje a strah bez nade u prekid ovosvjetskog (tj. svih poslova). Nema nade bez straha niti straha bez nade.

Kako su u pitanju poricatelji koji nemaju niti nade u Boga niti straha od Njega, Bog taj strah u njihova srca "ulijeva" kao što se potok ulijeva u rijeke te ono manje postaje većim ili kao što se tečnost koja nema oblik ulijevajući u posudu poprima oblik te posude.

Posljedica je udaranje po "šijama i prstima" a "udaranje" i u duhovnom svijetu je mnogo snažnije nego u fizičkom. "Šija" je vrat, "mjesto" povjerenja i povezanosti tjelesnog sa racionalnim (jer vrat povezuje mozak sa ostatkom tijela). Također, vrat nosi svu "težinu" glave (racionalnog duha), a znamo da su Imami ponavljali: "Naša stvar je teška i otežana. Mogu je nositi jedino anđeo višeg reda, Poslani Vjerovjesnik ili vjernik čije će srce Bog iskušati". Težina Vilajeta je teški emanet kojeg "odbiše planine, nebesa i zemlja" (Ku'ran).

Anđeoska nadahnuća dakle obilježavaju spremnost srca za nošenje teške i otežane stvari, odbacujući one koji su odbili Vilajet Imama. "Prsti" su simbol doticanja ovoga svijeta, onog doticanja koje je po riječima Imama Alija a.s. "poput doticanja zmije" izvana dodir nježan ali iznutra otrov poguban". Otrov iznutarnjosti duše također mora biti obilježen što ukazuje na nepopravljivost idolopokloničke svijesti. Zbog toga "udaranje po prstima" predstavlja sustegnutost od ovoga svijeta, sustegnutost od strane onih čiji su "prsti" izbjegli udarce ovosvjetskih kušnji i pohlepe. Bedr kao duhovna bitka će nastanjivati

nebesa mistika i duhovnjaka dok svijet bude postojao, i to je ona bitka (u nama) koja se zove "Veliki Sveti Rat".

Na taj način će se spuštati i obistinjavati Božja Imena što je moguće dokazati i matematički. Ukoliko od broja boraca Bedra (313) oduzmemo broj Ku'ranskih sura (114) dobit ćemo broj 199, što znači puninu svih Božjih Imena (100) i broj poznatih Božjih Imena (99) (313-114=199). Vrhovno Ime i sva poznata imena se kroz Ku'ran spuštaju na srce duhovnjaka. Poznata Božja Imena predstavljaju izvanjski a nepoznato Božije Ime iznutarnji obzir bitke na Bedru. Oboje se ostvaruje kroz Ku'ran, jer vidjeli smo - 100+99+114= 313. Kako je zbir Ku'ranskih sura, poznatih Imena te ukupnog broja Božjih Imena jednak broju boraca Bedra jasno je zašto će broj prijatelja Imama Mehdija (također) biti 313.

To su oni duhovni vitezovi koji su dosegnuli ezoterijske dubine Ku'rana te puninu Božjih Imena. Upravo zato je duhovno viteštvo snaga i pokretač vrline u svim velikim religijama, i ono će postojati sve do kraja vremena. U tamnom dobu duhovni vitezovi su nevidljivi, upravo onoliko koliko je njihovo djelovanje snažnije. Jer, što je tama veća to je snažnija i svjetlost ma kako slaba bila.

P.S.

Zbog svega iznesenog (u svojim Knjigama) obično rastavljam "K" i "R" (kao Ku'ran a ne Kur'an) jer Knjiga još uvijek nije sabrana na izvorni način. Čitaocima dugujem pojašnjenje. Naime, u mojoj posljednjoj knjizi ("FAKIR") piše kako sam u svim svojim knjigama rastavljao "K" i "R" što je netačno. U nekim knjigama je "K" i "R" sastavljeno (kao Kur'an) dok u drugima nije. Također, sastavljena slova se u nekim pripovijetkama pojavljuju stalno dok u drugima ne.

Razloge takvog postupka prepuštam čitaocima na razmatranje.

Sreća

Čovjekova najdublja žudnja jeste svijet koji bi bio izvan boli i zadovoljstva. Ali kako je nesreća u samom postojanju i ne treba je tražiti ne preostaje nam ništa drugo nego žudjeti za srećom ma šta to bilo. Upravo zbog toga ona se poigra sa svakim i svakog iznevjeri.

Sadržaj

Sjeme zajedništva	9
Na granici smrti	21
Između životinje i anđela	
Princ mučenika	
Dvanaest kamenova Ilijinih	65
Posljednji Avatar	
Vitez	
Sveta srdžba	
Čuvari tumač	
Bitka na Bedru	
Sreća	175

Jasminko Šarac rođen je 1961. godine u Stocu. Studij sociologije završio je na Fakultetu političkih nauka u Sarajevu. Godine 2001. u izdanju izdavačke kuće DID objavljuje svoje prvo djelo *Noć mrtvih*. U januaru 2004. godine u izdanju BZK Preporod Stolac izlazi zbirka poezije *Melanholija u plavim daljinama Ferare*, potom u februaru 2005. godine *Kristova nevjesta*, njegovo slijedeće nadahnuće, također u izdanju BZK Preporod Stolac. Slijede *Ljubičica Kazablanke* i *Svijetlost Betlehema* 2006. godine, zatim *Bošnjak* 2007. godine, *Pero i skrivenost* i *Put u Magdalu* 2008. godine, *Kapije čistih* 2009., *Tajna svetog imena* i *Keopsova poruka* 2010. godine, *Fakir* 2011. godine i napokon, pred nama je *Kalki Avatar*.